

TEXAS A&M UNIVERSITY
SCHOOL OF LAW

**Jogi tanulmányok
Research Paper
sorozat**

20-25. számú kutatási dokumentum

**Hozzáférés az
algoritmusokhoz**

Hannah Bloch-Wehba

Ez a tanulmány ingyenesen letölthető a Social Science
Research Network Electronic Paper Collection-ről.

CIKKEK

HOZZÁFÉRÉS AZ ALGORITMUSOKHOZ

Hannah Bloch-Wehba*

A szövetségi, állami és helyi kormányzatok egyre inkább a magánszektorból beszerzett automatizált rendszerektől függenek, hogy a polgári jogokkal és szabadságjogokkal kapcsolatos kulcsfontosságú döntéseket hozzanak. Amikor az e döntések által érintett személyek hozzáférést kérnek a döntéseket létrehozó algoritmikus módszerekről szóló információkhoz, a kormányok gyakran azt állítják, hogy ezek az információk védettek, és nem hozhatók nyilvánosságra.

Felismerve, hogy az átláthatatlan algoritmikus kormányzás veszélyt jelent az állampolgári jogokra és szabadságjogokra, a tudósok arra szólítottak fel, hogy az automatizált döntéshozatal átláthatóságára és elszámoltathatóságára újra összpontosítsanak. A tudósok azonban elhanyagolták az automatizált döntéshozatal kapcsolatos nyilvános elszámoltathatóság és átláthatóság előmozdításának egyik kritikus útját: a kormányzati iratokhoz és eljárásokhoz való hozzáférés jogát. Ez a cikk betölti ezt a szakirodalmi hiányosságot, felismerve, hogy az információszabadságról szóló törvény, annak állami megfelelői és az első alkotmánymódosítás eddig nem értékelt jogi támogatást nyújt az algoritmikus átláthatósághoz.

A hozzáférési jog három kritikus funkciót lát el az algoritmikus elszámoltathatóság és átláthatóság előmozdításában. Először is, azáltal, hogy lehetővé teszi bármely személy számára, hogy megtámadja a kormányzati nyilvántartások és eljárások algoritmikus átláthatatlanságát, a hozzáférési jog enyhítheti az egyébként gyakran szegény és forráshiányos feleket terhelő terhek egy részét. Másodszor, a hozzáférési jog megkérdőjelezi, hogy a kormányzat olyan magánszolgáltatóktól szerez be algoritmikus döntéshozatali technológiákat, amelyekre olyan szerződések vonatkoznak, amelyek az üzleti titkok és a szellemi tulajdonjogok széles körű védelmét tartalmazzák.

---

* Jogtudományi adjunktus, Drexel Egyetem Thomas R. Kline Jogi Kar; a Yale jogi karának információs társadalom projektjének munkatársa. Köszönöm Jack Balkinnnek, Emily Bernmannek, David Cohennek, Ellen Goodmannek, Ben Greennek, Ben Grunwaldnak, Christina Koningisornak, Irina Mantának, Christopher Reednek, Rory Van Loo-nak és Andrew Selbstnek a hasznos beszélgetéseket és visszajelzéseket. Köszönettel tartozom Lauren Kirchnernek és Julia Angwinnek, akik most a The Markup munkatársai, valamint Dick Tofelnek a ProPublicától, amiért felhívta a figyelmemet erre a kérdésre. Hálás vagyok továbbá azért a lehetőségért is, hogy e projekt korábbi változatait a Seton Hall Law Artificial Intelligence and the Law Conference, a UC Irvine's Technology, Law & Society Summer Institute, a Hofstra Law's Intellectual Property Colloquium, a Yale Law School's Information Society Project, a Freedom of Expression Scholars Conference, valamint a Mid-Atlantic Junior Faculty Forum konferencián mutathattam be. Végül köszönettel tartozom a *Fordham Law Review* diákszerkesztőinek az aprólékos és átgondolt szerkesztésért. Ez a cikk a 2020. februári fejlemények aktuális állását tükrözi, amikor a cikket véglegesítették a közzétételre. Minden hiba az én hibám.

Végezetül a hozzáférési jog elősegítheti a közsférában az algoritmikus irányításról szóló, sürgősen szükséges nyilvános vitát.

BEVEZETÉS.....	1266	
I. A KÖZSFÉRA ALGORITMUSAINAK	FELEMELKEDÉSE	1273
A. Medicaid.....		1274
B. Oktatás.....		1279
C. Bünyildözés		1283
1. Rendőrség		1283
2.	Óvadék	1284
3. Bizonyítékok.....		1286
4. Elítélés		1288
II. ALGORITMIKUS ÁTLÁTHATATLANSÁG ÉS A KÖZÉRDEK		1290
A. A kormányzati döntéshozatal	elrejtése	1290
B. Az emberi ítélőképesség szerepe.....	pe	1292
C. Folyamat és eredmények.....		1293
III. HOZZÁFÉRÉSI JOG EGY ÁTLÁTHATATLAN KORBAN		1295
A. Miért Access Law?		1295
B. Az átláthatóság statútuma: FOIA		1298
1. Mentesség		41300
2. Mentesség		51302
C. Az átláthatóság alkotmánya: Az első módosítás		1303
IV. ÁTLÁTHATÓSÁG AZ ALGORITMIKUS ÁTLÁTHATATLANSÁG ELLEN.....		1306
A. Szerződéses tit.....	oktartás	1307
B. Átláthatóság nekem, de nem neked.....		1308
C. Az átláthatósági értékek kihívása.....		1312
KÖVETKEZTETÉS.....		1314

BEVEZETÉS

A kormányzati döntéshozatal egyre inkább automatizálódik. A városok gépi tanuló algoritmusokat használnak a lövések nyomon követésére, annak meghatározására, hogy hová küldjék a rendőröket járőrözni,² és a nem hatékony tanárok elbocsátására.³ Az állami ügynökségek algoritmusokat használnak

1. Lásd Chris Weller, *There's a Secret Technology in 90 US Cities That Listens for Gunfire* 24/7, BUS. INSIDER (2017. június 27., 10:59), <https://www.businessinsider.com/how-shotspotter-works-microphones-detecting-gunshots-2017-6> [https://perma.cc/F6KX-R25U].

2. Lásd Stephen Goldsmith & Chris Bousquet, *The Right Way to Regulate Algorithms*, CITYLAB (2018. március 20.), citylab.com/equity/2018/03/the-right-way-way-to-regulate-algorithms/ [h555998https://perma.cc/WWP4-B8YC].

3. Lásd általában Hous. Fed'n of Teachers, Local v2415, Hous. Indep. Sch. Dist., F251, Supp. 3d 1168 (S.D. Tex. 2017) [a továbbiakban *HISD*].

a bűnelkövetés előrejelzésére, a DNS bizonyítékok 4értelmezésére 5és a Medicaid-ellátások elosztására.⁶ A bíróságok a "döntéstámogató" eszközök segítségével döntenek arról, hogy egy gyanúsított kockázatot jelent-e,⁷ jogosult-e előzetes szabadlábra helyezésre, ⁸és hogy milyen szigorú büntetést szabjanak ki. ⁹ A szövetségi kormány algoritmusokat használ arra, hogy az egyéneket bevándorlók és terroristák megfigyelési listájára helyezze,¹⁰ politikai döntéseket hozzon arról, hogy a társadalombiztosításon változtasson-e és hogyan, ¹¹és elkapja az adócsalókat.¹² Hogyan változtatják meg ezek az új technológiák a kormányzati döntéshozatalt? Az "algoritmikus kormányzás¹³" - a cikk által használt kifejezés arra utal, hogy a kormányok automatizált döntéshozatali módszereket alkalmaznak a politikai döntéshozatali és bírói folyamatok tájékoztatására - gyorsabbá, objektivebbé és megbízhatóbbá teheti a döntéshozatalt: más szóval "hatékonyabb".¹⁴ A fokozódó automatizálás azonban a kormányzást kevésbé részvételi és nyitott a nyilvánosság felügyelete és hozzájárulása előtt.¹⁵

Ez a cikk a kormányzati eljárásokhoz és nyilvántartásokhoz való hozzáférés jogának lehetséges szerepét vizsgálja a közzféra döntéshozatalában az algoritmikus átláthatóság és elszámoltathatóság előmozdításában.

A bíróságoknak országszerte volt már alkalmuk megvizsgálni az olyan ágazatokban, mint az egészségügy, az oktatás, a jólét és a büntető igazságszolgáltatás, felmerülő automatizált döntések megtámadását, és többször is arra a következtetésre jutottak, hogy a tisztességes eljárás megköveteli a megállapítható nyilvános normák alkalmazását, amelyek lehetővé teszik az érintettek számára, hogy megtámadják a döntéseket.¹⁶ A peres felek ügyről ügyre

4. *Lásd általában* Andrew Guthrie Ferguson, *Illuminating Black Data Policing*, OHIO 15 ST. J. CRIM. L. 503 (2018).

5. *Lásd általában* a második levelet, *United States v. Johnson*, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. 2016., május), ECF 41. sz. A szerző képviselte a ProPublicát ebben a perben.

6. *Lásd általában* K.W. *ex rel. D.W. v. Armstrong*, F789.3d (9629th Cir. 2015); *Michael T. v. Bowling*, No. 2:15-CV-09655, 2016 WL 4870284, at *2 (S.D.W. Va. Sept. 13, 2016), *modified sub nom. Michael T. v. Crouch*, No. 2:15-CV-09655, 2018 WL 1513295 (S.D.W. Va. Mar. 201826,); Colin Lecher, *What Happens When an Algorithm Cuts Your Health Care*, *THE VERGE* (Mar. 9 2018, 00 AM), <https://www.theverge.com/2018/3/21/17144260/healthcare-medicaid-algorithm-arkansas-cerebral-palsy> [<https://perma.cc/7RQY-G8YT>].

7. *Lásd* Richard Berk & Jordan Hyatt, *Machine Learning Forecasts of Risk to Inform Sentencing Decisions*, 27 FED. SENT'G REP. 222, 222 (2015).

8. *Lásd* PAMELA M. CASEY ET AL., NAT'L CTR. FOR STATE COURTS, OFFENDER RISK & NEEDS ASSESSMENT INSTRUMENTS: A PRIMER FOR COURTS (2014), [https://www.ncsc.org/~media/Microsites/Files/CSI/BJA%20RNA%20Final%20Report_Combined%20Files%208-22-14.ashx](https://www.ncsc.org/~/media/Microsites/Files/CSI/BJA%20RNA%20Final%20Report_Combined%20Files%208-22-14.ashx) [<https://perma.cc/7995-V78V>].

9. *Lásd* *State v. Loomis*, N881.W.2d (749,Wis753. 2016).

10. *Lásd* Anil Kalhan, *Immigration Policing and Federalism Through the Lens of Technology, Surveillance, and Privacy*, OHIO 74 ST. L.J. (2013)1105,1136

11. *Lásd* Nicholas Diakopoulos, *Accountability in Algorithmic Decision Making*, COMM. ACM, Feb. 2016,58-5956, . o.

12. *Lásd általában* Paul Merrion, *Nonprofit Think Tank Plays Key Role in IRS Decision-Making*, MLEX U.S. TAX WATCH, Oct. 2018, at. 5.

13. *Lásd általában* Robert Brauneis & Ellen P. Goodman, *Algorithmic Transparency for the Smart City*, 20 YALE J.L. & TECH. 103 (2018).

14. *Lásd* Cary Coglianese & David Lehr, *Regulating by Robot: Administrative Decision Making in the Machine-Learning Era*, 105 GEO. L.J. 1147, 1156 (2017).

15. *Lásd általában* John Danaher, *Az algokrácia fenyegetése*: 29 PHIL. & TECH. 245 (2016).

16. *Lásd az alábbi I. részt.*

a közzsférában alkalmazott automatizált döntéshozatali módszerekről szóló kulcsfontosságú információk nyilvánosságra hozatalát kérte - és sikeresen el is érte.¹⁷

Ezeket a kihívásokat leginkább úgy lehet értelmezni, mint az átláthatósághoz fűződő fontos érdekek érvényesítésére irányuló erőfeszítéseket: a jogot arra, hogy a kormányzat megismerje, miért és hogyan jutott egy adott, valakit érintő döntéshez.¹⁸ Mint ilyenek, ezek az ügyek az átláthatósági jog tágabb keretébe illeszkednek, amelynek célja, hogy a kormányzati döntéshozatalt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye. Az algoritmikus átláthatóság előmozdítására irányuló erőfeszítések azonban nagyrészt figyelmen kívül hagyták a kormányzati eljárásokhoz és feljegyzésekhez való hozzáférést szabályozó joganyagot: az információs szabadságról szóló törvényt¹⁹ (FOIA), annak állami megfelelőit és az első alkotmánymódosítást.²⁰ Az átláthatóságra és a hozzáférésre vonatkozó jog azáltal, hogy kodifikálja a kormányzat által az információk nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos elvárásokat, egyrészt a nyilvánosság és a kormányzat közötti hatalmi egyensúly védelmét szolgálja, másrészt biztosítja, hogy a kormányzati döntéshozatalra vonatkozó kulcsfontosságú információk nyilvánosak legyenek.²¹ Bár ezek az aggályok némileg átfedik az arra irányuló egyéni érdekeket, hogy megértsék, hogyan hozta meg a kormány az embereket érintő döntéseket, működésük és hatásuk tekintetében mégis különböznek egymástól. Mivel átláthatósági törvény védi a nyilvánosságnak a kormányzathoz való hozzáférési jogát, jogorvoslatait - főként a kormányzati iratok nyilvánosságra hozatalát - azok is kérhetik, akiket nem érint az adott döntés vagy a kormányzat által hozott döntés. az általuk leleplezni kívánt politikák.²²

17. *Lásd az alábbi I. részt.*

18. *Lásd* Jerry L. Mashaw, *Administrative Due Process*: B.U. L. REV. 885, 886 (1981); Martha I. Morgan, *The Constitutional Right to Know Why*, HARV L. REV. 297, 297 (1982); Robert L. Rabin, *Job Security and Due Process: Monitoring Administrative Discretion Through a Reasons Requirement*, 44 U. CHI. L. REV. 60, 62-63 (1976); Martin H. Redish & Lawrence C. Marshall, *Adjudicatory Independence and the Values of Procedural Due Process*, 95 YALE L.J. 455, 485 (1986); Richard B. Saphire, *Specifying Due Process Values: Toward a More Responsive Approach to Procedural Protection*, U127. PA. L. REV. 111, 113 (1978).

19. 5 U.S.C. § 552 (2018).

20. *De lásd* Brauneis & Goodman, 13. lábjegyzet, 133. o.; Coglianese & Lehr, 14. lábjegyzet, 22. o.; Paul Schwartz, *Data Processing and Government Administration: The Failure of the American Legal Response to the Computer*, 43 HASTINGS L.J. 1321, 1376 (1991) ("Az átlátható adatfeldolgozási rendszerek létrehozása aktualizálja a nyílt kormányzatba vetett hagyományos amerikai hitet").

21. *Lásd pl.*, Margaret B. Kwoka, *FOIA, Inc.*, DUKE 65 L.J. (1361,20161364) (leírja, hogy a FOIA célja az újságírás elősegítése volt, "a demokratikus részvétel megkönnyítése és a lehetséges kormányzati korrupció vagy visszaélések leleplezése") [a továbbiakban: Kwoka, *FOIA, Inc.*]; *lásd még* Richmond Newspapers, Inc. v. Virginia, 448 U.S., 448 U.S. 555, 587-88 (1980) (megjegyezve, hogy az Első Kiegészítésnek "strukturális szerepe" van a köztársasági kormányzás védelmében, amely "azon az előzetes feltételezésen alapul, hogy az értékes nyilvános vitának - csakúgy, mint más polgári magatartásnak - tájékozottnak kell lennie"); Margaret B. Kwoka, *Deferring to Secrecy*, 54 B.C. L. REV. 185, 202-03 (2013) [a továbbiakban: Kwoka, *Deferring to Secrecy*] (annak leírása, hogy a FOIA által előírt de novo felülvizsgálat hogyan védi a "demokratikus folyamatot, amely az ügynökséget a nyilvánosság felé elszámoltathatóvá teszi" az ügynökségi önérdékkel szemben).

22. Ezek a jellemzők némileg ellentmondásosak, részben azért, mert lehetővé tették a kereskedelmi kérelmezők számára, hogy jelentős nyereségre tegyenek szert a kormányzati nyilvántartások összegyűjtéséből és továbbértékesítéséből, részben pedig azért, mert a közigazgatási államra nehezedő terhek hajlamosak veszélyeztetni a "kormányzati intézmények kapacitását és legitimitását". *Lásd* David E. Pozen, *Transparency's Ideological Drift*, YALE 128 L.J. (100,2018156,159) (az amerikai átláthatósági jognak ezt a jellemzőjét "átláthatósági jogosultságként" írja le, és megjegyzi annak néhány káros

Az átláthatósági törvény nyilvánosságra hozott struktúrája több fontos módon járulhat hozzá az algoritmikus átláthatósághoz és elszámoltathatósághoz. Először is, az algoritmikus átláthatatlanság megkérdőjelezésének terhét az érintettektől - gyakran a szegény, alulfinanszírozott peres felektől - a sajtóra és a nyilvánosságra háríthatja, új utakat nyitva az átláthatatlanság kezelésére.²³ Másodsor, az átláthatósági törvény megkérdőjelezi az olyan közbeszerzési gyakorlatok jogszerűségét, amelyek a harmadik fél beszállítókat teljesen elzárják a nyilvános ellenőrzés elől.²⁴ Harmadsor, az átláthatósági törvény tartósabb jövőbeni kötelezettségeket teremthet a kormányzat számára, hogy proaktív módon nyilvánosságra hozza politikáit és eljárásait.²⁵

Annak megértése, hogy az átláthatósági jog hogyan illeszkedik az algoritmikus irányításhoz, megteremt az alapot az automatizálás következő generációjával foglalkozó jövőbeli munkához. Ahogy a kormányzat újabb, kifinomultabb döntéshozatali technológiákat - például gépi tanulást - szerez be és támaszkodik rájuk, a döntések egyre átláthatatlanabbá, nehezebben megmagyarázhatóvá és kevésbé konkrét okokra visszavezethetővé válnak.²⁶ Minél nagyobb a technológia döntési ereje, annál nagyobb a kockázata annak, hogy az önkényes vagy átláthatatlan döntések elkerülhetik a magyarázatot. Ez a látszólagos önkényesség pedig erős kritikákat vált ki az algoritmusok által hozott döntések hitelességével,²⁷ méltányosságával²⁸ és a megfelelő eljárás²⁹ következményeivel kapcsolatban, amelyek jelentősek annak megértése szempontjából, hogy az automatizálás hogyan veszélyeztetheti az egyének polgári jogait és szabadságjogait.

Ezek a jellemzők - egyesek hibáknak³⁰ is nevezhetnék őket - az algoritmusok korában az átláthatóság és az elszámoltathatóság új mechanizmusait követelik.³¹ A probléma az, hogy kevesen tudnak egyetérteni abban, hogy a társadalom pontosan hogyan tudja előmozdítani ezeket az értékeket. A tudósok többféle mechanizmust is felvetettek, mint például

---

hatások); lásd még Kwoka, *FOIA, Inc.*, *Supra* note at 21,1415-16 (rámutatva, hogy a FOIA kereskedelmi célú felhasználásának többsége "nem tartozik a FOIA hatáskörébe").

23. Lásd az alábbi III.A. részt.

24. Lásd az alábbi IV.A. részt.

25. Lásd a IV. rész C. részét.

26. Lásd Jenna Burrell, *How the Machine 'Thinks': Understanding Opacity in Machine Learning Algorithms*, BIG DATA & SOC'Y, Jan.-June 2016, at 1 ("[R]arely does one have any concrete sense of how or why a particular classification has been arrived to from inputs."); Vijay Pande, *Artificial Intelligence's 'Black Box' Is Nothing to Fear*, N.Y. TIMES (Jan. 25, 2018), <https://www.nytimes.com/2018/01/25/opinion/artificial-intelligence-black-box.html> [<https://perma.cc/MRL5-Q94A>].

27. Lásd Andrea Roth, *Machine Testimony*, YALE 126 L.J. (1972,20172035).

28. Lásd Solon Barocas & Andrew Selbst, *Big Data's Disparate Impact*, 104 CALIF. L. REV. 671, 723 (2016).

29. Lásd *State v. Loomis*, 881 N.W.2d 749, 753-54 (Wis. 2016) (megtagadta a vádlott hozzáférését az ítélehozatal során használt saját algoritmushoz); lásd még ALEX CAMPOLO ET AL., AI NOW INST., AI NOW 2017 REPORT (2017), https://ainowinstitute.org/AI_Now_2017_Report.pdf [<https://perma.cc/ZSC5-F747>]; Danielle K. Citron & Frank Pasquale, *The Scored Society: Due Process for Automated Predictions*, 89 WASH. L. REV. 1, 32 (2014); Rebecca Wexler, *Life, Liberty, and Trade Secrets: Intellectual Property in the Criminal Justice System*, 70 STAN. L. REV. 1343, 1369 (2018).

30. Lásd Pande, *fenti* megjegyzés (26"[T]he so-called black box of artificial intelligence is more of a feature, not a bug.").

31. Lásd *pl.*, *Fairness, Accountability, and Transparency in Machine Learning*, FAT/ML, www.fatml.org [<https://perma.cc/F4KB-HF2M>] (utolsó látogatás: 202014., február) ("[T]here are increasing alarm that the complexity of machine learning may reduce the justification for consequential decisions to 'the algorithm made me do it.'").

az algoritmikus átláthatóság és elszámoltathatóság előmozdítása.³² A lehetőségek széleskörű és egyre bővülő választékába tartozik a visszafejtés, az ³³algoritmikus hatásvizsgálatok³⁴, az "értékközpontú tervezés"³⁵ és az auditok.³⁶

Mások arra a következtetésre jutottak, hogy a gépi tanulás egyáltalán nem jelent valós veszélyt az átláthatóságra.³⁷ Ezekben a hozzászólásokban közös a fő feltételezés: a sok algoritmikus döntéshozatali eszköz belső működésének - gyakran forráskódban vagy modellekben kódolt - egyszerű nyilvánosságra hozatala nem elegendő az elszámoltathatóság és az átláthatóság érdekeinek érvényesítéséhez. Először is, a közzététel nemcsak hatástalan, hanem jogilag is *kizárt*, mivel ezek az anyagok az üzleti titok védelmének megfelelő tárgyát képezik.³⁸ Másodsor, az algoritmusok döntéshozatali módjára vonatkozó információk egyszerű közzététele nem elegendő ahhoz, hogy az érintettek számára *értelmezhetővé* tegye az információkat.³⁹ Emiatt - érvelnek ezek a tudósok - teljesen új mechanizmusokra van szükség az algoritmikus elszámoltathatóság és átláthatóság előmozdítására. szükséges.⁴⁰

A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás elszámoltathatóságának és átláthatóságának előmozdítására irányuló sietség azonban azzal fenyeget, hogy figyelmen kívül hagyja a jelenleg alkalmazott algoritmikus kormányzás kritikus aspektusait. Bár a gépi tanulást még nem alkalmazták széles körben a kormányzati döntéshozatalban, az algoritmikus kormányzás felé való fordulás már most is komoly problémákat vet fel.

32. *Lásd pl.*, Andrew D. Selbst, *Disparate Impact in Big Data Policing*, GA52. L. REV. 109,168 (2017) (algoritmikus hatásvizsgálatokat sürget).

33. NICHOLAS DIAKOPOULOS, VONTATÁSI KÖZPONT. DIG. JOURNALISM, ALGORITHMIC ACCOUNTABILITY REPORTING :ON THE INVESTIGATION OF BLACK BOXES (2013), http://www.nickdiakopoulos.com/wp-content/uploads/2011/07/Algorithmic-Accountability-Reporting_final.pdf [<https://perma.cc/C6UY-75LS>].

34. *Lásd pl.*, Selbst, *Supra* note at 32,168.

35. Cory Knobel & Geoffrey C. Bowker, *Values in Design*, COMM. ACM, July at 2011,26,28.

36. *Lásd* Julius, *FairML: Auditing Black-Box Predictive Models*, CLOUDERA FAST FORWARD LABS (2017),. március), <https://blog.fastforwardlabs.com/2017/03/09/fairml-auditing-black-box-predictive-models.html> [<https://perma.cc/XKQ4-ABXE>]; *lásd még* Nicholas Diakopoulos et al., *Principles for Accountable Algorithms and a Social Impact Statement for Algorithms*, FAT/ML, www.fatml.org/resources/principles-for-accountable-algorithms [<https://perma.cc/935U-Z354>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

37. *Lásd általában* Cary Coglianese & David Lehr, *Transparency and Algorithmic Governance*, 71 ADMIN. L. REV. 1 (2019) (azt állítva, hogy az algoritmikus kormányzás általában megfelelhet, bár nem garantált, hogy megfelel a közigazgatási jogban megfogalmazott átláthatósági követelményeknek).

38. *Lásd pl.* Wexler, *Supra* note at 29,1346; *lásd még* Deven R. Desai & Joshua A. Kroll, *Trust but Verify: A Guide to Algorithms and the Law*, 31 HARV. J.L. & TECH. 1, 9 (2017) (a magánszektor által használt döntéshozatali folyamatok üzleti titok védelméről); Sonia K. Katyal, *Private Accountability in the Age of Artificial Intelligence*, UCLA66 L. REV. 54, 119 (2019) (ugyanaz); Andrew D. Selbst & Solon Barocas, *The Intuitive Appeal of Explainable Machines*, 87 FORDHAM L. REV. 1085,1092 (2018).

39. *Lásd* Desai & Kroll, *supra* note 38, at 10 ("Ráadásul a kód átadása gyakran nem teszi lehetővé az úgynevezett algoritmikus átláthatóság hívei által kívánt politikai elszámoltathatósági eredményeket."); Selbst & Barocas, *supra* note 38, at 1107; Sandra Wachter et al., *Counterfactual Explanations Without Opening the Black Box: Automated Decisions and the GDPR*, 31 HARV. J.L. & TECH. 841, 862-70 (2018); *lásd még* Burrell, *supra* note 26, 9. o.

40. *Lásd általában* Joshua A. Kroll et al., *Accountable Algorithms*, U165. PA. L. REV. 633 (2017) (azzal érvelve, hogy a technológiai eszközök ugyanolyan jól, sőt egyes esetekben jobban elősegíthetik az algoritmikus elszámoltathatóságot, mint a jogi és politikai beavatkozások).

a kormányzati átláthatóság és elszámoltathatóság akadályai. Ezek az akadályok nem a döntéshozatali módszerek kifinomultságának, hanem a kormányzat privatizációja és automatizálása felé történő alapvető elmozdulásnak tudhatók be.⁴¹ A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás komoly és konkrét kihívásokat támaszt az átláthatóság és az elszámoltathatóság előtt, de ez a cikk egy másik napra hagyja annak mérlegelését, hogy az átláthatósági jognak hogyan kellene erre reagálnia.

Ez a cikk három módon járul hozzá az algoritmikus elszámoltathatóságról és átláthatóságról folyó vitákhoz.⁴² Először is, a különböző polgári, büntetőjogi és közigazgatási kontextusokban használt, saját tulajdonú algoritmikus döntéstámogató és döntéshozatali eszközök katalógizálásával rávilágít arra, hogy a privatizáció és a kiszervezés milyen széles körben érintette a polgári jogokat és szabadságjogokat. Ez a hatás túlmutat a büntetőjogi bűnüldözésen, és kiterjed más, polgári kontextusban felmerülő, élvonalbeli esetekre is, amelyek eddig kevés tudományos figyelmet kaptak. Ezek az ügyek csoportosan vizsgálva az algoritmikus döntéshozatallal szembeni kihívások fontos mintázatát mutatják: a peres felek ugyanolyan motiváltak a kormányzati döntéshozatali folyamat átláthatóságának keresésében, mint az algoritmikus döntések érdemi vitatásában.

Másodszor, ez a cikk rehabilitálja a *nyilvánosságra hozatalt*, mint a közsféra algoritmikus átláthatatlanságának orvoslását. Az algoritmikus kormányzás a közszférában fokozza az automatikus döntéshozatal működésére vonatkozó kulcsfontosságú információk nyilvánosságra hozatalának érdekét. A nyilvánosságra hozatal az alapvető mechanizmusa a Az Egyesült Államok átláthatósági törvénye, amely a kormányzati döntéshozatalhoz való nyilvános hozzáférés értékeit rögzíti.⁴³ A nyilvánosságra hozatal azonban az algoritmikus elszámoltathatóság és átláthatóság mechanizmusaként kevés figyelmet kapott.⁴⁴

---

41. Lásd Rory Van Loo, *Rise of the Digital Regulator*, 66 DUKE L.J. 1267, 1323 (2017) (megjegyezve, hogy a magánvállalkozások számára javasolt átláthatósági és közzétételi kötelezettségek "megfelelőek lehetnek a kormányzati kereskedelmi algoritmusok számára").

42. Ez a cikk hozzájárul a növekvő interdiszciplináris tudományossághoz, amely a döntéshozatal új technológiáinak elszámoltathatósági hiányosságait vizsgálja. Lásd pl. DIAKOPOULOS, *Supra* 33. lábjegyzet; Mike Ananny & Kate Crawford, *Seeing Without Knowing: Limitations of the Transparency Ideal and Its Application to Algorithmic Accountability*, 20 NEW MEDIA & SOC'Y 973 (2018); Barocas & Selbst, *supra* note 28; Burrell, *supra* note 26; Danielle K. Citron, *Technological Due Process*, 85 WASH. U. L. REV. 1249 (2008); Citron & Pasquale, *supra* note 29; Kate Crawford & Jason Schultz, *Big Data and Due Process: Toward a Framework to Redress Predictive Privacy Harms*, 55 B.C. L. REV. 93 (2014); Danaher, *supra* note 15; Paul B. de Laat, *Big Data and Algorithmic Decision-Making: Can Transparency Restore Accountability?*, ACM SIGCAS COMPUTERS & SOC'Y, Sept. 2017, 39. o.; Katyal, *supra* note 38. o.

43. Lásd pl. , Tax Analysts v. U.S. Dep't of Justice, F845.2d (1060,D1064.C. Cir. 1988) ("[T]he settled policy of the FOIA is one of 'full agency disclosure'" (idézi S. REP. NEM. 89-813 (1965))), *aff'd*, 492 U.S. 136 (1989); lásd még David E. Pozen, *Freedom of Information Beyond the Freedom of Information Act*, 165 U. PA. L. REV. 1097, 1102-03 (2017) ("A FOIA rendszerének motorja a kormányzati iratok iránti kérelem.").

44. Ez a cikk egy egyre növekvő számú munkához kapcsolódik, amely azt vizsgálja, hogy a kormányzat és a technológiai vállalatok közötti kapcsolat hogyan befolyásolja az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot. Lásd pl. Brauneis & Goodman, 13. lábjegyzet; Catherine Crump, *Surveillance Policy Making by Procurement*, 91 WASH. L. REV. 1595 (2016); David S. Levine, *The People's Trade Secrets*, 18 MICH. TELECOMM. & TECH. L. REV. 61 (2011); lásd még Hannah Bloch-Wehba, *Exposing Secret Searches: A First Amendment Right of Access to Electronic Surveillance Orders*, 93

Az átláthatóság legfőbb akadálya az az elterjedt gyakorlat, hogy az üzleti titoktartásra hivatkozva védik az automatizált döntéshozatal módszereit a vizsgálat elől.⁴⁵ Az automatizált döntéshozatali eszközök házon belüli fejlesztésére szolgáló erőforrások hiányában a kormányok gyakran a magánszektorból vásárolt döntéstámogató rendszerekhez folyamodtak. Ezeket a rendszereket gyakran licencszerződések, egyetértési megállapodások vagy más olyan dokumentáció kíséri, amely azt bizonyítja, hogy a rendszer tartalma üzleti titok.⁴⁶

Az átláthatósági jog szempontjából az üzleti titoktartásra és az üzleti titokra való hivatkozás a kormányzati döntéshozatal nyilvánosságtól való elzárása érdekében jogilag gyanús.⁴⁷ Ezek a rendelkezések kétségbe vonják a kormány azon képességét, hogy szerződés útján megállapodjon olyan döntéshozatali mechanizmusok alkalmazásáról, amelyek nincsenek összhangban ezekkel a széleskörű közérdekű célokkal. A gyakorlatban ez néha nehéz választás elé állítja a kormányzatot: vagy felfedik a vállalkozó üzleti titkát, vagy teljesen lemondanak az algoritmikus eszköz használatáról.⁴⁸ A kormányoknak átláthatósági értékeket kell bevezetniük a szerződéskötési és beszerzési folyamatok során annak biztosítása érdekében, hogy a saját tulajdonú döntéstámogató eszközök összhangban legyenek ezekkel a célokkal.

Végezetül ez a cikk az algoritmikus átláthatóságról szóló vitát az érintett egyénekről az érintett nyilvánosságra tereli.⁴⁹ A meglévő tudományos kutatások gyakran azt vizsgálták, hogy az üzleti titoktartáshoz fűződő érdekeknek helyt kell-e adniuk az algoritmikus döntéshozatal által érintett egyének érdekeinek - vagyis azoknak az egyéneknek, akiknek elegendő szabadság- vagy tulajdonjogi érdeke forog kockán.⁵⁰ A büntető igazságszolgáltatással összefüggésben a tudósok és az érdekvédők üdvözölték a védelmi határozatok alkalmazását annak biztosítása érdekében, hogy a vádlottak hozzáférjenek a kockázati pontszámokat megállapító, illetve a DNS- vagy alkoholszondás bizonyítékokat elemző algoritmusokhoz - anélkül, hogy veszélyeztetnék az üzleti titkokat.⁵¹

A magánszolgáltatók kereskedelmi érdekei és az algoritmikus kormányzás által érintettek szabadságérdekei közötti kompromisszumok figyelmen kívül hagyják a nyilvánosságnak a kormányzati döntéshozatal felügyeletéhez és ellenőrzéséhez fűződő különálló és független érdekét. A büntetőjogi kontextusban az alkotmányos

---

WASH. L. REV. 145 (2018); Kristen Eichensehr, *Public-Private Cybersecurity*, TEX95. L. REV. 467 (2017).

45. Katyal, *Supra* note 38, 60. o. ("A mesterséges intelligencia kontextusában olyan világot látunk, ahol a szellemi tulajdon elvei időnként megakadályozzák, hogy a polgári jogok megfelelően kezeljék a technológia kihívásait, és így a polgári jogok új generációját teljesen megakasztják."); lásd még Coglianese & Lehr, *Supra* note at37, (*Loomisra* 33hivatkozva alátámasztják azt a tételt, hogy az átláthatóság elvei nem kötelezik a forráskód közzétételét).

46. Brauneis & Goodman, *fentebb*, 13,138-39. lábjegyzet.

47. *Lásd pl.* DIAKOPOULOS, *Supra* note. 33.

48. *Lásd az I.B. rész alatti tárgyalást.*

49. *Lásd pl.* Elizabeth E. Joh, *The Undue Influence of Surveillance Technology Companies on Policing*, N92.Y.U. L. REV. ONLINE (101,2017119); Natalie Ram, *Innovating Criminal Justice*, 112 NW. U. L. REV. 659, 686 (2018); David G. Robinson, *The Challenges of Prediction: Lessons from Criminal Justice*, 14 I/S: J.L. & POL'Y FOR INFO. SOC'Y 151, 167 (2018).

50. *Lásd pl.* Citron, *supra* note, 42,1254-55; Roth, *supra* note, 27,2028; Wexler, *supra* note at 29,1349.

51. *Lásd pl.* Wexler, *Supra* 29. lábjegyzet, 1353. o. ("[C]ourts may issue protective orders to limit the use and distribution of trade secrets beyond the needs of the procedure of the needs of the proceeding.").

a kormányzati eljárásokhoz és feljegyzésekhez való hozzáférés joga kétségessé teszi, hogy az ügyészek és a bíróságok szelektíven nyilvánosságra hozhatják-e a védett algoritmusokat az érintettek számára, miközben a nyilvánosság elől elzárják azokat.⁵² Tágabb értelemben a szelektív nyilvánosságra hozatal figyelmen kívül hagyja az első módosításban a sajtó és a nyilvánosság "strukturális" szerepét a kormányzati eljárások nyomán követésében.⁵³

A cikk négy részből áll. Az I. rész bemutatja a saját tulajdonú, automatizált döntéshozatali rendszerek kialakulóban lévő használatát és kihívásait az egészségügyben, a büntető igazságszolgáltatásban és az oktatásban. A II. rész bemutatja, hogy ezek a kihívások hogyan érvényesítik a peres felek egyéni jogait, és hogyan hivatkoznak a nagyobb közérdekre a fokozott átláthatóság érdekében. A III. rész az eljárási és anyagi jogi konfliktusokat vizsgálja egyrészt a tulajdonosi döntéshozatal, másrészt a kormányzatnak az első módosítás és a FOIA szerinti átláthatósági kötelezettségei között. A IV. rész röviden felvázol néhány olyan korrekciós intézkedést, amelyeket a kormányok hozhatnak az algoritmikus kormányzás elszámoltathatóságával és átláthatóságával kapcsolatos aggályok enyhítése érdekében.

I. A KÖZSZFÉRA ALGORITMUSAINAK FELEMELKEDÉSE

Aligha újdonság, hogy az algoritmusok egyre inkább elterjedtek a közszférában. Az új technológiák elvileg megkönnyítik az emberek számára a nehéz döntések meghozatalát - és hol lehet nehezebb vagy fontosabb a döntéshozatal, mint a kormányzásban? A közszférának olyan döntéseket kell meghoznia, amelyeknek nagy tétje van: hogy egy gyilkosságért letartóztatott személyt, aki azt állítja, hogy önvédelemből cselekedett, szabadlábra kell-e helyezni, vagy börtönben kell-e maradnia;⁵⁴ hogy egy súlyosan fogyatékos személy, aki otthoni ápolásra szorul, hogy elkerülje az intézményi elhelyezést, kapjon-e 70 000 vagy 140 000 dollár Medicaid-mentességet;⁵⁵ hogy egy olyan állami iskolai tanárt, akinek a diákjai rosszabbul teljesítenek társaiknál egy országos teszten, el kell-e bocsátani.⁵⁶

Ezek a forgatókönyvek nem pusztán hipotetikusak. Az algoritmikus döntéshozatal kialakulóban lévő módszerei és az egyének azon jogai között, hogy megértsék és megtámadják ezeket a döntéseket. Ez a rész áttekinti ezeket a konfliktusokat, és megállapítja, hogy a növekvő automatizálás⁵⁷ és a privatizáció⁵⁸ a

52. Vera Eidelman, *The First Amendment Case for Public Access to Secret Algorithms Used in Criminal Trials*, GA34. ST. U. L. REV. 915,938 (2018).

53. Richmond Newspapers, Inc. kontra Virginia, U448.S. 587-88555, (1980).

54. State v. Sanders, No. A-4350-16T6, WL2017 at5495101, *1 (N.J. Super. Ct. App. Div. Nov. 16, 2017).

55. Michael T. kontra Bowling, No. 2:15-CV-09655, WL2016 at4870284, *2 (S.D.W. Va. Sept. 201613.), *módosított sub nom.* Michael T. v. Crouch, No. 2:15-CV-09655, WL (20181513295S.D.W. Va. Mar. 26, 2018).

56. *Lásd HISD*, F251. Supp. 3d (1168,S1171.D. Tex. 2017).

57. Citron, *Supra* note at 42,1252.

58. *Lásd pl.*, Jody Freeman, *Private Parties, Public Functions and the New Administrative Law*, 52 ADMIN. L. REV. 813, 822 (2000) (a "contracting out" és a privatizáció megkülönböztetése); Daniel Guttman, *Public Purpose and Private Service: The Twentieth Century Culture of Contracting Out and the Evolving Law of Diffused Sovereignty*, ADMIN52.

L. REV. 859 (2000); Gillian E. Metzger, *Privatization as Delegation*, COLUM103. L. REV.

döntéshozatal az algoritmikus meghatározások új kihívásainak gyökere.

Egy megjegyzés a módszertanról: ezeket az eseteket és összefüggéseket azért választottuk, mert élesen bemutatják az algoritmikus döntéshozatali eszközöket biztosító gyártók, az ilyen eszközöket alkalmazó kormányok, az ezeket az eredményeket megtámadni kívánó magánszemélyek és a nagyközönség közötti összeütközést. Bár az esetjog még mindig viszonylag kevés, meglepő volt látni, hogy a bejelentett határozatok milyen nagy számban illusztrálják ezeket az algoritmikus átláthatatlansággal szembeni kihívásokban uralkodó strukturális dinamikákat. Mindazonáltal ez a beszámoló nem teljes körű, és valószínűleg léteznek más esetek is, amelyek illusztrálják ezeket a mintákat.

Bár ez a dinamika különös figyelmet kapott a büntető igazságszolgáltatási rendszerrel összefüggésben,⁵⁹ számos algoritmikus irányítási eszköz tulajdonjogi jellege jelentős akadályokat gördít azon személyek elé, akik különböző összefüggésekben próbálják megtámadni az algoritmikus döntéseket.⁶⁰ E viták pontos tartalma kevésbé számít, mint az átfogó minta: ezek az esetek gyakran az érdekek összeütközését mutatják a kormányzatnak a magánvállalkozóktól vagy magánszolgáltatóktól beszerzett, védett eszközökre való növekvő támaszkodása és az átláthatósági követelmények között.

Az átláthatóság és a tulajdonosi érdekek közötti összeütközés különösen hangsúlyos, amikor az egyének a polgári jogokat és szabadságjogokat érintő - akár bírósági, akár közigazgatási - döntések eredményeit próbálják megtámadni. Figyelemre méltó azonban, hogy az algoritmikus kormányzással szembeni új kihívások nem az algoritmikus döntések *tartalmán múlnak*. Az algoritmikus döntéshozatallal szembeni legsikeresebb kihívások inkább azt tükrözik, hogy a kormányzat több információt kér arról, hogy milyen módon hozza meg döntéseit: más szóval, átláthatóságot és a folyamatra vonatkozó információkhoz való hozzáférést követelnek.

A. Medicaid

A Medicaidtel összefüggésben a tulajdonosi döntéshozatal kihívásai szemléltetőek. Az alsóbb szintű bíróságok évek óta foglalkoznak az eljárásjogi igényekkel, mivel az állami Medicaid-ügynökségek privatizálták a döntéshozatalt.

1367 (2003); Martha Minow, *Public and Private Partnerships: Accounting for the New Religion*, HARV116. L. REV. 1229 (2003); Paul Starr, *The Meaning of Privatization*, YALE6 L. & POL'Y REV. 6 (1988); lásd még Rory Van Loo, *The Corporation as Courthouse*, 33 YALE J. ON REG. 547, 590 (2016).

59. *Lásd pl.* Kiel Brennan-Marquez, "Plausible Cause": *Explanatory Standards in the Age of Powerful Machines*, VAND70. L. REV. 1249 (2017); Jessica Gabel Cino, *Deploying the Secret Police: The Use of Algorithms in the Criminal Justice System*, 34 GA. ST. U. L. REV. 1073 (2018); Aziz Huq, *Racial Equity in Algorithmic Criminal Justice*, 68 DUKE L.J. 1043 (2019); Sandra G. Mayson, *Bias In, Bias Out*, 128 YALE L.J. 2218 (2019); Ram, *supra* note 49; Roth, *supra* note 27; Ric Simmons, *Big Data, Machine Judges, and the Legitimacy of the Criminal Justice System*, 52 U.C. DAVIS L. REV. 1067 (2018); Sonja Starr, *Evidence-Based Sentencing and the Scientific Rationalization of Discrimination*, STAN66. L. REV. 803 (2014); Wexler, 29. lábjegyzet.

60. *Lásd pl.* Brauneis & Goodman, 13. lábjegyzet; Coglianese & Lehr, 14. lábjegyzet; Katyal, 38. lábjegyzet; Selbst & Barocas, 14. lábjegyzet. 38.

és algoritmikus módszereket kezdett alkalmazni a kedvezményezettek juttatásainak csökkentésére.⁶¹ Ezeknek az eseteknek a vizsgálata világossá teszi, hogy az algoritmikus irányítás felé való elmozdulás együtt jár más, a költségek csökkentését célzó intézkedésekkel, amelyeknek (talán nem szándékolt) másodlagos hatása az elszámoltathatóság és az átláthatóság csökkentése is. Az ügynökségek gyakran hivatkoznak adatvezérelt döntéshozatali eljárásaik "objektivitására" vagy "hatékonyására", hogy igazolják a költségcsökkentő intézkedéseket, például az alkalmazottak elbocsátását vagy a Medicaid-ellátások csökkentését.⁶² De ahogy az ügynökségek az "objektívebb" döntéshozatali eljárások felé fordulnak, gyakran olyan magánvállalkozókra támaszkodnak, akik szabadalmaztatott, zárt forráskódú módszereket használnak az alkotmányos jogokkal kapcsolatos döntések meghozatalához.⁶³

A Medicaid-ellátásokkal kapcsolatos döntéshozatal privatizációja és automatizálása egyértelmű feszültséget jelent a megfelelő eljárási eljárás elveivel szemben. Amikor az egyének Medicaid- vagy más állami segélyben részesülnek, ezeket az ellátásokat "egyfajta "tulajdonként" kezelik".⁶⁴ Következésképpen a Medicaid-ellátások nem csökkenthetők vagy szüntethetők meg anélkül, hogy a Medicaid-törvényben⁶⁵ és az Alkotmány eljárási garanciáiban meghatározott bizonyos biztosítékok ne teljesüljenek.⁶⁶

Ezek a törvényi és alkotmányos védintézkedések megkövetelik, hogy a kormány megmagyarázza, miért és hogyan döntött az ellátások megszüntetéséről vagy csökkentéséről. A szövetségi Medicaid-szabályozás értelmében az ellátások megszüntetéséről vagy csökkentéséről szóló értesítéseknek tartalmazniuk kell "a tervezett intézkedést alátámasztó konkrét indokok egyértelmű kifejtését".⁶⁷ Ezen túlmenően a Medicaid-törvény értelmében az egyéneknek lehetőséget kell kapniuk a "tisztes meghallgatásra", hogy megtámadhassák az ellátások megtagadását.⁶⁸ Az ellátások "megszüntetése, felfüggesztése vagy csökkentése" az alábbiak szerint történik

61. Ez a lépés talán a "bürokratikus jogfosztás" egyik formájaként értelmezhető a legjobban. Michael Lipsky, *Bureaucratic Disentitlement in Social Welfare Programs*, 58 SOC. SERV. REV. 3,3 (1984) (a "bureaucratic disentitlement" definíciója, mint a "megszorítás" egy módja, amelyben "a szociális jóléti kedvezményezettekkel szembeni kötelezettségeket a hatóságok nagyrészt homályos "bürokratikus" intézkedései és tétlenségei révén csökkentik és körülírják"); lásd még VIRGINIA EUBANKS, *AUTOMATING INEQUALITY* (491st ed. 2018) (leírja, hogyan privatizálta és automatizálta Indiana a jóléti rendszereit a költségek csökkentése érdekében); Vicki Lens, *Bureaucratic Disentitlement After Welfare Reform: Are Fair Hearings the Cure?*, 12 GEO. J. ON POVERTY L. & POL'Y 1313, (2005) ("A bürokratikus jogfosztás megtámadásának egyik kevés lehetősége a tisztességes meghallgatás rendszere. Keveset tudunk azonban arról, hogy a méltányos meghallgatás rendszere hogyan működik a jóléti reform alatt.")

62. MEREDITH WHITTAKER ET AL., *AI NOW INST., AI NOW REPORT 2018*, 18. o. (2018), https://ainowinstitute.org/AI_Now_2018_Report.pdf [<https://perma.cc/E9CA-SYC8>] ("Az [automatizált döntéshozatali rendszerek] gyakran azzal az elmélettel fogadják el, hogy javítják a kormányzati hatékonyságot vagy költségmegtakarítást, és különböző döntéshozatali folyamatokat és politikai döntéseket igyekeznek segíteni vagy helyettesíteni.")

63. *Id.*

64. Atkins kontra Parker, U472.S. 115, (1281985).

65. Az 1965. évi társadalombiztosítási módosítások, Pub. L. No. 89-97, 79 Stat. 343 (a 42 U.S.C. egyes szakaszaiban kodifikált módosításokkal).

66. *Lásd* Lewis v. Rendell, 501 F. Supp. 2d 671, 692 (E.D. Pa. 2007) (megállapítva, hogy "jól megalapozott", hogy a Medicaid-ellátásban részesülőknek vagyoni érdekük van az ellátásaikhoz és az esetek összegyűjtéséhez); *lásd még* 42 U.S.C. § 1396(a)(3) (2018) (a Medicaid-törvény értelmében tisztességes meghallgatást ír elő).

67.42 C.F.R. § 431.210(b) (2019).

68.42 U.S.C. § 1396(a)(3).

vagy a jogosultság kiváltja a meghallgatás törvényben előírt követelményét.⁶⁹ A törvény külön rendelkezése értelmében a kongresszus azt is előírta az állami ügynökségeknek, hogy a Medicaid-mentesség költségvetését "olyan módszertanra alapozzák, amely érvényes, megbízható költségadatokat használ, [amelyek] nyilvánosak, és tartalmazzák az ilyen szolgáltatások várható költségeinek kiszámítását".⁷⁰ Hasonlóképpen, a megfelelő eljárási folyamat megköveteli az ügynökségektől, hogy a döntéshozatal során "megállapítható normákat" alkalmazzanak.⁷¹

Ezek a védintézkedések továbbra is létfontosságúak az ellátások jogellenes megszüntetésének megakadályozásához, még akkor is, ha az államok egyre inkább a magánszektor felé fordultak a különböző Medicaid-szolgáltatások nyújtása érdekében. A személyes egészségügyi információk védelmét vizsgáló 2006-os kormányzati számvevőszéki jelentés megállapította, hogy az állami Medicaid-ügynökségek 96 százaléka beszállítókat vett igénybe különböző adminisztratív szolgáltatások - többek között a beiratkozás és az ellátások kezelése - elvégzésére.⁷² Mivel az államok az ellátások kezelését irányított ellátó szervezetekhez fordultak, sok államban a magáncégek váltak az állami Medicaid-ellátások elsődleges szolgáltatóivá.⁷³

A szállítók viszont számos új algoritmikus eszközt vettek át, hogy hatékonyabbá tegyék a Medicaid kezelést.⁷⁴ A Medicaid igazgatásának új mechanizmusai azonban feszültséget okoztak a nyitottság alkotmányos és törvényi követelményeivel. 2015-ben súlyos szellemi és fejlődési fogyatékossgal élő nyugat-virginiaiak egy csoportja pert indított az állam egészségügyi és emberi erőforrások minisztériuma ellen, megtámadva, hogy az állam egy saját algoritmusra támaszkodik a kritikus Medicaid-ellátások csökkentése érdekében.⁷⁵ A felperesek évtizedek óta részesültek Medicaid-mentességben az állam otthoni és közösségi alapú ellátási programja keretében, amely támogatta a

---

69.42 C.F.R. §§ 431431.201.,206(c).

70.42 U.S.C. § 1396n(j)(5)(D).

71. *Lightfoot v. District of Columbia*, F 448.3d (392,D400.C. Cir. 2006); *Holmes v. N.Y.C. Hous. Auth.*, 398 F.2d 265262, (2nd Cir. 1968); *Hornsby v. Allen*, 326 F.2d (605,5th612 Cir. 1964).

72. U.S. GOV'T ACCOUNTABILITY OFFICE, GAO-06-676, DOMESTIC AND OFFSHORE OUTSOURCING OF PERSONAL INFORMATION IN MEDICARE, MEDICAID, AND TRICARE 9 (2006), <https://www.gao.gov/new.items/d06676.pdf> [<https://perma.cc/VUL9-C9HQ>].

73. *Lásd* Isaac D. Buck, *Managing Medicaid*, 11 ST. LOUIS U. J. HEALTH L. & POL'Y 111-12107, (2017) (a Medicaid irányított ellátás jelenlegi helyzetének összefoglalása); Vernon K. Smith et al., *Medicaid Reforms to Expand Coverage, Control Costs and Improve Care: Results from a 50-State Medicaid Budget Survey for State Fiscal Years 2015 and 2016*, KAISER FAM. FOUND. (Okt. 2015), <https://www.kff.org/report-section/medicaid-reforms-to-expand-coverage-control-costs-and-improve-care-managed-care-reforms> [<https://perma.cc/TJ9X-T7PM>] ("Managed care is now the predomined delivery system for Medicaid in the most more states.").

74. EUBANKS, *supra* note 61, at 52-53 (Indiana azon döntésének eredményeit ismerteti, hogy privatizálja és automatizálja az ellátások adminisztrációjának jelentős részét); *lásd még* Dave Stafford, *Update: IBM to Appeal \$78M Breach of Contract Award to State*, IND. LAW. (Aug. 2017), <https://www.theindianalawyer.com/articles/44441-update-ibm-to-appeal-78m-breach-of-contract-award-to-state> [<https://perma.cc/TY38-GG9V>] (az IBM IBM szerződésének indianai felmondása után indult peres ügyek összefoglalása).

75. First Amended Complaint for Injunctive & Declaratory Relief, Michael T. v. Bowling, No. 2:15-CV-09655, WL (20164870284S.D.W. Va. Sept. 201613.), ECF No. [a 14továbbiakban: First Amended Complaint].

olyan kulcsfontosságú szolgáltatások nyújtása, amelyek lehetővé tették számukra, hogy otthon vagy a közösségben élhessenek az intézményi elhelyezés helyett.⁷⁶

Ezeket az ellátásokat egy "waiver-ügymintázó", az APS Healthcare Inc. kezelte, egy magáncég, amelynek feladata a waiver-ellátások elosztása és a kedvezményezettek által igénybe vehető ellátások és ellátások költségvetésének összeállítása volt.⁷⁷ A szerződés értelmében az APS-t terheli a felelősség az éves értékelésekért, hogy felmérje a kedvezményezettek "képességeit és szükségleteit", hogy biztosítsa, hogy a mentességben részesülők jogosultak-e a támogatásra, és hogy költségvetést állítson össze az egyes kedvezményezettek számára juttatott ellátásokról.⁷⁸ Ezt úgy tette, hogy interjúkat és "szabványos értékelési eszközök" segítségével adatokat gyűjtött, majd egy saját algoritmust alkalmazott, amely az engedélyezett mentességi ellátások fedezésére szolgáló költségvetést generált.⁷⁹

A probléma az volt, hogy az algoritmus minden évben olyan költségvetést állított össze, amely egyáltalán nem volt összefüggésben a felperesek által igényelt ellátás tényleges költségeivel.⁸⁰ Az APS minden egyes ellátottnak levelet küldött, amelyben "értesítette őt a költségvetés összegéről, anélkül, hogy magyarázatot adott volna arra, hogyan határozták meg ezt a számot".⁸¹ Sok esetben az algoritmus által generált költségvetést több tízezer dollárral csökkentették az előző évhez képest. A felperesek állapota azonban stabil volt; a legtöbbjük funkciói vagy képességei nem javultak tizenéves koruk óta, ami arra utal, hogy évről évre nagyjából ugyanazokra az ellátásokra és szolgáltatási órákra lenne szükségük.⁸²

Ennek ellenére a felpereseknek kevés sikerük volt az emberi döntéshozókhoz fordulni, hogy visszafordítsák az algoritmus értelmetlen, önkényes és megmagyarázhatatlan juttatáscsökkentéseit. Az APS sablonos levelekben azt állította, hogy nem tudta túllépni az "algoritmus által generált költségvetést".⁸³ A felperesek nem jártak sikerrel a Medicaid-törvény által előírt "tisztességes meghallgatásokon". Mind a szerződő fél, mind a közigazgatási bírák nagymértékben tiszteletben tartották az algoritmikus döntéshozatali folyamatot, és nem voltak hajlandóak felülbírálni - vagy akár csak megvizsgálni - az algoritmus következtetéseit.⁸⁴

Az eredmények katasztrofálisak voltak. Az egyik felperes, Tara R., egy huszonhét éves nő, akinek "agybénulása, súlyos értelmi fogyatékosága és korlátozott kézfunkciója" van, "kilenc hónaposnak megfelelő életkorban" működött.⁸⁵ Otthon élt az apjával és fogyatékkal élő mostohaanyjával, egészen addig, amíg 2014 az ellátását körülbelül 130 000 dollárról körülbelül 72 000 dollárra nem csökkentették, ami lehetetlenné tette, hogy a családi házában maradjon. Amikor az ellátásokat

---

76. *Lásd id.* 1-2. pont.

77. *Id.* 2.

78. Michael T. kontra Bowling, No. 2:15-CV-09655, WL2016 at4870284, *2 (S.D.W. Va. Sept. 201613.), *módosított sub nom.* Michael T. v. Crouch, No. 2:15-CV-09655, WL (20181513295S.D.W. Va. Mar. 26, 2018).

79. *Id.*

80. Első módosított panasz, *lásd a* 75, 11, 14, 19, fenti megjegyzést. 25.

81. Michael T. kontra Crouch, No. 2:15-CV-09655, WL2018 at1513295, *2 (S.D.W. Va. Márc. 201826,).

82. Első módosított panasz, 75. lábjegyzet, 10., 13-14., 18., 24.

pont. 83. *Id.* 12., 15-16., 20., 21. pont.

84. *Id.* 3-4. sz. mellékletek, 12-24. pont (a költségvetések megkérdőjelezésére irányuló "tisztességes meghallgatások" során hozott határozatok).

85. *Id.* 29.

Tara-t egy sürgősségi ellátó intézménybe, majd egy csoportos otthonba szállították, ahol "letargikus" lett, és "nem volt hajlandó másokkal foglalkozni".⁸⁶ A felperesek szerint e változások miatt Tarát "komolyan fenyegette az intézetbe kerülés veszélye".⁸⁷

A bíróság jogosan utasította el ezt a keretrendszert, és egyetértett a felperesekkel abban, hogy az APS algoritmus nem felel meg az alkotmányos eljárási követelményeknek.⁸⁸ Megjegyezve, hogy a kormány "nem adott tájékoztatást arról, hogy milyen tényezők épülnek be az APS algoritmusába, hogyan súlyozzák az egyes tényezőket, vagy milyen átfogó módszertant alkalmaz az APS", a bíróság hibáztatta az APS-t, amiért nem alkalmaz "megállapítható normákat" a döntések meghozatalakor.⁸⁹ Ráadásul az APS még "semmilyen egyedi indoklást" sem tartalmazott a felpereseknek kiosztott költségvetésekhez, ami lehetlenné tette a felperesek számára, hogy "érdemben megtámadják" a költségvetéseket.⁹⁰ Aggódva amiatt, hogy az algoritmus "átláthatóságának hiánya" "potenciálisan kormányozhatatlanná" tette a döntéseket, a kerületi bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az APS döntéshozatali folyamata "az önkényes és "hibás megfosztás[ok] elfogadhatatlan kockázatát" teremtette meg".⁹¹

Ezek a problémák azonban nem voltak megoldhatatlanok. A bíróság ugyan eltiltotta a minisztériumot az APS algoritmus további használatától, de azzal érvelt, hogy az államnak olyan döntéshozatali módszertan kidolgozására kell köteleznie, amely ténylegesen megállapítható normákat használ, ami nem jelentene indokolatlan "költségvetési vagy adminisztratív" terhet.⁹² Válaszul Nyugat-Virginia új rendszert dolgozott ki, amely a saját APS algoritmust "olyan mátrixokkal váltotta fel, amelyek számos egyértelműen meghatározott változót alkalmaznak, amelyek a tag élethelyzetének és a tag éves értékelése során a konkrét kérdésekre adott válaszoknak a kombinációján alapulnak".⁹³ Az állam azt ígérte, hogy a mátrix "nyilvánosan hozzáférhető" lesz, és hogy a kedvezményezettek megkérdőjelezhetik mind a mátrixba bevitt statikus tényezők pontosságát, mind magának a mátrixnak az alkalmazását.⁹⁴ A bíróság megállapította, hogy az új rendszer kellőképpen orvosolja az APS algoritmusában lévő eljárási hibákat, és feloldotta a felfüggesztő rendelkezést.⁹⁵

Az ellátásra való jogosultság titkos megállapításai széleskörűen érintik számos más érdekeltiséget, beleértve a többi kedvezményezett, a lehetséges jövőbeli kedvezményezettek, az ügyvédek és a szociális partnerek érdekeit is.

---

86. *Id.* 32-33.

87. *Id.* 34.

88. Michael T. kontra Bowling, No. 2:15-CV-09655, WL2016 at4870284, *10 (S.D.W. Va. Sept. 201613.), *módosított sub nom.* Michael T. v. Crouch, No. 2:15-CV-09655, WL (20181513295S.D.W. Va. Mar. 26, 2018).

89. *Id.*

90. *Id.*

91. *Id.* at *11 (változtatás az eredetiben) (idézi Town of Castle Rock v. Gonzales, U545.S. (748,2005792) (Stevens, J., különvéleményt nyilvánított)).

92. *Id.*

93. Michael T. kontra Crouch, No. 2:15-CV-09655, WL2018 at1513295, *6 (S.D.W. Va. Márc. 201826,).

94. *Id.* at *10.

95. *Id.* at *1.

munkavállalók, sőt az állami és szövetségi adófizetők is. De Nyugat-Virginia aligha áll egyedül azzal, hogy ellenáll e döntéshozatali módszerek nyilvánosságra hozatalának. Egy hasonló, Idahóban felmerült ügy világossá teszi az egyrésztől privatizált és automatizált kormányzás, másrésztől a tisztességes eljárás garanciái közötti összeütközést.⁹⁶ A nyugat-virginiai felperesekhez hasonlóan az idahói felperesek is azt támadták meg, hogy az állam saját, titkos módszert alkalmaz az otthoni és közösségi alapú mentességekre vonatkozó egyéni költségvetésük meghatározására.⁹⁷ Az állam kompromisszumot ajánlott: nyilvánosságra hozta a módszertant a felperesek számára, de csak akkor, ha azok beleegyeznek egy titoktartási megállapodásba, amely előírja, hogy "a költségvetés megállapításának módszertanának részleteit . . . senki számára semmilyen módon nem beszélhetők meg és nem hozhatók nyilvánosságra, kivéve a közigazgatási fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat céljából".⁹⁸

Idaho álláspontja, miszerint módszertana "üzleti titok", szembement azzal a törvényben előírt kötelezettségével, hogy olyan módszertant használjon, amely "nyilvános".⁹⁹ A felek - és a bíróság - végül elutasították ezt a kísérletet, hogy a módszertant elzárják a nyilvánosság elől.¹⁰⁰ Ehelyett némi huzavona után a felek előzetes rendelkezésben állapodtak meg arról, hogy az ügynökség kérésre a mentességi program résztvevői számára hozzáférhetővé teszi a költségvetés-számítási eszközt, valamint az eszköz megértéséhez szükséges támogató dokumentumokat.¹⁰¹ Ezen túlmenően a hivatal ígéretet tett arra, hogy ugyanezen anyagok nagy részét a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé teszi az idahói közhiteles nyilvántartási törvények alapján.¹⁰²

Bár Idaho kompromisszumos kísérlete végül kudarcot vallott, az üzleti titoktartásra való hivatkozás jól példázza az algoritmikus elszámoltathatósággal kapcsolatos megközelítések aggasztó tendenciáját. Idaho felajánlása, hogy a felperesek rendelkezésére bocsátja az információkat, de a módszertan megvitatásától eltiltotta őket a szájzár betartása mellett, tipikus példája annak, amit én "atomizált közzétételnek" nevezek - egy olyan megközelítésnek, amely az érintett felek számára az információk nyilvánosságra hozatalával igyekszik megoldani a tisztességes eljárás problémáit, de csak azzal a feltétellel, hogy a továbbiakban nem hozzák nyilvánosságra azokat. A IV. részben tárgyalt okok miatt az atomizált közzététel rendkívül problematikus: komoly első módosítási aggályokat, közrendi kérdéseket és hatékonysági hiányosságokat okoz.

B. Oktatás

A saját algoritmikus irányítás más ágazatokban is kihívások elé állította a megfelelő eljárást. Ahogy az iskolarendszerek megpróbálták

96. *Lásd általában* K.W. *ex rel.* D.W. v. Armstrong, F789.3d (9629th Cir. 2015).

97. *Lásd általában:* Brief in Support of Plaintiffs' Motion for Temporary Restraining Order & Preliminary Injunction, K.W. *ex rel.* D.W. v. Armstrong, No. 1:12-CV-22-BLW (D. Idaho Jan. 19, 2012), ECF No. 4-1 [a továbbiakban: Plaintiffs' Brief].

98. Katherine Takasugi nyilatkozata K7, W. *ex rel.* D.W., No. 1:12-CV-22-BLW (D. Idaho, 2012. január 30.), ECF No. 25-1.

99. A felperesek beadványa a *fenti*11, megjegyzésben (97előírja, hogy a költségvetéseknek "olyan módszertanon kell alapulniuk, amely érvényes, megbízható költségadatokat használ, nyilvános, és tartalmazza az ilyen szolgáltatások várható költségeinek kiszámítását").

100. Preliminary Injunction at K2, W. *ex rel.* D.W., No. 1:12-CV-22-BLW (D. Idaho Mar. 2012), ECF 41. szám.

101. *Id.*

102. *Id.* 5.

elszámoltathatóak, ezért az oktatási eredmények mérésére és az oktatás hatékonyságának javítására az adatvezérelt eszközök felé fordultak.¹⁰³ Ezek az eszközök megváltoztatták az oktatási gyakorlatot az iskolarendszer minden szintjén, átalakítva azt, hogy a tanárok hogyan vonják be a diákokat az osztályterembe,¹⁰⁴ hogyan értékelik az államok az iskolák teljesítményét,¹⁰⁵ és hogyan mérik a körzetek a fejlődést.¹⁰⁶ A Medicaid privatizációjához hasonlóan az adatvezérelt oktatási reform mechanizmusait is gyakran magánkézben fejlesztik ki, ami tovább erősíti a magánhatalmat az osztálytermi tanításban, az értékelésben és magában az adatgyűjtésben.¹⁰⁷ Ezek az új gyakorlatok szintén a "szabadpiaci" reformok politikai kontextusában jelennek meg, amelyek a profitorientált vállalkozások gyakorlatát a közintézményekre vetítik ki.¹⁰⁸

Az "értéknövelt értékelés" tükrözi ezt az adatvezérelt oktatáspolitikai felé irányuló törekvést. Az értéknövelt értékelések vagy "értéknövelt intézkedések" a tanárok minőségét a tanulók teszteredményeinek vizsgálatával és nyomon követésével értékelik, hogy mérjék a tanároknak a tanulók teljesítményére gyakorolt hatását az idő múlásával.¹⁰⁹ Az értéknövelt értékelés

---

103. *Lásd pl.*, DARRELL M. WEST, BROOKINGS, BIG DATA FOR EDUCATION: DATA MINING, DATA ANALYTICS, AND WEB DASHBOARDS (1,20129), <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/04-education-technology-west.pdf> [<https://perma.cc/L7HK-UM79>] (az adatvezérelt reformokat az iskolai működés "általános elszámoltathatóságának" megkönnyítéseként írja le); John West, *Data, Democracy and School Accountability: Controversy over School Evaluation in the Case of DeVasco High School*, BIG DATA & SOC'Y, Jan.-June 2017, at 1, leírva, hogy az "adatvezérelt elszámoltathatósági rendszerek és a politikai legitimitáció reménytelen elmélete hogyan ágyazódott be a közoktatásban 2002-ben a szövetségi No Child Left Behind törvény elfogadásával kezdődött országos politikai döntéshozatali forradalomba"); *lásd még Race to the Top Fund*, U.S. DEP'T EDUC. (2016. június 6.), <https://www2.ed.gov/programs/racetothetop/index.html> [<https://perma.cc/KZD6-JWS5>] (arra ösztönzi az államokat, hogy "[b]épipítsenek ki olyan adatrendszereket, amelyek mérik a diákok növekedését és sikerét, és tájékoztatják a tanárokat és az igazgatókat arról, hogyan javíthatják az oktatást").

104. *Lásd általában* Elana Zeide, *The Structural Consequences of Big Data-Driven Education*, 5 BIG DATA 164 (2017); Benjamin Herold, *The Future of Big Data and Analytics in K-12 Education*, EDUC. WK. (2016. január 11.), <https://www.edweek.org/ew/articles/2016/01/13/the-future-of-big-data-and-analytics.html> [<https://perma.cc/NXK5-PNX2>].

105. Alyson Klein, *How Are States Measuring Student Growth Under ESSA?*, EDUC. WK. (2019. január 23.), <https://blogs.edweek.org/edweek/campaign-k-12/2019/01/essa-growth-data-state-data-quality-campaign.html> [<https://perma.cc/S4KR-6EXM>].

106. A *HISD-t* lásd az I.B. részben.

107. Zeide, *Supra* note 104, 168. o. ("Azáltal, hogy a pedagógiai funkciók helyét átelyezik, az adatvezérelt oktatási technológiák megnehezítik a diákok, szülők és közösségek számára a cselekvőképesség gyakorlását és az elszámoltathatóság követelését."); *lásd még* DIANE RAVITCH, THE DEATH AND LIFE OF THE GREAT AMERICAN SCHOOL SYSTEM 199-200 (2010) (leírja, hogy a filantróp magánalapítványok "az iskolai reformokba való stratégiai befektetéseik miatt hatalmas befolyást gyakoroltak az amerikai oktatásra"); Jill P. Koyama, *Generating, Comparing, Manipulating, Categorizing, Reporting, and Sometimes Fabricating Data to Comply with No Child Left Behind Mandates*, J26. EDUC. POL'Y 701, Y 702 (2011) ("[T]he federal government's current intervention in public education has become in separable bound to market-based 'reform' and privatization.").

108. RAVITCH, *Supra* note at 107, 177-78 ("Ezek a szabadpiaci reformerek a tesztelést, az elszámoltathatóságot, az érdemi fizetést és a charter iskolákat támogatták, és a legtöbbjük kifejezetten ellenséges volt a szakszervezetekkel szemben. A szakszervezetek ellenezték a reformerek azon törekvését, hogy a tanárokat kizárólag a diákok teszteredményei alapján ítéljék meg, a reformerek pedig igyekeztek megtörni a szakszervezetek hatalmát.").

109. *Lásd általában* Chris Thorn & Douglas N. Harris, *The Accidental Revolution: in THE INFRASTRUCTURE OF ACCOUNTABILITY: DATA USE AND THE TRANSFORMATION OF AMERICAN EDUCATION* (57Dorothea Anagnostopoulos et al. eds., 2013).

Az értékeléseket az osztálytermi tanításon túl is használják: magának a tanárképzésnek a megalapozottságára is fényt deríthetnek.¹¹⁰

Az egészségügy privatizációjához hasonlóan az értéknövelt értékelések is azt állítják, hogy "objektívebb" módja a költségcsökkentésnek egy pénzügyileg bizonytalan környezetben. Az iskolai körzetek költségvetési hiányai Amerika-szerte arra késztettek néhány körzetet, hogy elbocsássák a tanárokat.¹¹¹ A magánvállalkozások nyelvezetét élénken idézve, egy 2001-es jelentés, amely támogatja az értéknövelt méréseket, az oktatási rendszereket más vállalkozásokhoz hasonlítja, és azt írja: "[A] legtöbb iparágban a vezetők megpróbálnák úgy irányítani az elbocsátásokat, hogy a lehető legkisebb kárt okozzák a termelékenységekben - a kevésbé termelékeny dolgozókat a termelékenyebbek előtt elbocsátanák vagy elbocsátanák."¹¹²

A tanári szakszervezetek élen járnak az ilyen átalakításokkal szembeni ellenállásban, és harcoltak az ellen, hogy a körzetek olyan tanárok elbocsátásával csökkentsék a költségeket, akik nem felelnek meg a "hozzáadott érték" szempontjából. Egy nemrégiben a texasi Houstonban - az ország egyik legnagyobb iskolai körzetében - történt eset bemutatja¹¹³ a szakszervezetek által vezetett sikeres erőfeszítést, amely arra irányult, hogy a körzet ne hagyatkozzon a "magánfejlesztésű algoritmusokra" annak megállapításakor, hogy az állami iskolák tanárai "hatástalanok" voltak-e, és meg kell-e őket bocsátani.¹¹⁴ A Medicaid-ügyekhez hasonlóan ez az ügy is a kormányzati szolgáltatások kiszervezésével foglalkozott egy olyan magáncégnél, amely saját tulajdonú algoritmusokat használt a kritikus döntések meghozatalához, amelyek a tisztességes eljáráshoz való jogokat érintették.¹¹⁵

A Houston Independent School District (HISD) szerződést kötött a SAS magáncéggel, amely a tanárok hatékonyságának értékelésére kifejlesztett egy "hozzáadott-érték statisztikai modellt", az Educational Value-Added Assessment System (EVAAS) nevű rendszert.¹¹⁶ Azoknak a tanároknak, akiknek jogviszonyuk van, vagy akiket "folyamatos szerződéssel" foglalkoztatnak, "tulajdonosi érdekük fűződik a további foglalkoztatáshoz".¹¹⁷ A HISD azonban célul tűzte ki, hogy "kilépjén" a

110. *Lásd általában* Marilyn Cochran-Smith, *Assessing Assessment in Teacher Education*, J54. TEACHER EDUC. 187 (2003).

111. *Lásd pl.*, F. Davenport, *HISD Announces Layoffs Due to \$115 Million Budget Shortfall*, CW39 HOUS. (Apr. 201827), <https://cw39.com/2018/04/27/hisd-announces-layoffs-due-to-budget-shortfall> [<https://perma.cc/D9VX-5MYD>]; Linda Greenstein, *Budget Shortfall Leads to Methuen52 Teacher Layoffs*, BOS. GLOBE (2018., június), <https://www.bostonglobe.com/metro/regionals/north/2018/06/07/budget-shortfall-leads-methuen-teacher-layoffs/N5urFDIHPEP20ufPqtAFM/story.html> [<https://perma.cc/8PC8-W4KR>]; Eric Weddle, *Indianapolis Public Schools to Cut \$22M from Budget, Teacher Layoffs Possible*, WFYI (2018. ápr.24.), <https://www.wfyi.org/news/articles/indianapolis-public-schools-to-cut-22m-from-budget> [<https://perma.cc/7JKU-XCGT>].

112. STEVEN GLAZERMAN ET AL., BROOKINGS, A TANÁROK ÉRTÉKELÉSE: THE IMPORTANT ROLE OF VALUE-ADDED (1,92010), https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/1117_evaluating_teachers.pdf [<https://perma.cc/GT7U-YYV3>].

113. 215.30. táblázat. *Beiratkozás, szegénység és szövetségi alapok a 120 legnagyobb iskolai körzetben, a beiratkozás nagysága szerint 2015-ben*: NAT'L CTR. FOR EDUC. STAT http://nces.ed.gov/programs/digest/d17/tables/dt17_215.30.asp [<https://perma.cc/Q6FD-MF2P>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

114. *HISD*, F251. Supp. 3d (1168,S1171.D. Tex. 2017).

115. *Lásd általában id.*

116. *Id.* 1172.

117. *Id.* at 1173. *Vö.* Trout v. Knox Cty. Bd. of Educ., 163 F. Supp. 3d 492, 507 (E.D. Tenn. 2016) (jövahagyta egy saját fejlesztésű algoritmikus tanárértékelési modell használatát, amely megtagadta a

"hatástalan" tanárokat, és csak azokat tartásuk meg, akik az EVAAS által mért, a tanulók fejlődését kielégítő mértékben mutatták.¹¹⁸

Az új politika legalább tizenkét, folyamatos szerződéssel rendelkező tanár elbocsátását eredményezte.¹¹⁹ Az EVAAS algoritmus védett jellege miatt azonban a tanárok és az iskolakörzet nem rendelkezett elegendő információval ahhoz, hogy megértsék a program működését.¹²⁰ A tanárok és a szakszervezet, akik megtámadták a programot, "bonyolultnak és átláthatatlannak" minősítették azt.¹²¹ Mivel a SAS a szoftvert és az algoritmusokat "üzleti titokként" kezelte, és nem volt hajlandó kiadni azokat, még a HISD sem férhetett hozzá.¹²²

A Medicaid-ügyekhez hasonlóan a HISD-ügy is jelentős konfliktust jelentett a felperesek azon kívánsága, hogy hozzáférjenek az EVAAS-módszertan működésére vonatkozó információkhoz, az állítólagos titoktartási érdek és a közérdek között. A felderítés során a felek olyan keretről tárgyaltak, amelynek értelmében a SAS bizonyos üzleti titkokat - beleértve az EVAAS forráskódját, modelljeit és módszertanát - a felperesek ügyvédeknek és szakértőnek "csak ügyvédi szemmel" adna át.¹²³ A bíróság védőhatározatot hozott, amely részben úgy rendelkezett, hogy a védett információk egyike sem hozható nyilvánosságra a peres eljárásán kívül.¹²⁴ Röviddel azután, hogy a bíróság meghozta a védőhatározatot, a felperesek szakértője, Dr. Jesse Rothstein betekintett az EVAAS forráskódjába.¹²⁵ Ezt követően szakértői jelentést készített, amely részben arra a következtetésre jutott, hogy a tanárok nem tudják "érdemben ellenőrizni" az EVAAS pontszámokat.¹²⁶

A tanári szakszervezet frissített peres ügyet tett közzé a honlapján, amelyben Dr. Rothstein jelentésére hivatkozik.¹²⁷ A SAS azonnal beadványt nyújtott be a bíróság megsértésére és szankciók kiszabására, azt kifogásolva, hogy a blogbejegyzés - amely elismerten nem tartalmazta a vállalat üzleti titkait vagy egyéb védett információit - sérti a védelmi határozatot, mivel az csak Dr. Rothstein "megfigyelései [és/vagy következtetései]" alapján készülhetett az EVAAS-ról.¹²⁸ A SAS álláspontja szerint a védintézkedés célja az volt, hogy "megakadályozza a felperesek és az összes felperes

---

bónuszok, mivel "a munkavállalói teljesítményértékelés nem elégséges tulajdonosi érdek ahhoz, hogy eljárási jogvédelemre hivatkozzon").

118. *HISD*, F251. Supp. 3d at 1174-75.

119. *Id.* 1175.

120. *Id.* at (1176 megállapítja, hogy a tanárok nem férnek hozzá "a pontszámok pontosságának ellenőrzéséhez szükséges számítógépes algoritmusokhoz és adatokhoz").

121. A felperesek első módosított panasza, 14-15. pont, *HISD*, F251. Supp. 3d (1168No. 4:14-cv-01189), ECF No. 23.

122. *HISD*, F251. Supp. 3d at 1176.

123. *Lásd általánosságban* a SAS Institute Inc. Information, *HISD*, F 251. Supp. 3d 1168 (No. 4:14-cv-01189), ECF No. 47-1.

124. *Id.*

125. Order at 3, *HISD*, F251. Supp. 3d 1168 (No. 4:14-cv-01189), ECF No. 59.

126. *Id.*

127. *Lásd általában* a C. bizonyítékot, *HISD*, 251 F. Supp. 3d 1168 (No. 4:14-cv-01189), ECF No. 54-3.

128. SAS Institute Inc.'s Response to Plaintiffs' Motion for Interpretation of Protective Order and Motion for Contempt at 5, *HISD*, 251 F. Supp. 3d 1168 (No. 4:14-cv-01189), ECF No. 54 (változtatás az eredetiben).

a szakértők ne *folytassanak nyilvános vitát az EVAAS ellen*.¹²⁹ A bíróság elutasította a SAS "túlságosan tág értelmezését", és megállapította, hogy ha elfogadják, az "gátolná a perrel kapcsolatos legitim vitát" a szakszervezeti tagok és a nyilvánosság körében.¹³⁰

A bíróság ugyanilyen gyanús volt a SAS titoktartásra vonatkozó állításaival kapcsolatban, és egyetértett azzal, hogy a titkos algoritmusra való támaszkodás, amelynek eredményét a felperesek nem támadhatják meg, komoly eljárási aggályokat vet fel.¹³¹ A leglényegesebb, hogy a módszer nem tudta "kellő részletességgel megállapítani a tanár elbocsátásának okát, hogy lehetővé tegye számára az esetleges hiba kimutatását".¹³² Ezeket az aggályokat nem orvosolta a HISD azon törekvése, hogy az EVAAS módszertanról általános információkat tegyen hozzáférhetővé.¹³³ A nyugat-virginiai ügyszorhoz hasonlóan a bíróság egyetértett a felperesekkel abban, hogy a titkos, védett módszertan alkalmazása lehetetlenné tenné az érintett fél számára, hogy érdemi kifogást emeljen a meghallgatáson. Ez nem jelentette azt, hogy a bíróság kötelezné a SAS-t üzleti titkainak felfedésére - a bíróság elismerte, hogy a felperesek alkotmányosan nem tudják "tönkretenni" a SAS-t.¹³⁴ De ha a módszertan alkotmányellenes, akkor a politikát valószínűleg meg kellett volna bontani.

Néhány hónappal azután, hogy a bíróság elutasította az iskolakörzet gyorsított eljárásra vonatkozó kérelmét, a körzet megegyezett a szakszervezettel, lemondva az EVAAS-ról és kifizetve a szakszervezet ügyvédi költségeit.¹³⁵

C. Bűnüldözés

1. Rendőrség

A saját algoritmikus irányítás széles körben elterjedt a rendőrségen belül.¹³⁶ Vegyük például a ShotSpotter lövésérzékelő vállalat példáját: a szolgáltatás, amelyet országszerte több mint kilencven joghatóság alkalmaz, szenzorok segítségével érzékeli a lövések hangját és háromszögeli a lövés helyét, majd értesítést küld a segélyszolgálatoknak.¹³⁷ A városok előfizetnek a ShotSpotter szolgáltatásaira; a vállalat telepíti az érzékelőket, a város pedig a vállalat szoftveréből kapja az értesítéseket.¹³⁸ A ShotSpotter azonban gyakran úgy véli, hogy az általa generált adatok a lövések helyéről egyfajta

129. *Id.* at (6kiemelés hozzáadva).

130. Order, *supra* note at 125,6.

131. *HISD*, F251. Supp. 3d (1168,S1180.D. Tex. 2017).

132. *Id.* 1176.

133. *Id.* 1178.

134. *Id.* 1179.

135. Shelby Webb & John D. Harden, *Houston ISD Settles with Union over Controversial Teacher Evaluations*, HOUS. CHRON. (2017.12., okt.), <https://www.chron.com/news/education/article/Houston-ISD-settles-with-union-over-teacher-12267893.php> [<https://perma.cc/QS98-NCEK>].

136. Lásd Jonathan Manes, *Secrecy & Evasion in Police Surveillance Technology*, BERKELEY34 TECH. L.J. 503 (2019). Lásd általában Ram, 49. lábjegyzet.

137. *ShotSpotter Technology*, SHOTSPOTTER, <https://www.shotspotter.com/technology> [<https://perma.cc/2W3F-ASNW>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

138. *Id.*

védett üzleti titok.¹³⁹ A *Forbes* beszámolója szerint az egyik levélben a ShotSpotter vezérigazgatója hangsúlyozta a vállalat álláspontját, miszerint adatai "egyáltalán nem bűnügyi adatok"¹⁴⁰. Amikor az újságírók és kutatók elkezdtek kérni az adatokat a rendőrségtől, a ShotSpotter "országos feljegyzést" küldött ki, amelyben arra ösztönözte a városokat, hogy ne hozzák nyilvánosságra azokat.¹⁴¹ A ShotSpotter - és néhány önkormányzat - arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerződés értelmében az adatok nem tartoznak a nyilvánosságra.¹⁴² Ennek eredményeképpen a kutatók arra korlátozódtak, hogy a ShotSpotter tiltakozása ellenére csak néhány olyan joghatóság adatait elemezzék, amely kiadta azokat, vagy közvetlenül megvásárolta azokat. a ShotSpottertől.¹⁴³

2. Óvadék

A tulajdonosi döntéshozatal a büntetőeljárásokban is egyre nagyobb jelentőséggel bír. Az algoritmikus kormányzás jelentős érdeklődésre tart számot a tárgyalás előtti szabadlábra helyezéssel kapcsolatos döntésekkel összefüggésben, részben a készpénzes óvadék igazságtalanságával való országos számvetés miatt. Az elmúlt néhány évben a közösségi óvadékalapok aktivizmusának megugrása, a pénzbeli óvadék alkotmányosságát vitató perek,¹⁴⁴ valamint a pénzbeli óvadék¹⁴⁵ törvényhozási újragondolása jelentősen megváltoztatta az előzetes letartóztatásról folytatott beszélgetést. Az egyik jelentésben egy, az előzetes letartóztatás reformjával foglalkozó kaliforniai munkacsoport kiemelte, hogy

139. Jennifer L. Doleac, Opinion, *To Reduce Gun Violence, Empower Citizens to Make their Communities Safer*, BROOKINGS (2016., február), <https://www.brookings.edu/opinions/to-reduce-gun-violence-empower-citizens-to-make-their-communities-safer> [https://perma.cc/UUA4-E3ZH].

140. Matt Drange, *Milliókat költünk erre a high-tech rendszerre, amelyet a fegyveres erőszak csökkentésére terveztek. Van-e hatása?*, FORBES (2016. november 17.), <https://www.forbes.com/sites/mattdrange/2016/11/17/shotspotter-struggles-to-prove-impact-as-silicon-valley-answer-to-gun-violence> [https://perma.cc/8ZJN-A398].

141. Brauneis & Goodman, *fenti* megjegyzés, 13, 197. pont. 155

142. Jason Tashea, *Hozzáférhet-e a nyilvánosság a rendőrség által magáncégek által megszerzett adatokhoz?*, A.B.A. J. (2016., december), www.abajournal.com/magazine/article/public.

_access police data private company [https://perma.cc/5DJ5-BQ7E] ("[B]usiness and political interests are curtailing the public's access to the data, which could be used to improve public safety, police accountability and citizens' understanding of the nature of crime in their communities.")

143. Lásd Jillian B. Carr & Jennifer L. Doleac, *The Geography, Incidence, and Underreporting of Gun Violence: New Evidence Using ShotSpotter Data*, BROOKINGS (Apr. 2016), https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/07/Carr_Doleac_gunfire_underreporting.pdf [https://perma.cc/9PDA-AA54] ("[D]ata are freely-available to researchers for only a small subset of ShotSpotter cities (Note that ShotSpotter is open az adatok kutatóknak történő eladásához.)").

144. Lásd *pl.*, O'Donnell v. Harris County, 892 F.3d 147 (5th Cir. 2018); *In re Humphrey*, Cal228. Rptr. 3d 513 (Ct. App. 2018).

145. Lásd *pl.* N.J. Stat. Ann. § 2A:162-15-2A:162-26 (West 2020); California Money Bail Reform Act, S. 2017-201810, Leg., Reg. Sess. (Cal. 2018) (hatályba lépett); lásd még James Brooks, *Goodbye Bail: Alaska Switches to New System of Criminal Justice*, JUNEAU EMPIRE (Dec. 201720.), <https://www.juneauempire.com/news/goodbye-bail-alaska-switches-to-new-system-of-criminal-justice> [https://perma.cc/G7LA-FTDQ]; Tom MacDonald, *Philadelphia Moving Closer to Ending Cash Bail*, WHY (Oct. 11, 2018), <https://why.org/articles/philadelphia-moving-closer-to-ending-cash-bail/> [https://perma.cc/SU5K-Z4GM].

emlékeztette olvasóit: "Az Egyesült Államok egyike annak a két országnak, amelyik engedélyezi a nyereséges óvadék letétbe helyezését; a másik a Fülöp-szigetek".¹⁴⁶

Az algoritmikus kormányzás felé való elmozdulás a kvantitatív, biztosításmatematikai intézkedések hosszú múltjára épül, amelyek célja annak felmérése, hogy az egyes bűnelkövetők milyen kockázatot jelenthetnek a társadalomra nézve.¹⁴⁷ Ezeket a "biztosításmatematikai kockázátértékelési eszközöket" (ARAI) többek között a tárgyalás előtti szabadlábra helyezésről szóló döntések, az ítélethozatal, a feltételes szabadlábra helyezés és a szexuálisan erőszakos ragadozói státusz meghatározása során is alkalmazták.¹⁴⁸ A kortárs ARAI-k jelentős ígéretet hordoznak a túlzott elzárás csökkentésére azáltal, hogy pontosabb döntéseket hoznak arról, hogy ki jelent potenciális kockázatot a társadalomra nézve.¹⁴⁹ Erre különösen nagy szükség van az előzetes letartóztatásból való szabadlábra helyezés és az óvadék letétele kapcsán: sok előzetes letartóztatott esetében alacsony a kockázata annak, hogy erőszakos bűncselekményt követ el, ha szabadlábra helyezik.¹⁵⁰ Az egyének őrizetbe vétele pusztán azért, mert nem tudják kifizetni az óvadékot, igazságtalan, alkotmányellenes¹⁵¹ és költséges.¹⁵²

E felismerések fényében a városok, megyék és államok az ARAI-k régebbi generációjára épülő új döntéshozatali eszközöket fogadnak el, hogy segítsenek a következőkben

146. PRETRIAL DET. REFORM MUNKACSOPT, ELŐZETES LETARTÓZTATÁS REFORMJA: RECOMMENDATIONS TO THE CHIEF JUSTICE (1,332017), <https://www.courts.ca.gov/documents/PDRReport-20171023.pdf> [<https://perma.cc/YWL7-D9KJ>].

147. Lásd BERNARD HARCOURT, AGAINST PREDICTION: PROFILING, POLICING, AND PUNISHING IN AN ACTUARIAL AGE 40-45 (2007) (az aktuáriusi előrejelzés századfordulós megjelenésének leírása).

148. Lásd pl. Ben Green & Yiling Chen, *Disparate Interactions: An Algorithm-in-the-Loop Analysis of Fairness in Risk Assessments*, FAT* '19 PROC. CONF. ON FAIRNESS, ACCOUNTABILITY & TRANSPARENCY, Jan. at2019, (a kockázátértékelés büntető igazságszolgáltatásban való alkalmazásának 90leírása); Douglas Mossman et al., *Risky Business Versus Overt Acts: What Relevance Do 'Actuarial', Probabilistic Risk Assessments Have for Judicial Decisions on Involuntary Psychiatric Hospitalization?*, 11 HOUS. J. HEALTH L. & POL'Y 365, 399 (2011) (az ARAI-k használatának leírása annak előrejelzésére, hogy a "szexuálisan erőszakos ragadozók" valószínűleg visszaesnek-e).

149. Lásd: *Kockázátértékelés, CTR. FOR CT. INNOVATION*, <https://www.courtinnovation.org/areas-of-focus/risk-assessment> [<https://perma.cc/22WC-TG8N>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.) (leírja, hogy a kockázátértékelés hogyan terelheti ki az egyéneket a börtönökből). De lásd Megan Stevenson, *Assessing Risk Assessment in Action*, 103 MINN. L. REV. 303, 341 (2018) (megjegyezve, hogy "fájóan kevés a kutatás" arra vonatkozóan, hogy a kockázátértékelés mennyire sikeres a kitűzött célok tényleges elérésében).

150. Anne Milgram et al., *Pretrial Risk Assessment: Improving Public Safety and Fairness in Pretrial Decisionmaking*, 27 FED. SENT'G REP. 216, 217 (2015) ("A számos igazságszolgáltatási rendszer erőforrás-korlátjainak fényében alapvető fontosságú, hogy a börtönt a legnagyobb kockázatot jelentő egyénekre használják, nem pedig az alacsonyabb kockázatú, nem erőszakos vádlottakra, akik a jelenlegi rendszerünkben gyakran ott vannak.").

151. Lásd általában ODonnell kontra Harris megye, 892 F.3d (1475th Cir. 2018).

152. Lásd pl. , PATRICK LIU ET AL., THE HAMILTON PROJECT, THE ECONOMICS OF BAIL AND PRETRIALDETENTION 3(2018) ,https://www.hamiltonproject.org/assets/files/BailFineReform_EA_121818_6PM.pdf [<https://perma.cc/KS58-S2Y2>] ("A fogva tartás a társadalom számára is költséges, amely a családok, a közösségek és a munkaerőpiac által viselt költségekkel együtt viseli a további emberek bebörtönzésének közvetlen terhét."); lásd még NATHAN FENNELL & MEREDITH PRESCOTT, RISK, NOT RESOURCES: IMPROVING THE PRETRIAL RELEASE PROCESSINTEXAS 1(2016) ,<https://ljb.utexas.edu/sites/default/files/file/Risk,%20Not%20Resources-%20Improving%20the%20Pretrial%20Release%20Process%20in%20Texas--FINAL.pdf> [<https://perma.cc/2E6F-CBRC>] ("A texasi megyei börtönökben jelenleg olyan elítélteket40,300 tartanak fogva, akik tárgyalásra várnak, ami az állam teljes börtönlakosságának több mint 62%-át teszi ki.").

annak megállapítása, hogy az előzetes letartóztatásban lévő személy valóban veszélyt jelent-e a közbiztonságra, ha szabadon engedik.¹⁵³ A kockázatértékelési eszközök új generációját azzal hirdették, hogy "elfogulatlan, objektív értékelést nyújt a vádlottak által a társadalomra jelentett kockázatokról".¹⁵⁴ Az objektivitásra helyezett hangsúly nem meglepő: a társadalomtudósok régóta állítják, hogy a biztosításmatematikai kockázatértékelés objektívebb és pontosabb, mint az emberi döntéshozatal.¹⁵⁵ Sőt, a biztosításmatematikai értékelések pontosabbak lehetnek, mint a "klinikai" ítélet, amely a "felülvizsgáló szakmai megítélésére" támaszkodik a potenciális jövőbeli kockázat meghatározásakor.¹⁵⁶ A klinikai megítélés "durva és szubjektív"¹⁵⁷, és hajlamos az emberi hibára.¹⁵⁸

Az új kockázatértékelési eszközöket elfogadó állami törvényhozások és bírósági rendszerek azonban gyakran alapítványoktól vagy a magánszektortól szerzik be azokat, ami kérdéseket vet fel az átláthatósággal kapcsolatban. Az Arnold Alapítvány például ingyenesen biztosítja a "Közbiztonsági értékelését" az azt alkalmazó joghatóságok számára, de arra kényszeríti őket, hogy egy egyetértési nyilatkozatot kössenek, amely kimondja, hogy az eszközt nem kezelik az információs szabadságról szóló törvények alkalmazásában közönséges közokiratként.¹⁵⁹ A ShotSpotterrel ellentétben az Arnold Alapítvány egyetértési megállapodása kifejezetten jelzi, hogy az alapítványnak nincs tulajdonosi érdeke az e joghatóságok által "szolgáltatott" adatokban.¹⁶⁰ A szándéknyilatkozat azonban azt is előírja, hogy az alapítvány fenntartja "az eszközzel kapcsolatos minden jogot, jogcímet és érdekeltséget (beleértve a szabadalmakat, szerzői jogokat, üzleti titkokat és védjegyeket)".¹⁶¹

3. Bizonyítékok

A saját módszerekkel előállított bizonyítékok szintén központi szerepet játszanak a tárgyaláson.¹⁶² Vegyük például az alkoholszondás bizonyíték gyakori használatát annak bizonyítására, hogy az ittas vezetés vádlottja valóban befolyásoltság alatt állt. Számos vállalat gyárt alkoholszondákat vagy "légzésmérő gépeket", többek között a következő cégek

153. Mayson, *Supra* note at (59,222) az algoritmikus kockázatértékelést az óvadékreform-mozgalom "gerincét" képezi).

154. Milgram et al., *supra* note at 150,219.

155. *Id.* 220.

156. James Byrne & April Pattavina, *Következő generációs értékelési technológia*: PROB. J. (2017)242,243

157. *Id.*

158. Egy társadalomtudományi tanulmány bemutatja, hogy sokan elutasítón viszonyulnak a klinikai ítélethez, és arra a következtetésre jut, hogy a klinikai kockázatértékelések "gyakran rendkívül pontatlanok, és indoklásuk átláthatatlan". Berk & Hyatt, *supra* note at 7,222.

159. Lásd Brauneis & Goodman, 13. lábjegyzet; *Algorithmic Control: Automated Decisionmaking in America's Cities*, MUCKROCK, <https://www.muckrock.com/project/uncovering-algorithms-84> [<https://perma.cc/263Z-HTL9>] (utolsó látogatás 202014. február).

160. *Lásd pl.*, No-Cost Memorandum of Understanding Between Laura and John Arnold Foundation and County of Santa Clara, Cal. (201819., június) (a szerzőnél van).

161. *Id.*

162. *Lásd pl.* Ram, *supra* note 49; Roth, *supra* note 27; Wexler, *supra* note 29; *lásd még* Aurora J. Wilson, *Discovery of Breathalyzer Source Code in DUI Prosecutions*, 7 WASH. J.L. TECH. & ARTS (1212011).

Dräger¹⁶³ (amely az AlcoTest 9510-et gyártja) és az Intoxilyzer.¹⁶⁴ Az alperesek több tucat állami bíróságon kérték ezen eszközök forráskódjának felfedését, azzal érvelve, hogy a forráskód szakértői elemzése elengedhetetlen ahhoz, hogy szembesülni tudjanak az ellenük szóló bizonyítékokkal.¹⁶⁵ Számos bíróság azonban arra a következtetésre jutott, hogy az ügyészség nem "birtokolja" a forráskódot, mivel az a magánforgalmazó tulajdonában van.¹⁶⁶

Ha az eladók nyilvánosságra hozták a forráskódot, az gyakran kiterjedt védelmi határozat hatálya alá esik. A Dräger például több büntetőeljárásban is nyilvánosságra hozta a forráskódot, védintézkedés alapján.¹⁶⁷ Amikor azonban két védelmi szakértő, akik megvizsgálták a kódot, 2017-ben az ittas vezetés jogászainak éves kongresszusán bemutattak egy jelentést, amelyben leírták annak hibáit, a vállalat felszólító levelet küldött nekik, arra hivatkozva, hogy az állítások rágalmozóak és sértik a végzést - annak ellenére, hogy a jelentés maga nem tartalmazta a forráskódot.¹⁶⁸ A szakértők végül megegyeztek a Drägerrel, bár egyes védőügyvédek úgy vélték, hogy a vállalat túl tágan értelmezi a védelmi határozatot.¹⁶⁹

Az alperesek DNS-bizonyítékkal kapcsolatos tapasztalatai ugyanilyen tanulságosak. A bíróságok számos joghatóságban elismerték a védett szoftverek által generált DNS-elemzéseket anélkül, hogy a forráskódot az alperesek számára felfedték volna.¹⁷⁰ New York Cityben például a város bünygyi laboratóriuma - az Office of the Chief Medical Examiner (OCME) - kifejlesztette saját valószínűségi genotipizáló eszközét, a Forensic Statistical Toolt (FST).¹⁷¹ Az FST úgy működött, hogy egy "valószínűségi arány" segítségével megbecsülte annak valószínűségét, hogy egy adott hozzájáruló DNS-e jelen van egy vegyes mintában.¹⁷²

---

163. *Alkohol- és drogteszt légzéssel*, DRÄGER, https://www.draeger.com/en-us_us/Applications/Productselector/Breath-Alcohol-and-Drog-Testing [<https://perma.cc/8QSP-EYAF>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

164. *Lásd általában CMI INTOXILYZER*, <https://www.alcoholtest.com/> [<https://perma.cc/PME5-V4D6>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

165. *Lásd pl. State v. Underdahl*, N767.W.2d (677Minn. 2009); *lásd még Wilson, fentebb*. megjegyzés a162, 3. pontnál123 (az esetek összegyűjtése).

166. *Wilson, fentebb*, a 162,123.

167. *Lásd Zack Whittaker, Researchers Say a Breathalyzer Has Flaws, Casting Doubting on Countless Convictions*, ZDNET (201810., május), <https://www.zdnet.com/article/draeger-Breathalyzer-breath-test-convictions/> [<https://perma.cc/K9KK-MERQ>].

168. *Id.* ("A Draeger a kutatóknak távoltartási levelet küldött, amelyben rágalmozásra hivatkozott, és azt állította, hogy ők ketten megsértették a védelmi határozatot, amelynek célja a forráskód kiszivárogtatásának megakadályozása volt.").

169. *Id.*

170. *Lásd pl.*, *People v. Superior Court*, B258569, 2015 WL 139069, at *4 (Cal. Ct. App. 2015. január 9.); *People v. Rodriguez*, 59 N.Y.S.3d 337 (App. Div. 2017); *People v. Carter*, No. 2573/14, WL (2016239708N.Y. Sup. Ct. 201612., jan.); *People v. Belle*, No. 3955/13, WL2015 2131497 (N.Y. Sup. Ct. 2015. ápr. 29.).

171. *Lauren Kirchner, Thousands of Criminal Cases in New York Relied on Disputed DNA Testing Techniques*, PROPUBLICA (Sept. 20174.), <https://www.propublica.org/article/thousands-of-criminal-cases-in-new-york-relied-on-disputed-dna-testing-techniques> [<https://perma.cc/SN2A-DKY3>].

172. *Lásd általában CATHERINE LEAHY SCOTT, STATE OF N.Y. OFFICE OF THE INSPECTOR GEN., INVESTIGATION INTO THE NEW YORK CITY OFFICE OF CHIEF MEDICAL EXAMINER: DEPARTMENT OF FORENSIC BIOLOGY* (2013), <https://ig.ny.gov/sites/g/files/oe571/files/2016-12/OCMEFinalReport.pdf> [<https://perma.cc/Q22W-4XAB>].

Annak ellenére, hogy az OCME széles körben használta az FST-t, a hivatal soha nem hozta nyilvánosságra a forráskódot egyetlen vádlott számára sem, amíg Kevin Johnson ellen nem indult eljárás a szövetségi bíróságon.¹⁷³ Johnstont 2015-ben tartóztatták le, miután egy lakáskutatás során két fegyvert találtak. Az OCME az FST segítségével elemezte a fegyverekből nyert DNS-mintákat, és arra a következtetésre jutott, hogy 156-szor nagyobb a valószínűsége annak, hogy az egyik fegyver Johnson DNS-ét tartalmazza. Amikor Johnson hozzáférést kért az FST forráskódjához szakértői elemzés és felülvizsgálat céljából, a kormány megtagadta a teljesítést, arra hivatkozva, hogy az FST "védett és szerzői jogvédelem alatt álló".¹⁷⁴ Egy felfedezési csata után a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a forráskódot át kell adni a védelem szakértőjének,¹⁷⁵ aki felülvizsgálta a kódot, és arra a következtetésre jutott, hogy annak pontosságát "komolyan meg kell kérdőjelezni".¹⁷⁶

A szakértő következtetései jelentősége ellenére - amelyek kétségbe vonták azt a több ezer esetet, amelyekben FST bizonyítékot használtak - a szakértő jelentése titokban maradt. A felderítés megkönnyítése érdekében a felek védőhatározatban állapodtak meg, amelynek értelmében a forráskódot "szigorúan bizalmas anyagként" jelölték meg.¹⁷⁷ Ennek megfelelően a jelentés felkerült az ügyiratra, de számos megállapítása hozzáférhetetlen maradt, amíg egy nonprofit hírügynökség, a ProPublica be nem nyújtott be beavatkozási kérelmet, hogy helyezték hatályon kívül a védelmet elrendelő határozatot, és hozzák nyilvánosságra a forráskódot.¹⁷⁸ Miután a ProPublica beavatkozott, a város ejtette azt az állítását, hogy a kód védett, és kiadta azt a riportereknek, aki közzétette azt, ami nyilvános vitát váltott ki.¹⁷⁹

4. Elítélés

A büntetőeljárásokat is átalakítja az algoritmikus kormányzás. Egy mostanra elhíresült ügyben egy vádlott megfelelő eljárásjogi kifogást emelt a COMPAS (Correctional Offender Management Profiling for Alternative Sanctions) nevű, saját fejlesztésű algoritmikus kockázatértékelési eszköznek az ítélelhozatal során történő alkalmazásával szemben.¹⁸⁰ A COMPAS-t, amelyet a

173. Kirchner, *fenti* megjegyzés (171írja, hogy az OCME becslése szerint több mint 1300 esetben használta az eszközt).

174. Levél, *United States v. Johnson*, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. 2016., május), ECF No. 37.

175. Rendelet, *United States v. Johnson*, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. Jul. 2016.), ECF No. 67.

176. C. bizonyíték a *United States v. Johnson* ügyben, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. 2017.10., január), ECF No. 99-5.

177. Protective Order Regarding the Confidentiality of the Forensic Statistical Tool Source Code and Related Documents, *United States v. Johnson*, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. Jul. 18, 2016), ECF No. 69.

178. Memorandum in Support of Application by ProPublica for Leave to Intervene, Lift the Protective Order & Unseal Judicial Records, *United States v. Johnson*, No. 15-cr-565 (S.D.N.Y. Sept. 2017.25.), ECF No. 139 [a továbbiakban ProPublica Memorandum].

179. Lauren Kirchner, *Federal Judge Unseals New York Crime Lab's Software for Analyzing DNA Evidence*, PROPUBLICA (Oct. 2017.20.), <https://www.propublica.org/article/federal-judge-unseals-new-york-crime-labs-software-for-analyzing-dna-evidence> [<https://perma.cc/GD4L-GEA5>]. *Lásd általában The Source Code, Acquired by ProPublica, for New York City's Forensic Statistical Tool*, GITHUB, <https://github.com/propublica/nyc-dna-software> [<https://perma.cc/6E4P-XQRR>] (utolsó látogatás 2020.14., február); *The Source Code for NYC's Forensic DNA Statistical Analysis Tool*, Y COMBINATOR (2017.20., október), <https://news.ycombinator.com/item?id=15518364> [<https://perma.cc/95FN-QVMW>].

180. *Lásd általában State v. Loomis*, 881 N.W.2d (749Wis. 2016).

Northpointe Institute for Public Management, egy biztosításmatematikai kockázatértékelési eszköz.¹⁸¹ A COMPAS számos tényezőt mérlegel, például a büntetett előéletet, az iskolai végzettséget, a foglalkoztatottságot, az életkort és a kábítószerrel való visszaélést, és "kockázati pontszámokat" hoz létre, amelyek célja a tárgyalás előtti visszaesés, az általános visszaesés és az erőszakos visszaesés valószínűségének előrejelzése.¹⁸²

Eric Loomis a COMPAS-nak az ítélethozatal során történő használatát a tisztességes eljárásra hivatkozva támadta meg, és az eszközt a jelenléti vizsgálati jelentéshez hasonlította, amelyet a vádlottal közölni kell.¹⁸³ A Northpointe azonban "a COMPAS-t védett eszköznek és üzleti titoknak tekinti", és azt állította, hogy annak forráskódját nem lehet nyilvánosságra hozni.¹⁸⁴ Loomis érvelése szerint a COMPAS eszköz működésére vonatkozó információkhoz való hozzáférés nélkül annak pontossága megkérdőjelezhető.¹⁸⁵

A bíróság középutat választott. Loomisnak "lehetősége volt ellenőrizni", hogy a COMPAS rendszerbe bevitt adatok - például a bűnügyi múltjára vonatkozó kérdésekre adott válaszok - pontosak voltak-e.¹⁸⁶ Számos tanulmány azonban azt sugallta, hogy az eszköz elfogult és potenciálisan pontatlan.¹⁸⁷ A bíróság úgy ítélte meg, hogy az eszköz pontosságával kapcsolatos ezen kétértelműségek miatt az ítélethozatalra jogosult bíróságot tájékoztatni kell mind az eszköz védett jellegéről, mind annak lehetséges pontatlanságairól.¹⁸⁸ Az egyik bíró azonban külön egyetértő nyilatkozatban tisztázta, hogy még ha figyelembe is veszi ezeket a korlátozásokat, a bíróság számára megengedhetetlen lenne, hogy az ítélethozatal során a COMPAS-ra "támaszkodjon"; a COMPAS-pontszámok legfeljebb csak "egy tényező a sok közül" lehetnek, amelyet figyelembe kell venni.¹⁸⁹

Még a kockázatértékelés leglelkesebb támogatói is szkeptikusak a védett módszerek ilyen célú felhasználásával kapcsolatban; aggódnak amiatt, hogy a szállítók esetleg nem hozzák nyilvánosságra a fontos információkat, vagy hogy a nyereségvágy arra készteti őket, hogy túlbecsüljék hozzájárulásuk értékét.¹⁹⁰ Az átláthatósággal kapcsolatos aggodalmak további érdemi kérdésekkel párosulnak az eszközök tényleges működésével kapcsolatban: például az algoritmikus döntéshozatali mechanizmusok figyelembe veszik-e a faji vagy nemi hovatartozást oly módon, hogy az sértheti az alkotmányt vagy a tisztességes eljárás elveit? Az olyan bizonyíték-generáló eszközök, mint a

---

181. Ashley M. Pierson, Validation of the Correctional Offender Management and Profiling Alternative Sanctions (COMPAS) (2018)12., 3július) (kiadatlan doktori disszertáció, Fordham University) (a szerzőnél van).

182. *Id.* 34. ábra 1.

183. *Loomis*, N881.W.2d at 761.

184. *Id.*

185. *Id.* 762.

186. *Id.* at 187. 761.

Id. at 761-64.

188. *Id.* at (764)"A COMPAS kockázatértékelés alkalmazásával járó korlátozásokról és figyelmeztetésekről való tájékoztatás az ítélkező bíróságok számára lehetővé teszi a bíróságok számára, hogy jobban értékeljék az értékelés pontosságát és a kockázati pontszámok adandó megfelelő súlyt."

189. *Id.* at (774)Roggensack, J., egyetértésben).

190. RICHARD BERK, CRIMINAL JUSTICE FORECASTS OF RISK: A MACHINE LEARNING APPROACH (1052012) ("A védett szoftvereket elég könnyen meg lehet vásárolni, de a fontos részleteket elégtelenül közlik, és a teljesítményre vonatkozó állítások megalapozatlannak bizonyulhatnak; a szakértői értékelésnek általában nincs megfelelője. A projekt megkezdése után nehéz lehet a szoftver módosítása, vagy a szállítótól a módosítások megkövetelése.").

az alkoholszondák bizonyos körülmények között nem működnek megfelelően?¹⁹¹ És ha igen, honnan fogják ezt a vádlottak - vagy a nyilvánosság - megtudni?

II. ALGORITMIKUS ÁTLÁTHATATLANSÁG ÉS A KÖZÉRDEK

2002-ben Martha Minow azt írta, hogy "az amerikai iskolákban, börtönökben, jóléti intézményekben és szociális szolgáltatási programokban az a közös, hogy egyre szélesebb körű privatizációs kísérletek tárgyát képezik".¹⁹² Tizenhét évvel később ezek a látszólag különböző kontextusok nemcsak a privatizáció helyszíneiként, hanem az automatizálás és az algoritmikus kormányzás kísérleteiként is egyesülnek. Fontos szempontból ezek az esetek azt tükrözik, hogy a döntéshozatal magánszektorba történő kiszervezése milyen sokféleképpen jelenthet kihívást a meglévő átláthatósági és elszámoltathatósági mechanizmusok számára.¹⁹³ A kormányzat és a magánszektor közötti partnerségek a Medicaid, az oktatás és a büntető igazságszolgáltatás területén átalakítják a kormányzat által hozott kritikus döntések módját, amelyek az egyéni jogokat és a szélesebb nyilvánosságot egyaránt érintik.

A. A kormányzati döntéshozatal elrejtése

Először is, az algoritmikus kormányzás felerősít néhány visszatérő problémát a tisztességes eljárási eljárás tekintetében, és ennek széles körű hatásai vannak. A bürokrácia és a bürokrácia szinte garantálja, hogy a kormányzati döntések indokaihoz és eljárásaihoz még akkor is nehéz hozzáférni, ha nem gépek, hanem emberek irányítanak.¹⁹⁴ A döntéshozatal automatizálásával és a módszerek nyilvánosságra hozatalának ellenállásával azonban az algoritmikus kormányzás még nagyobb akadályokat gördít a peres felek azon képességei elé, hogy "érdemben megtámadják" a döntéseket, és korlátozza azokat az információ típusokat, amelyeket a kormányzat nyilvánosságra hozhat az érintett polgárok számára.¹⁹⁵ Így amikor a kormányzati alperesek azt állítják, hogy döntéshozatali módszereiket nem lehet nyilvánosságra hozni az üzleti titokkal kapcsolatos aggályok miatt, akkor viszont megpróbálják minimalizálni a módszertan jelentőségét - vagy hangsúlyozzák annak objektivitását - annak megértésében, hogy a kormány hogyan jutott a vitatott határozathoz.

Ezzel szemben a bíróságok mindezekben az ügyekben elismerték, hogy a tisztességes eljárás megköveteli, hogy a peres felek hozzáférjenek a döntéshozatali eljárásra vonatkozó *bizonyos* információkhoz. De konkrétan milyen információkhoz? A bíróságoknak nincs viszonyítási alapja annak megértéséhez, hogy a peres felek milyen információkra van ténylegesen szükségük ahhoz, hogy az "érdemi megtámadás" lehetősége valósággá váljon. Ez a

---

191. Whittaker, *Supra* note 167.

192. Minow, *Supra* note at 58,1229.

193. *Vö.* Gillian E. Metzger, *Private Delegations, Due Process, and the Duty to Supervise*, in GOVERNMENT BY CONTRACT: OUTSOURCING AND AMERICAN DEMOCRACY 291, 299 (Jody Freeman & Martha Minow szerk., 2009) (megjegyezve, hogy "a privatizáció terjedésével a magánszervezetek egyre gyakrabban vállalnak bíráskodást a kormány nevében").

194. *Vö.* Lens, 61. lábjegyzet, 16-19. o. (leírja, hogy mind a "szociális munka", mind a "jogi" modell a jóléti juttatásokra való jogosultság meghatározására önkényes és diszkriminatív elutasításokat eredményezett).

195. Michael T. kontra Bowling, No. 2:15-CV-09655, WL2016 at4870284, *10 (S.D.W. Va. Sept. 13, 2016), *módosítva sub nom.* Michael T. kontra Crouch, No. 2:15-CV-09655, 2018 WL (1513295S.D.W. Va. Mar. 26, 2018).

meghatározása részben az algoritmikus kormányzási módszer kialakításától és tervezett felhasználásától függhet.¹⁹⁶ Néhány átfogó kérdést azonban még meg kell oldani, többek között azt, hogy az egyéneknek hozzáféréssel kell-e rendelkezniük a módszer működésével kapcsolatos információkhoz, vagy csak a rendszerbe bemeneti adatnak minősülő *adatokhoz*.

Ennek megfelelően egyes bíróságok azt javasolták, hogy az automatizált rendszerbe bevitt "statikus tényezőkhöz" való hozzáférés elegendő a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítéséhez. Így a *State v. Loomis* ügyben¹⁹⁷ a Wisconsin Legfelsőbb Bíróság részben azért hagyta jóvá a COMPAS használatát, mert a vádlott hozzáférhetett az olyan "statikus tényezőkre" vonatkozó kérdésekhez és válaszokhoz, mint például a büntetett előélete.¹⁹⁸ Más bíróságok azonban ennél többet követeltek meg, felismerve, hogy a döntéshozatali *folymatra* vonatkozó további információkhoz való hozzáférés döntő fontosságú volt annak megértéséhez, hogy a kormány hogyan jutott a felperesek által megtámadni kívánt *eredményekre*.¹⁹⁹ A *Houston Federation of Teachers, Local kontra2145 Houston Independent School District200 (HISD)* ügyben a bíróság úgy tűnt, hogy ezt a szigorúbb megközelítést követi, és úgy ítélte meg, hogy az EVAAS módszertanra vonatkozó általános információkhoz való hozzáférés nem elegendő a tisztességes eljáráshoz fűződő aggályok elosztatásához.²⁰¹

Röviden, ezek a határozatok egységesek abban, hogy a törvény megköveteli az automatizált döntés *pontosságának* megértéséhez szükséges információk közzétételét, de eltérnek abban, hogy mik ezek az információk. Bizonyos értelemben ez a megfigyelés összhangban van a bíróságok általánosan elfogadott "rugalmas" eljárásokkal, amelyek különböző anyagi összefüggésekhez alkalmazkodnak.²⁰²

De ha a technológia és a privatizáció olyan módon változtatja meg a döntéshozatali módszereket, amely átível az ágazatokon, akkor talán koherensebb és pozitívabb megközelítésre van szükség annak meghatározásához, hogy az algoritmikus rendszerekkel kapcsolatos információkat milyen módon kell nyilvánosságra hozni.²⁰³ A tény-specifikus, eseti alapon zajló, és végső soron a magánfelek érdekeit előmozdító (és azok között kompromisszumokat kötő) pereskedés nem biztos, hogy a leghatékonyabb vagy leghatékonyabb stratégia az algoritmikus elszámoltathatóság előmozdítására. Más szóval, a tisztességes eljárás vizsgálatának "rugalmassága" alááshatja a

---

196. *Lásd pl. Brauneis & Goodman, supra* note 13, 120-22. o. (a hamis pozitív és negatív eredmények kockázatának megértése fontosságának leírása, különösen a büntető igazságszolgáltatási kontextusban).

197. 881 N.W.2d (749Wis. 2016).

198. *Id.* 761.

199. Így a *Michael T. kontra Crouch* ügyben a Medicaid-mentességre való jogosultság meghatározásának felülvizsgált megközelítése lehetővé tette a kedvezményezettek számára, hogy ne csak a bemeneti adatok pontosságát, hanem magának a döntéshozatali módszertannak az alkalmazását is vitassák. *Lásd általában a 2:15-CV-09655*, 2018 WL 1513295 (S.D.W. Va. március 26.) számú ügyet.

200. 251 F. Supp. 3d (1168S.D. Tex. 2017).

201. *Id.* 1178.

202. *O'Bannon kontra Town Court Nursing Ctr.*, U447.S. (773,1980806).

203. *Lásd pl. Brauneis & Goodman, supra* note at13, (166"A kormányoknak tudatosan olyan nyilvántartásokat kell létrehozniuk - vagy megkövetelniük a szállítóiktól -, amelyek elősegítik az algoritmikus folyamatok nyilvános megértését.").

erőfeszítések annak megvilágítására, hogy az ügynökségek közötti döntéshozatal milyen mértékben tolódik el az állami irányításról a magánirányítás irányába.²⁰⁴

B. Az emberi ítélőképesség szerepe

Ezek az esetek jelentős kérdéseket vetnek fel a tisztelet és az emberi ítélőképesség szerepével kapcsolatban is az algoritmikus döntések mérlegelése - és esetleges visszafordítása - során. A bíróságok szkeptikusabbnak tűnnek az algoritmikus döntésekkel szemben, ha a saját fejlesztésű eszközöket elfogadják, és a döntéshozatal elsődleges vagy kizárólagos tényezőjeként támaszkodnak rájuk.²⁰⁵ Ezzel szemben a bíróságok nagyobb valószínűséggel áldják meg a saját algoritmikus kormányzást, ha az algoritmikus meghatározás csak egy a sok figyelembe veendő tényező közül.²⁰⁶

Az emberi mérlegelés és a technológiai eszközök közötti kapcsolat központi jelentőségű, mivel a technológiára való támaszkodás megváltoztathatja a döntéshozók döntéseik indoklását, valamint magukat az eredményeket.²⁰⁷ Amint Danielle Citron kimutatta, az "automatizálási elfogultság" azt sugallja, hogy "a munkavállalók valószínűleg elfogadják a számítógép által javasolt jogosultsági meghatározásokat és ellátási számításokat".²⁰⁸ Ezek az esetek inkább Citron megfigyelését támasztják alá, megerősítve, hogy a "tisztes meghallgatások" kevésbé igazságosak, ha a meghallgató tisztviselők gondolkodás nélkül az algoritmikus meghatározásoknak engednek. Ahogy a *HISD* bírósága írta, "hihetetlen, hogy bármelyik HISD meghallgató tisztviselő szabadon figyelmen kívül hagyná (vagy hagyhatná) azt a pontszámot, amelyet a HISD az "eredménytelen" tanárok azonosítására használ".²⁰⁹ Hasonlóképpen, a *Michael T. kontra Crouch* ügyben a bíróság²¹⁰ megállapította, hogy annak ellenére, hogy Nyugat-Virginia "kinyilvánított politikája" szerint az APS algoritmus által kiosztott költségvetésen túlmenően növelni kell a juttatásokat, a bíróság "elkerült[e] ezt a politikát az algoritmikus meghatározás eredményének megerősítése érdekében".²¹¹

Mindazonáltal néhány tanulmány összetettebb kölcsönhatásokat mutat az emberi döntéshozók és az algoritmikus meghatározások között. Például,

---

204. *Lásd pl.*, Laura A. Dickinson, *Privatization and Accountability*, 7 ANN. REV. L. & SOC. SCI. 101 (2011); Jody Freeman, *The Private Role in Public Governance*, 75 N.Y.U. L. REV. 543, 576 (2000) ("[M]inden tudós amellelt érvelt, hogy bizonyos kontextusokban a magánzereplőknek alá kell vetniük magukat az ügynökségek, a bíróságok és a jogalkotó felügyeletének, és az alkotmánynak ugyanolyan módon kell őket korlátoznia, mint a hagyományos közhivatalokat."); Margaret H. Lemos, *Privatizing Public Litigation*, 104 GEO. L.J. 515 (2016) (a közszféra magánügyvédekre való támaszkodásának leírása); Metzger, *supra* note (a privatizáció mértékének 58elemzése a nem átruházás szempontjából).

205. *Lásd pl.*, *State v. Loomis*, 881 N.W.2d 749, 769-71 (Wis. 2016) (fenntartva a saját kockázattérkékelés használatát, mivel az állami gyakorlat nem adott "indokolatlan súlyt" a kockázati pontszámoknak).

206. *Lásd pl. id.* 772-74. o. (Roggensack, J., egyetértő) (támogatja az algoritmikus meghatározások alkalmazását olyan kontextusokban, ahol a döntéshozóknak már több tényezőt kell mérlegelniük).

207. *Lásd* Emily Berman, *A Government of Laws and Not of Machines*, 98 B.U. L. REV. 1277, 1338 (2018) (azzal érvelve, hogy a gépi tanulást "nagy diszkréciójú" környezetben kellene alkalmazni).

208. Citron, *Supra* note at 42,1272.

209. *HISD*, F251. Supp. 3d (1168,S1180.D. Tex. 2017).

210. No. 2:15-CV-09655, WL (20181513295S.D.W. Va. Mar. 201826.).

211. *Id.* at *3.

az olyan "emberi feladatokra" vonatkozó algoritmikus döntéseket, mint például a munkaerő-felvétel, kevésbé "igazságosnak" és kevésbé "megbízhatónak" tartják, mint az emberi ítéletet, ami arra utal, hogy egyes döntéshozók figyelmen kívül hagyják vagy nem veszik figyelembe őket.²¹² Az ítélethozatal során alkalmazott kockázatértékeléssel kapcsolatos bírói attitűdökről szóló egyik tanulmány szerint a bírák kisebbsége úgy véli, hogy a kockázatértékelés pontosabb, mint az emberi ítéletalkotás.²¹³ A Kentucky államban a tárgyalás előtti kockázatértékelésről nemrégiben készült tanulmányában Megan Stevenson megállapította, hogy egy biztosításmatematikai kockázatértékelési eszköz használata nem növelte jelentősen a hatékonyságot.²¹⁴ Az egyik lehetséges okot abban látta, hogy "a bírói mérlegelés nem arra irányult, hogy korrigálják a kockázatértékelést, ha az hibás volt, hanem arra, hogy felülbírálják a kockázatértékelést, ha az helyes volt".²¹⁵ Amint azt egy tudós a közelmúltban a büntetőjogi bűnüldözéssel kapcsolatban megjósolta, a negatív médiamegjelenések az algoritmikus eredményekkel szembeni nagyobb ellenálláshoz is vezethetnek, "mivel a közvélemény elkerülhetetlenül látni fogja a prediktív algoritmusok sikereivel együtt azok kudarcait is".²¹⁶

Ezek a tényezők inkább bonyolítják, mintsem tisztázzák a döntéshozói mérlegelés szerepét. Megnehezítik, hogy egy eredményt egy adott döntéshozónak vagy folyamatnak tulajdonítsunk, és hogy megértsük a kormányzati döntések alapját. Az egyik lehetséges eredmény az, hogy az algoritmikus döntéshozatal megjelenése - miközben nagyobb objektivitást és hatékonyságot ígér - valójában *több*, nem pedig kevesebb bizonytalanságot hoz a kormányzás logikájába. Ez a bizonytalanság nem csak azon személyek számára lényeges, akik meg akarják érteni, hogy miért tagadták meg tőlük a fontos jogokat és előnyöket, hanem a nyilvánosság egésze számára is.

C. Folyamat és eredmények

Az algoritmikus kormányzás e kihívásai által felvetett talán legnagyobb kérdés a folyamat és az eredmények közötti kapcsolatra vonatkozik.²¹⁷ Számos tudós felvetette, hogy az algoritmikus

---

212. Lásd Min Kyung Lee, *Understanding Perception of Algorithmic Decisions: Fairness, Trust, and Emotion in Response to Algorithmic Management*, BIG DATA & SOC'Y, Jan.-June 2018, at 8, 14; lásd még Mary T. Dzindolet et al., *The Role of Trust in Automation Reliance*, 58 INT'L J. HUM.-COMPUTER STUD. 697, 697-718 (2003). A gépi tanulási technológiák Egyesült Államokon kívüli közszektorbeli felhasználói körében nemrégiben végzett egyik tanulmányban néhány válaszadó azt állította, hogy a gépi tanulás átláthatóságának hiánya akadályozhatja a rendszer elfogadását, használatát vagy az abba vetett bizalmat. Michael Veale, Max Van Kleek & Reuben Binns, *Fairness and Accountability Design Needs for Algorithmic Support in High-Stakes Public Sector Decision-Making*, CHI '18: PROC. 2018 CHI CONF. HUM. FACTORS COMPUTING SYSTEMS, Apr. 2018, at 1.

213. Lásd általában Jordan M. Hyatt & Steven L. Chanenson, *The Use of Risk Assessment at Sentencing: Implications for Research and Policy* (Villanova Pub. Law & Legal Theory, Working Paper No. 2017-1040, 2017), <https://ssrn.com/abstract=2961288> [<https://perma.cc/2994-PWKZ>].

214. Lásd általában Stevenson, *Supra* note 149.

215. *Id.* 369.

216. Simmons, *Supra* note at 59,1093.

217. Lásd általában Robert S. Summers, *Evaluating and Improving Legal Processes-A Plea for 'Process Values'*, 60 CORNELL L. REV. 1 (1974) (a "folyamatértékek" védelmében).

a kormányzás - a magán- és a közszférában egyaránt - hibás, diszkriminatív vagy elfogult eredményekhez vezethet.²¹⁸

Figyelemre méltó azonban, hogy a közszférában a tulajdonosi algoritmikus irányítással szembeni sikeres kihívások nem az automatizált folyamatok eredményeinek elfogultságával vagy tisztességtelenségével, hanem inkább a tisztességes eljáráshoz fűződő érdekekkel kapcsolatosak. Több esetben ezek a bíróságok kifejezetten elutasították annak vizsgálatát, hogy maga az algoritmus "szisztematikusan elfogult" volt-e.²¹⁹ Amennyiben a peres felek sikerrel jártak az algoritmikus döntéshozatal visszaszorítására irányuló erőfeszítéseikben, ezek a sikerek nem az eszközbe ágyazott elfogultság vagy méltányosság fokáról szóltak. Ezek az átláthatósághoz és a hozzáféréshez fűződő érdekeket tükrözik, amelyeket a tisztességes eljárás megkövetel. Természetesen az átláthatóság előfeltétele annak megértésének is, hogy az algoritmikus kormányzás valóban sérti-e az anyagi jogokat.

Az átláthatóság azonban legalább annyira fontos a folyamat, mint a tartalom miatt. Valójában ezeket az eseteket jobban lehet az olyan eljárási értékek, mint az átláthatóság, a részvétel és a demokratikus elszámoltathatóság, mint a megkülönböztetés vagy az előítéletesség szemüvegén keresztül vizsgálni. Ez nem csak azért van így, mert ezeknek az ügyeknek a megoldása az érintett felek számára nyilvánosságra hozandó információk minőségére és fajtájára vonatkozó ítéleteken múlik, hanem inkább azért, mert az ügyek az eljárási igazságosság előmozdításának tekinthetők.²²⁰ Amint azt az eljárási igazságosság kutatói elismerik, a kormányzati döntéshozatal érdemi igazságossága legalább annyira számít a közbizalom és a legitimitás előmozdításában, mint a tisztességesség *látszata*.²²¹

Ahogy a kormányok automatizált döntéshozatali rendszereket alkalmaznak, nemcsak a döntések tartalmát kellene figyelembe venniük, hanem azt is, hogy a kormányzás ezen átalakulásai hogyan befolyásolják a közellenőrzést, a bizalmat és a demokratikus felügyeletet. Ez a megfigyelés összhangban van azzal az általános felfogással, hogy a kormányzati folyamatoknak átláthatónak, érthetőnek és kiszámíthatónak kell lenniük.²²² A "kiszámíthatósághoz, átláthatósághoz és ésszerűséghez" fűződő érdekek

---

218. *Lásd pl.* Rachel Courtland, *Bias Detectives: The Researchers Striving to Make Algorithms Fair*, NATURE (June 201820), <https://www.nature.com/articles/d41586-018-05469-3> [<https://perma.cc/AW8W-RW3H>]; *lásd még* Barocas & Selbst, *Supra* note 28; Citron, *Supra* note 42; Citron & Pasquale, *Supra* note 29; Huq, *Supra* note 59; Katal, *Supra* note 38; Mayson, *Supra* note 59; Starr, *Supra* note 59.

219. *HISD*, 251 F. Supp. 3d 1168, 1180 (S.D. Tex. 2017) (elutasítva a felperesek anyagi jogi érvelését, miszerint az EVAAS nem volt "racionális", mert "szisztematikusan elfogult"); *lásd még* State v. Loomis, N881.W.2d (749,Wis764. 2016) (jóváhagyva a kockázatértékelés használatával kapcsolatos "figyelmeztetéseket" anélkül, hogy kifejezetten megállapította volna, hogy az eszközök elfogultságot kódolnak).

220. *Lásd általában* Tom R. Tyler, *What Is Procedural Justice?: Criteria Used by Citizens to Assess the Fairness of Legal Procedures*, 22 LAW & SOC'Y REV. 103 (1988).

221. Tracey L. Meares & Tom R. Tyler, *Justice Sotomayor and the Jurisprudence of Procedural Justice*, 123 YALE L.J. FORUM 525, 535 (2014) ("Sok bíró arra fordítja figyelmét, hogy igazságos legyen, azaz helyesen alkalmazza a jogot az egyes ügyek tényeire, de nem gondolkodik azon, hogyan tudja kommunikálni, hogy igazságos az ügyben érintett felek vagy a nyilvánosság felé általában.").

222. *Lásd* Mashaw, 18. lábjegyzet; Redish & Marshall, 18. lábjegyzet; Saphire, 18. lábjegyzet, 116. o. ("A méltányosság tisztán darabos, fokozatos meghatározása ellentétes lenne azzal a nézettel, hogy a méltányosságnak lehet vagy kell, hogy legyen valamilyen irányadó hatása arra, hogy a személyektől vagy intézményektől milyen módon kell elvárni, hogy cselekedjenek").

nem csak az egyéneknek az őket kötelező jogi szabályok megértéséhez fűződő érdekeinek érvényesítéséhez elengedhetetlenek, hanem a társadalom tájékoztatásához is a létező jogszabályokról és azok alkalmazásáról.²²³

III. HOZZÁFÉRÉSI JOG EGY ÁTLÁTHATATLAN KORBAN

Az algoritmikus döntéshozatallal szembeni kihívások értékes leckét adnak: a tudás hatalom. Az algoritmikus döntéshozatallal való szembenézés során az első lépés szinte mindig egy fáradtságos út, amelynek során fényt kell deríteni arra, hogy miért és hogyan született a döntés. A peres felek még a hagyományos eljárásjogi keretek között is többször felvetették a nyilvánosságot érintő kormányzati döntéshozatal átláthatóságával kapcsolatos kérdéseket.²²⁴

Az átláthatóság és az elszámoltathatóság új kihívásai a kormányzati eljárásokhoz és iratokhoz való hozzáférés jogának tágabb keretein belül is visszhangra találnak, amely a kormányzati döntéshozatal nyilvánosságra hozatalával foglalkozik. Ez a cikk most magához a hozzáférési joghoz fordul, hogy megvizsgálja, hogyan segíthetik elő a közhiteles nyilvántartási törvények garanciái és a kormányzati eljárásokhoz való hozzáférés alkotmányos joga az algoritmikus kormányzás nyilvánosságra hozatalára irányuló erőfeszítéseket. Kritikus, hogy egyik mechanizmus sem nyújt egyértelmű megoldást a tulajdonosi algoritmikus kormányzás kihívására. Mindazonáltal mindkét forrás megkérdőjelezi a tulajdonosi eszközök elfogadását a kormányzati döntéshozatal nyilvánosságtól való elzárása érdekében.²²⁵

A. Miért Access Law?

Ezek az esetek felvetnek egy koncepcionális kérdést: mikor *kell* a kormányzati döntéshozatal módszertanának nyilvánosnak lennie? Ennek a kérdésnek mély gyakorlati vonatkozásai vannak. Ha a kormányzati döntéshozatali eljárások már nyilvánosak lennének, a peres feleknek nem kellene foggal-körömmel küzdeniük azért, hogy magyarázatot kapjanak arra, miért csökkentették a juttatásaikat, miért szüntették meg a munkaviszonyukat, vagy miért késleltették a börtönből való szabadulásukat.

Az algoritmikus átláthatatlansággal kapcsolatos, az előző szakaszokban vizsgált kihívások az algoritmikus kormányzás által érintett személyek számára kritikus információkhoz való hozzáférés megkönnyítésére irányuló erőfeszítések. Az algoritmikus igazságszolgáltatás érdekében elért e szerény sikerek fényében mit tudna még hozzátenni a hozzáférési jog?

A hozzáférési jog döntő mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a nyilvánosságra hozatal kikényszerítésének terhe a közvetlenül érintettektől a nyilvánosságra háruljon. Eddig az algoritmikus átláthatatlansággal szembeni legtöbb kifogást a következők terjesztették elő

---

223. Redish & Marshall, *Supra* note at 18,485.

224. *Lásd fentebb az I.A. részt (az idahói felperesek védelmi határozat elutasítását ismertetve); lásd a fenti I.B. rész (a HISD védelmi határozatának ismertetése).*

225. *Lásd pl. DIAKOPOULOS, Supra* note at 33,12.

olyan peres felek, akik jellemzően alulfinanszírozottak: a büntetőeljárásban vádlottak,²²⁶ a szegények és fogyatékkal élők,²²⁷ valamint a közalkalmazottak.²²⁸

Ez a dinamika sehol sem nyilvánvalóbb, mint a Medicaid-mentességgel kapcsolatos döntések összefüggésében. Bár ezek az esetek alig kaptak tudományos figyelmet,²²⁹ mély jelentőséggel bírnak az algoritmikus kormányzás tanulmányozása szempontjából. A Medicaid-ügyek azt tükrözik, hogy az algoritmikus kormányzás gyakran hogyan érinti a társadalom legkevésbé kiváltságos, legkevesebb jogkörrel rendelkező tagjait, akiket gyakran túlterhelt és alulfinanszírozott jogsegélyszervezetek képviselnek: ebben az esetben a fogyatékkal élőket.

Ezekben az esetekben azonban hallgatólagosan elismerik, hogy ezeknek az információknak szélesebb körű következményei is vannak a nyilvánosság tájékozódáshoz való jogára nézve. A *K.W. ex rel. D.W. ügyben*.

v. *Armstrong* ügyben²³⁰ ezt az igényt kifejezetten kimondták: a döntéshozatali módszert nemcsak a felperesek, hanem minden más érdekelt személy számára is nyilvánosságra kellett hozni az idahói közhiteles nyilvántartási törvény mechanizmusa alapján. Az indokok egyértelműek: bár csak néhány felperes volt, a módszertanhoz minden kedvezményezettnek és gyámjuknak hozzáférhetett, függetlenül attól, hogy képviselték-e őket az ügyben. Ezen túlmenően *K.W.* egy szélesebb körű megértést tükröz: mindezen ügyekben, még ha az egyes peres felek elegendő információval rendelkeznek is ahhoz, hogy megtámadják a jogaikat érintő egyedi döntéseket, a nyilvánosság még mindig nagyrészt a sötétben tapogatózna.

A nyilvánosságnak a tulajdonosi algoritmikus kormányzás működésének megértéséhez fűződő érdeke pontosan az, amit a kormányzati iratokhoz és eljárásokhoz való nyilvános hozzáférést előíró törvények védenek. Ez az érdek független a peres felek érdekeitől. Valójában sok esetben, amikor a nyilvánosság a kormányzati eljárásokhoz való hozzáférés jogát kívánja érvényesíteni, a nyilvánosság mindkét fél ellenállása ellenére *beavatkozik* egy folyamatban lévő ügybe.²³¹ A nyílt iratok alapján

---

226. *Lásd pl.*, *Petition for a Writ of Certiorari & Motion for Leave to Proceed in Forma Pauperis, Loomis v. Wisconsin*, 137 S. Ct. 2290 (2017) (mem.) (No. 16-6387) (megállapítva, hogy Loomis-t a Community Justice, Inc. pro bono ügyvédje, Michael D. Rosenberg képviselte).

227. *Lásd pl.*, *K.W. ex rel. D.W. v. Armstrong*, 789 F.3d 962 (9th Cir. 2015); Michael T. v. Bowling, No. 2:15-CV-09655, 2016 WL 4870284, at *2 (S.D.W. Va. Sept. 13, 2016), *modified sub nom.* Michael T. v. Crouch, No. 2:15-CV-0965655, 2018 WL 1513295 (S.D.W. Va. Mar. 26, 2018); *lásd még* *Dept of Human Servs. v. Ledgerwood*, 530 S.W.3d 336, 345 (Ark. 2017) (megállapítva, hogy az Arkansas Department of Human Services megsértette az állam közigazgatási eljárási törvényét, mivel nem értesítette a Medicaid waiver kedvezményezetteket az ellátások meghatározásának új automatizált módszeréről).

228. *Lásd általában HISD*, F251. Supp. 3d (1168S.D. Tex. 2017).

229. Csak néhány tudományos forrás tárgyalja ezeket az eseteket. *Lásd pl.*, Kate Crawford & Jason Schultz, *AI Systems as State Actors*, 119 COLUM. L. REV. 1941, 1948-52 (2019); Mariano-Florentino Cuéllar, *A Common Law for the Age of Artificial Intelligence: Incremental Adjudication, Institutions, and Relational Non-Arbitrariness*, 119 COLUM. L. REV. 1773, 1784 n.31 (2019).

230. 789 F.3d (9629th Cir. 2015).

231. *Lásd pl.*, *United States v. Aref*, 533 F.3d 72, 81 (2nd Cir. 2008) ("[A] beavatkozási kérelem a nyilvánosság büntetőeljárásokhoz való hozzáféréshez való első alkotmánymódosítás szerinti jogának érvényesítése érdekében megfelelő." (kiemelés hozzáadva)); *United States v. Soussoudis (In re Wash. Post Co.)*, F807.2d 386-87383, (4th Cir. 1986) (engedélyezve a *Washington Post* beavatkozását egy olyan büntetőeljárás lezárásának megtámadása céljából, amely ellen a vádlott nem emelt kifogást); *United*

törvények alapján az átláthatóság hívei gyakran keresnek olyan nyilvántartásokat, amelyek érintik az egyéni magánélethez fűződő jogokat.²³² Ez a nyilvánosság-orientált keret elismeri, hogy időnként a nyilvánosság átláthatósághoz és nyitottsághoz fűződő érdekei ellentmondhatnak a peres felek preferenciáinak.

A magánjogi peres felek érdekei és a közérdek közötti szakadéknak gyakorlati gyökerei vannak. A magánjogi pereskedőknek gyakran nincs okuk arra, hogy az algoritmikus döntéshozatalra vonatkozó feljegyzések nyilvánosságra hozatalát szorgalmazzák. Néha a titoktartás a peres fél javára válik, mivel védi a magánélethez fűződő kulcsfontosságú érdekeket.²³³ Büntetőjogi kontextusban a nyilvánosságra hozatal szorgalmazása növelheti annak lehetőségét, hogy mások tudomást szerezzenek a büntetőeljárásról, és ezáltal jelentősebb járulékos következményekkel járhat azáltal, hogy a jövőbeli munkáltatók, bérbeadók vagy üzleti partnerek figyelmét felkeltik, vagy a bűnüldözési nyomozásokkal való együttműködésről árulkodnak.²³⁴ Polgári jogi vonatkozásban a nyilvánosságra hozatal sürgetése ellentétes az egyéni egészségügyi magánéletet védő vagy a munkaügyi nyilvántartások nyilvánosságra hozatala ellen védelmet nyújtó jogszabályokkal is.²³⁵

Ami ennél is fontosabb, normatív szempontból nem szabad, hogy az egyes peres felek viseljék annak biztosításának terhét, hogy az algoritmikus kormányzás megfeleljen a nyilvánossággal szemben támasztott alkotmányos és törvényi követelményeknek. E kérdések pereskedése olyan időt és pénzt igényel, amellyel sok pereskedő nem rendelkezik.

Mindazonáltal az átláthatósághoz fűződő közérdek érvényesítése nem jelenti az átláthatatlanság elleni egyéni kihívások jelentőségének és értékének csökkentését. Ahogyan Frank Michelman egy másik összefüggésben leírta, ez a két nézőpont nem "egymást kizáró [és] nem is versengő", hanem inkább egy "binokuláris látásmódot" biztosít az algoritmikus átláthatóságról.²³⁶ Amint azt ez a cikk az alábbiakban bemutatja, az átláthatóság jogi mechanizmusai érdemben hozzájárulhatnak az algoritmikus átláthatóság projektjéhez egy párhuzamos pályán anélkül, hogy aláásnák vagy veszélyeztetnék a fent áttekintett ügyekben bemutatott tisztességes eljárásra vonatkozó érveket.

States v. Carpentier, 526 F. Supp. 292, 293 (E.D.N.Y. 1981) (engedélyezve a *New York Times* a beavatkozásra és a bizonyítékok feloldására annak ellenére, hogy az alperes nem kérte a bizonyítékok feloldását).

232. *Lásd általában* U.S. Dep't of Justice v. Reporters Comm. for Freedom of the Press, 449 U.S. 754 (1981).

233. *Lásd* Amanda Conley et al., *Sustaining Privacy and Open Justice in the Transition to Online Court Records: A Multidisciplinary Inquiry*, 71 MD. L. REV. 772, 783-84 (2012) (megjegyezve, hogy a bírósági nyilvántartások tartós, tartós feljegyzéseket hoznak létre az egyének büntető igazságszolgáltatási rendszerrel való érintettségéről).

234. *Id.* 784. o.; *lásd még* D. Brock Hornby, *Can Federal Sentencing Remain Transparent?*, JUDICATURE, 2019 tavasz, 46. o. (az olyan ítélethozatali feljegyzések elrejtésére irányuló erőfeszítések leírása, amelyekből kiderülne, hogy a vádlott együttműködött-e a bűnüldözéssel).

235. *Lásd pl.*, Al Baker & Benjamin Mueller, *Records Leak in Eric Garner Case Renews Debate on Police Discipline*, N.Y. TIMES (2017. március), <https://www.nytimes.com/2017/03/22/nyregion/nypd-eric-garner-daniel-pantaleo-disciplinary-records.html> [<https://perma.cc/RAX8-QDTF>] (a rendőrségi iratok titkossága és a New York-i nyílt iratokról szóló törvény közötti konfliktus leírása); *lásd még* State ex rel. Cincinnati Enquirer v. Daniels, 844 N.E.2d (1181, Ohio 1187 2006) (az egészségbiztosítás hordozhatóságáról és elszámoltathatóságáról szóló törvény és az ohioi közhiteles nyilvántartási státútum közötti ütközéssel foglalkozva).

236. Frank I. Michelman, *Formai és társulási célok az eljárásjogi tisztességes eljárásban*, in FELELŐSSÉGES ELJÁRÁS: NOMOS XVIII (126,1131. Roland Pennock & John W. Chapman szerk.,

1977).

B. Az átláthatóság statútuma: FOIA

A FOIA vagy annak állami megfelelői közvetlenül korlátozhatják a saját algoritmikus kormányzás alkalmazását? Az algoritmikus átláthatóság támogatására irányuló, a nyílt iratokkal kapcsolatos peres eljárások garanciáinak kihasználására irányuló erőfeszítések számos doktrinális akadályba ütköznek. Bár a FOIA követelményeinek célja, hogy a kormányzati döntéshozatalt a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye, a törvény önmagában nem gördít akadályokat a magán döntéshozatali hatáskörök alkalmazása elé.²³⁷ Ehelyett egy közigazgatási eljárást hoz létre a nyilvánosság tagjai számára, hogy kormányzati iratokat kérjenek, és szövetségi joghatóságot biztosít a kerületi bíróságoknak, amelyek eltilthatják az ügynökségeket az iratok visszatartásától, vagy kötelezhetik őket a "jogellenesen visszatartott" iratok bemutatására.²³⁸

A FOIA és állami megfelelői által védett érdekek - a "kormányzat működésének²³⁹ nyilvános megismerése" - azonban bizonyos korlátokat szabnak a kormányzat által alkalmazott titkos, titkos döntéshozatali módszerek használatának. A FOIA esetjogának kiterjedt gyűjteménye hangsúlyozza a döntéshozatal

mechanizmusainak és eredményeinek megértésének szükségességét. Ezen túlmenően nyílt kormányzásnak az FOIA-ban foglalt széles körű elvei azt sugallják, hogy a *kormányzati* döntések titkos eszközökkel való leplezése nem helyénvaló. A Kongresszus az FOIA-t az egyre inkább titkolózóvá váló közigazgatási államra válaszul hozta létre.²⁴⁰ A jogszabály célja az volt, hogy "áttörje a közigazgatási titoktartás fátylát, és az ügynökségek tevékenységét a nyilvános ellenőrzés fénye elé tárja".²⁴¹ A törvényi struktúra tükrözi ezt a célt, lehetővé téve "bármely személy" számára, hogy kérvényt nyújtson be az ügynökségek irataira vonatkozóan, és kötelezve az ügynökségeket a válaszadásra - kivéve, ha az anyag a kilenc felsorolt mentesség egyikének hatálya alá esik.²⁴² Ezen túlmenően a FOIA megköveteli az ügynökségektől, hogy a szabályok, eljárások és politikai nyilatkozatok számos kategóriáját *megerősítően* közzétegyék a Federal Registerben vagy elektronikus "olvasótermekben".²⁴³ Az örökölt

237. Lásd Paul R. Verkuil, *Outsourcing and the Duty to Govern*, in GOVERNMENT BY CONTRACT: OUTSOURCING AND AMERICAN DEMOCRACY, *Supra* note 193, at 310, 316-17 (azt állítva, hogy a FOIA átláthatósági kötelezettségei, bár nem jelentenek érdemi akadályokat, "segítenének feltételezni, hogy az elnök a civil politikai döntéshozatali hatásköröket magánkézbe adja").

238. Lásd Kenneth Culp Davis, *Az információs törvény*: U. CHI. L. REV. 761, 767 (1967) ("A bíróságnak joghatósága van a végrehajtásra; nem parancsolják neki a végrehajtást.").

239. U.S. Dep't of Justice v. Tax Analysts, 492 U.S. 136, 156 (1989) (Blackmun, J., más véleményen).

240. Lásd általában Kwoka, *Deferring to Secrecy*, *Supra* note 21, 197. o.; lásd még EPA v. Mink, 410 U.S. 73, 79 (1973) (kifejtve, hogy a FOIA hatályba lépése előtt a közigazgatási eljárási törvény 3. szakaszát "inkább tekintették visszatartó törvénynek, mint közzétételi törvénynek").

241. Dep't of the Air Force v. Rose, 425 U.S. 352, 361 (1976) (idézi a Rose v. Dep't of the Air Force, 495 F.2d 261, 263 (2nd Cir. 1974)).

242. 5 U.S.C. § 552(b)(1)-(9) (2018) (kilenc kivételt felsorolva); lásd még Pozen, *supra*, 43,1103-04-es megjegyzés (a jogszabályi rendszer leírása).

243. 5 U.S.C. § 552(a)(2); lásd még Citizens for Responsibility & Ethics in Wash. v. U.S. Dep't of Justice, F846.3d (1235,D1238.C. Cir. 2017) (az 552(a)(2) §-t "olvasótermi rendelkezésként" jellemezve).

a közigazgatási titoktartás helyett a FOIA a "maximális hozzáférés" filozófiáját követte.²⁴⁴

Az algoritmikus átláthatóság előmozdítására irányuló erőfeszítések egyik kezdeti akadálya a FOIA azon korlátozása, hogy az csak azokra a nyilvántartásokra vonatkozik, amelyeket egy ügynökség "ellenőriz".²⁴⁵ Annak megállapítására, hogy egy ügynökség "ellenőrzi"-e a nyilvántartást, a bíróságok egy többletgyűjtő tesztet alkalmaznak, amely a létrehozó szándékát, az ügynökségnek a nyilvántartás "felhasználására és rendelkezésre bocsátására" való képességét, valamint a dokumentum saját rendszerében való felhasználását és integrálását vizsgálja.²⁴⁶ A "döntő tényező" annak megállapításakor, hogy egy dokumentum kormányzati irat-e, az, hogy egy ügynökség *használta-e, olvasta-e* azt, vagy *támazkodott-e rá*, mert csak akkor, ha ez így történt, a közzététel igazolná a FOIA alapvető értékeit azáltal, hogy segít a nyilvánosságnak megismerni a kormányzati döntéshozatalt.²⁴⁷

A FOIA "ellenőrzési" követelménye tükrözi azt a célját, hogy fényt derítsen azokra a nyilvántartásokra, amelyek ténylegesen a kormányzati döntéshozatalt tükrözik.²⁴⁸ Ez a törvényi cél azt sugallja, hogy amikor az ügynökségek saját tulajdonú anyagokat vagy szoftvereket fogadnak el és támaszkodnak rájuk a döntéseik meghozatalakor, akkor ezeket az anyagokat általában nyilvános iratoknak kell tekinteni - függetlenül az irányadó licencc- vagy szerződéses rendelkezésektől.²⁴⁹ Valójában annak lehetővé tétele, hogy a kormányzat és szállítói közötti szerződések kivonják a döntéshozatal infrastruktúráját a nyilvános ellenőrzés alól, olyan formalista megközelítést tükröz, amely a magánszektor gazdasági és politikai hatalmát előnyben részesíti, miközben gyakorlatilag kiiktatja a törvényi védelem céljait. ²⁵⁰ Ahogyan William J. Brennan bíró 1980-ban egy megsemmisítő különvéleményében megfogalmazta, a titkos kormányzás ugyanúgy "rombolja a demokráciát", függetlenül attól, hogy milyen formális szerződéses eszközökkel valósul meg.²⁵¹

Bár a bíróságoknak eddig ritkán volt lehetőségük arra, hogy megvizsgálják a kormányzati döntéshozatali funkciók középpontjában álló, védett nyilvántartásokra vonatkozó FOIA-kérelmeket, az algoritmikus kormányzás megjelenése próbára teszi ezt az egyensúlyt. A bíróságoknak azonban ferde szemmel kellene nézniük azokra az erőfeszítésekre, amelyek a nyilvános hozzáférést olyan módon akadályozzák, amely lehetővé tenné a kormány számára, hogy "elszigetelje magát a működésének és szabályozási döntéseinek nyilvános ellenőrzése elől".²⁵² Ahol a kormányok

244. Vaughn kontra Rosen, F484.2d 820, (823D.C. Cir. 1973).

245. U.S. Dep't of Justice v. Tax Analysts, U492.S. (136,1989146).

246. Burka v. Dep't of Health & Human Servs., F87.3d (508,D515.C. Cir. 1996).

247. Judicial Watch, Inc. v. Fed. Hous. Fin. Agency, F646.3d (924,D927.C. Cir. 2011) (idézi a Consumer Fed'n of Am. v. Dep't of Agric., F455.3d (283,D288.C. Cir. 2006)).

248. *Lásd* Dep't of the Air Force v. Rose, 425 U.S. 352, 372 (1976) (az információszabadságról szóló törvény "alapvető célja, hogy az ügynökségek tevékenységét a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegye" (idézi Rose v. Dep't of the Air Force, F495.2d 261, 263 (2nd Cir. 1974))).

249. *Lásd* Tax Analysts v. U.S. Dep't of Justice, F913. Supp. (599,D607.D.C. 1996), *aff'd sub nom.* Tax Analysts v. Dep't of Justice, 107 F.3d 923 (D.C. Cir. 1997).

250. *Lásd* Pozen, *Supra* note at43, (a magánszektor "kiváltságos helyzetének" 1114leírása a FOIA értelmében).

251. Forsham v. Harris, U445.S. n.169,1908 (1980) (Brennan, J., más véleményen) ("Természetesen az ügynökség nem ellenőrizheti a jogi következményeket pusztán azáltal, hogy egy kapcsolathoz címkét csatol.").

252. *Tax Analysts*, F913. Supp. at A 607.*Tax Analysts* ügyben a kerületi bíróság úgy döntött, hogy a JURIS, egy elektronikus jogi kutatási adatbázis nem minősül a FOIA hatálya alá tartozó "ügynökségi nyilvántartásnak". *Id.* A West, egy jogi kiadó, az Igazságügyi

Minisztériummal kötött szerződést a

olyan védett döntéshozatali módszereket fogadnak el, amelyek hatással vannak "struktúrájukra, működésükre vagy döntéshozatali eljárásaikra", akkor ezeket a feljegyzéseket nyilvánossá kell tenni.²⁵³ Más szóval, bár nem minden olyan tétel, amelyet a kormányzat a magánszekortól szerez be vagy engedélyez, válik "nyilvános irattá", azok, amelyek a kormányzat döntéshozatali funkcióinak középpontjában állnak - amelyek átláthatósága az FOIA által védett elsődleges érdekek -, valószínűleg a törvény közzétételi rendszere alá tartoznak.

1. Mentesség 4

Még ha feltételezzük is, hogy a nyilvántartások egy ügynökség ellenőrzése alatt állnak, a FOIA mentességei akadályozhatják a saját tulajdonú döntéshozatali eszközökhöz való hozzáférés megszerzésére irányuló erőfeszítéseket. A FOIA "4. mentessége" előírja, hogy "az üzleti titkok és a személytől kapott, kiváltságos vagy bizalmas kereskedelmi vagy pénzügyi információk" mentesülnek a nyilvánosságra hozatal alól.²⁵⁴ A bíróságok például elutasították a saját tulajdonú videokonferencia-szoftverekre vonatkozó FOIA-kérelmeket, azzal az érveléssel, hogy még ha feltételezzük is, hogy az iratok "ügynökségi iratok", a 4. mentesség alapján védelmet élveznek.²⁵⁵

Az ellenőrzési követelményhez hasonlóan az FOIA üzleti titkokra és bizalmas üzleti információkra vonatkozó széles körű mentessége is a kormányzattal való információmegosztás ösztönzésére irányult, nem pedig arra, hogy a kormányzati döntéshozatalt megvédje a nyilvános vizsgálat elől. A jogszabály jogalkotási előzményei megerősítik, hogy a mentesség célja "a kormány által kérdőívek vagy egyéb megkeresések útján szerzett olyan információk védelme volt, amelyeket az a személy, akitől azokat megszerezték, általában nem hozna nyilvánosságra".²⁵⁶ A kongresszus arra számított, hogy az olyan információkat, mint a valamely hivatalnak benyújtott "üzleti értékesítési statisztikák, leltárak, ügyféllisták és gyártási folyamatok" bizalmasan kezelik.²⁵⁷

A 4. mentesség védelme azonban túlmutat az üzleti titkokon, és védi a bizalmas kereskedelmi információkat is. Egy befolyásos 1974-es határozatában a D.C. Circuit úgy ítélte meg, hogy a 4. mentesség követelményeinek való megfelelés érdekében a bíróságoknak nemcsak azt kell megállapítaniuk, hogy az információ "bizalmas"-e, hanem azt is, hogy "a nyilvánosságra hozatal megtagadását a mentesség alapjául szolgáló jogalkotói cél indokolja".²⁵⁸ E megközelítés szerint a 4. mentesség elismeri, hogy az információ visszatérhető, ha a közzététel valószínűleg "(1) rontja a kormány azon képességét, hogy a jövőben szükséges információkat szerezzen be; vagy (2) a

---

amely belső használatra engedélyezte az adatbázist, egy olyan rendelkezés mellett, amely védte a West "tulajdonjogát". *Id.* at 603-04. A kerületi bíróság megállapította, hogy az adatbázis nem a minisztérium "ellenőrzése" alatt állt, azzal az érveléssel, hogy a közzététel nem szolgálná a FOIA szélesebb körű értékeit. *Id.* 607.

253. *Id.* 607. o.; lásd még *SDC Dev. Corp. v. Mathews*, F542.2d (1116,9th 1119 Cir. 1976). 254.5 U.S.C. § 552(b)(4) (2018).

255. *Gilmore v. U.S. Dep't of Energy*, 4 F. Supp. 2d 912, 922 (N.D. Cal. 1998).

256.111 CONG. REC. 26,823 (1965).

257. *Id.*

258. *Nat'l Parks & Conservation Ass'n kontra Morton*, F498.2d (765,D767.C. Cir. 1974).

jelentős kárt okozhat annak a személynek a versenyhelyzetében, akitől az információt megszerezték."²⁵⁹

2019 júniusában azonban az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága úgy találta, hogy a "jelentős versenykárosodás" követelménye "nincs összhangban a jogszabály feltételeivel".²⁶⁰ Ehelyett a Bíróság úgy érvelt, hogy a FOIA a kereskedelmi vagy védett információk nyilvánosságra hozatalától való megóvása érdekében csak azt követeli meg, hogy az információ tulajdonosa "szokásosan és ténylegesen" titokként kezelje azt, és hogy a kormányzat ígérje meg, hogy az információt szintén titokban tartja.²⁶¹ Az eredmény a 4. mentességre vonatkozó, megalapozott igények körének kiterjesztése.²⁶²

Az ügynökségek még kevésbé valószínű, hogy teljesítik a FOIA-kérelmeket, ha arra számítanak, hogy az eladó vagy a vállalkozó nem akarja teljesíteni azokat. Az ügynökségek általában értesítik a kormányzati vállalkozókat, ha a FOIA alapján bizalmasnak minősülő információkat kérnek.²⁶³ Azok, akik bizalmas információkat nyújtanak be a kormányzatnak, "fordított FOIA" pert indíthatnak, hogy az ügynökséget eltiltják az információ kiadásától.²⁶⁴ Amint azt egy kommentátor megjegyezte, "még a fordított FOIA-perrel való fenyegetés is olyan környezetet teremt, amelyben az ügynökségek nagyobb valószínűséggel dolgoznak együtt a vállalkozókkal" a közzététel megakadályozása érdekében.²⁶⁵

Mindazonáltal van némi optimizmusra okot adó ok arra, hogy a mentesség 4nem védi a kormányzati döntéshozatal módszertanát a nyilvánosságra hozatal elől. Először is, kevés bizonyíték van arra, hogy a mentesség 4célja a kormányzat által az alkotmányos jogokkal kapcsolatos döntések meghozatalakor alkalmazott döntéshozatali módszerek lefedése volt. Bár a szövetségi bíróságok többször megállapították, hogy még azok a szervezetek sem tartoznak a FOIA hatálya alá, amelyeket a végrehajtó hatalom meglehetősen széleskörű hatáskörrel ruházott fel, ²⁶⁶ez a következtetés megkérdőjelezhető, amennyiben ezek a szervezetek alkotmányos jogokkal kapcsolatos döntéseket hoznak. Bár a kormányzatnak érdeke fűződik ahhoz, hogy biztosítsa az információk és anyagok "folyamatos hozzáférhetőségét", amelyeket

259. *Id.* at (770)lábjegyzet kihagyva).

260. *Food Mktg. Inst. v. Argus Leader Media*, S139. Ct. (2356,20192361).

261. *Id.* 2366.

262. *Id.* at 2368 (Breyer, J., részben egyetért, részben nem) ("[G]iven a kísértés, közös a magán- és a közszektorban, hogy titkosnak tekintsenek minden olyan információt, amelyet nem kell nyilvánosságra hozni, attól tartok, hogy a többség olvasata megfosztja a nyilvánosságot az információtól, nem jobb okokból, mint kényelmi okokból, a kényeskedés vagy a bürokratikus tehetetlenség."); *lásd még* Tom Susman & Lisa Rosenberg, *Will Corporations Decide What Information the Public Gets?*, HILL (június 17,2019,:00), <https://thehill.com/opinion/civil-rights/446699-will-corporations-decide-what-information-the-public-gets> [<https://perma.cc/H8HR-J2ZH>].

263. 29 C.F.R. § 1610.19 (2019) (a bizalmas kereskedelmi információkra vonatkozó előzetes bejelentés előírása).

264. *Honeywell Tech. Sols., Inc. v. Dep't of the Air Force*, F779. Supp. 2d (14,D16.D.C. 2011).

265. Nooree Lee, *How Do States Safeguard Contractor Proprietary Information?*, PROCUREMENT L., Summer at 2013,11,11.

266. *Lásd pl.* *Forsham v. Harris*, 445 U.S. 169, 171 (1980) (megállapítva, hogy a FOIA értelmében "a szövetségi tanulmányi támogatásban részesülő, magánkézben lévő szervezet által létrehozott, birtokolt és birtokolt írásos adatok nem minősülnek "ügynökségi nyilvántartásnak"); *lásd még* Guttman, *Supra* note 58.

a magánszféra által önkéntesen nyújtott szolgáltatásokat, ez nem jelenti azt, hogy a magánszektornak lehetősége lenne arra, hogy szolgáltatásait a titoktartáshoz kösse.²⁶⁷

2. Mentesség 5

A FOIA "5. mentessége" szintén akadályt jelenthet a védett döntéshozatali szoftverek nyilvánosságra hozatala előtt. A FOIA mentesíti a nyilvánosságra hozatal alól azokat az információkat, amelyek a tanácskozási eljárásra vonatkozó kiváltság hatálya alá tartoznak.²⁶⁸ E mentesség célja, hogy megvédje a kormányzati döntések és politikák kialakításának integritását azáltal, hogy megvédi azokat a külső beavatkozástól és vizsgálattól.²⁶⁹ A tények nem mentesülnek; csak azok az anyagok tarthatók vissza, amelyek "a tanácskozási folyamatot felfednék".²⁷⁰ És mivel a kiváltság csak a "döntést megelőző" anyagokat védi, nem lehet rá hivatkozni azután, hogy egy ügynökség elfogadta vagy támaszkodik rá.²⁷¹

Egyetlen bíróság sem adott helyt annak az állításnak, hogy az automatizált döntéshozatali rendszereket "mérlegelőnek" kellene tekinteni. Valójában számos automatizált döntéshozatali rendszer valószínűleg több nem privilegizált "tényt" tartalmaz, mint privilegizált "mérlegelést".²⁷² Az automatizált eszköz által hozott döntés elfogadása pedig minden esetben megszünteti a kiváltságot.²⁷³

Egy 2006-ügyben Massachusetts állam főügyésze hozzáférést kért az EPA nyilvánartásaihoz, amelyek egy "saját fejlesztésű számítógépes modell ... felhasználásával kapcsolatosak, amely a szennyezéscsökkentésre javasolt alternatív szabályozási megközelítések relatív költségeinek és előnyeinek értékeléséhez használt előrejelzések készítésére szolgál".²⁷⁴ A bíróság elutasította, hogy az EPA a mérlegelési eljárás alóli mentességre hivatkozott, azzal az érveléssel, hogy a modell lényegében "nyers adatok előállítására használt vizsgálati technika" volt.²⁷⁵ Bár az adatok kétségtelenül bizonyos mértékig tükrözik az ügynökség gondolatmenetét, a bíróság így folytatta: "Ez minden olyan vizsgálatra igaz, amellyel egy ügynökség tényeket keres - annak ismerete, hogy milyen kérdéseket tesznek fel, vagy mely tanúkat hallgatják meg, feltárja annak szempontjait, hogy a vizsgálatot végző személy mit tartott fontosnak vagy megfontolásra érdemesnek".²⁷⁶

Mindazonáltal ez az érvelés nem akadályozta meg a kormányhivatalokat abban, hogy azt állítsák, hogy a deliberatív folyamat alóli mentesség védi az automatizált eszközökkel segített vagy kifejlesztett érvelést. Az egyik közelmúltban az Illinois állam információszabadságról szóló törvénye alapján egy újság hozzáférést kért a következő ügyekkel kapcsolatos iratokhoz

---

267. *Lásd* Critical Mass Energy Project v. Nuclear Regulatory Comm'n, 975 FD 871, 878 (D.C. Cir. 1992). Egyes állami bíróságok kifejezetten elutasították a kormányok azon törekvéseit is, hogy a felelősség magánvállalkozókra történő kiszervezésével megvédjék magukat az állami nyílt iratokról szóló törvények szerinti felelősségtől. *Lásd általában* WIREdata, Inc. kontra Village of Sussex, N751.W.2d (736Wis. 2008).

268.5 U.S.C. § 552(b)(5) (2018).

269. *Lásd* Grand Cent. P'ship, Inc. kontra Cuomo, F166.3d (473,2d482 Cir. 2009).

270. Mead Data Cent., Inc. kontra U.S. Dep't of the Air Force, 575 F.2d 932, 934 (D.C. Cir. 1978).

271. Brennan Ctr. for Justice at N.Y. Univ. Sch. of Law v. U.S. Dep't of Justice, 697 F.3d 184, 205 (2nd Cir. 2012); Am. Soc'y of Pension Actuaries v. IRS, 746 F. Supp. 188, 190-91 (D.D.C. 1990).

272. *Mead Data Cent.*, F575.2d at 935.

273. *Brennan Ctr.*, F697.3d at 200.

274. Reilly kontra EPA, F429. Supp. 2d (335,D338. Mass.
2006).
275. *Id.* 352-53.
276. *Id.* 352.

a Cook megyei értékbecslő hivatal módszertana az ingatlanok értékelésére az ingatlanadók megállapítása céljából.²⁷⁷ A módszertan egy számítógépes regressziós modell segítségével hasonlította össze az ingatlanokat más hasonló ingatlanokkal, majd az elemzők megvizsgálták az eredményeket, kiigazításokat végeztek, és véglegesítették az értékeket. A bíróság elutasította a hivatalnak a tanácskozási eljárás alóli mentességre való hivatkozását, elismerve, hogy a kért iratok "nem olyanok, amelyekben véleményt nyilvánítanak, vagy amelyekben politikát vagy intézkedéseket fogalmaznak meg - ezek tényszerűek".²⁷⁸

Bár a nyílt iratokra vonatkozó törvények meglehetősen kevésbé vizsgálták a kormányzat által használt, védett döntéshozatali eszközök nyilvánosságra hozatalának kikényszerítésére szolgáló eszközöket, megkérdőjelezi a kormányzati szerződések legitimitását, amelyek a döntéshozatal során titoktartást írnak elő. Axióma, hogy a közhiteles nyilvántartási törvényeket "szabadon kell értelmezni", hogy elősegítsék a nyilvánosság hozzáférését a kormányzati nyilvántartásokhoz.²⁷⁹ Néhány állam nyílt iratokra vonatkozó törvénye kifejezetten megakadályozza, hogy a kormányzat olyan szerződéseket kössön, amelyek "csorbítanak a nyilvánosságnak a köziratokhoz való hozzáférési jogát".²⁸⁰ Más állami bíróságok egyszerűen azt állapították meg, hogy a kormányzat bizonyos titkos intézkedései nem egyeztethetők össze az állami nyílt iratokra vonatkozó törvényekkel.²⁸¹ A közhiteles nyilvántartási törvények így kritikus támogatást nyújtanak az algoritmikus átláthatatlanság ellenzői számára.

C. Az átláthatóság alkotmánya: Az első módosítás

Az első módosítás ugyanilyen ellenséges a titkos kormányzati döntéshozatallal szemben.²⁸² Ez az ellenségesség részben az Első Kiegészítés elméletének egyik központi megállapításából ered, miszerint a demokráciát, az önkormányzatiságot és a szabad véleménynyilvánítást elválaszthatatlan kapcsolat köti össze. ²⁸³ Az a felfogás, hogy a szabad véleménynyilvánítás

---

277. Chi. Tribune Co. v. Cook Cty. Assessor's Office, 109 N.E.3d 872, 875 (Ill. App. Ct. 2008).

278. *Id.* 879.

279. *Lásd pl.* Chambers v. Birmingham News Co., 552 So. 2d 854, 856 (Ala. 1989) ("A köz javára szolgáló jogszabályokat a köz javára kell értelmezni."); Quality Towing, Inc. v. City of Myrtle Beach, 5547.E.2d 864-65862, (S.C. 2001); Doe *ex rel.* Roe. v. Wash. State Patrol, P374.3d (63, Wash66. 2016).

280. CONN. GEN. STAT. § 1-211(b) (2020); *lásd még* Office of Health Care Access v. Freedom of Info. Comm'n, No. CV030521573S, 2005 WL 1095361, at *8 (Conn. Super. Ct. 2005. április 19.) (helybenhagyta azt a határozatot, amely szerint az ügynökség megsértette a connecticuti FOIA-t, amikor egy új számítógépes rendszert szerzett be egy vállalkozótól, amely akadályozta a közokirati kérelmek teljesítését).

281. *Lásd pl.* , S-P Drug Co. v. Smith, N409.Y.S.2d 164-65161, (Sup. Ct. 1978) ("The Az állam nem kerülheti ki a törvényből fakadó kötelezettségeit azzal, hogy beleegyezik a gyógyszerárakat és dokumentáció nyilvánosságra hozatalának mellőzésébe, kötelezve ezzel a nyilvánosság minden érdeklődő tagját, hogy ezeket az információkat egy magánfétől vásárolja meg bizonyos áron.")".

282. Heidi Kitrosser, *Supremely Opaque?: Accountability, Transparency, and Presidential Supremacy*, 5 U. ST. THOMAS J.L. & PUB. POL'Y 62, 62 (2010); *lásd még* Heidi Kitrosser, *Secrecy and Separated Powers: Executive Privilege Revisited*, 92 IOWA L. REV. 489,494 (2007); David E. Pozen, *Deep Secrecy*, 62 STAN. L. REV. 257,257 (2010).

283. ALEXANDER MEIKLEJOHN, FREE SPEECH AND ITS RELATION TO SELF-GOVERNMENT (261960); *lásd még* Robert H. Bork, *Neutral Principles and Some First Amendment Problems*, IND47. L.J. 1, 20 (1971) ("Alkotmányos védelmet csak a kifejezetten politikai jellegű beszédnek kell biztosítani."); Alexander Meiklejohn, *The First Amendment Is an Absolute*, SUP1961. CT. REV. 245, 254.

"nélkülözhetetlen a demokratikus államforma működéséhez", az Első Kiegészítés "értelméről" szóló számos beszámoló középpontjában áll.²⁸⁴ És bár sok teoretikus sokkal messzebbre terjesztené ki az Első Alkotmánymódosítás jelentését, úgy tűnik, hogy az Első Alkotmánymódosítás érdekeinek középpontjában álló "politikai beszéd" legalább a kormányzati döntéshozatallal kapcsolatos beszédet magában foglalja.²⁸⁵ Ezek az érdekek a titkos kormányzati eljárások ellen szólnak, amelyeket a sajtó vagy a nyilvánosság nem ellenőrizhet vagy vizsgálhat.

A Legfelsőbb Bíróság - tükrözve azt az uralkodó nézetet, hogy a kormányzati döntéshozatalról való tájékoztatás kritikus fontosságú mind a demokrácia, mind a nyilvános vita szempontjából - elismerte, hogy a nyilvánosságnak alkotmányos joga van a kormányzati eljárásokhoz és feljegyzésekhez való hozzáférésre, amely az első módosításban gyökerezik.²⁸⁶ A 1978. Legfelsőbb Bíróság a szokásjog alapján kifejezetten elismerte "a közhiteles iratokba és dokumentumokba való betekintés és másolás általános jogát".²⁸⁷ A 1979. Legfelsőbb Bíróság - miközben megállapította, hogy a hatodik módosítás nem garantálja a nyilvánosságnak a büntetőeljárásokhoz való hozzáférési jogát - jelezte, hogy az első és a tizennegyedik módosításban megfogalmazott, a büntetőeljárásokhoz való hozzáférési jog létezhet.²⁸⁸ A következő években a Bíróság kiszélesítette értelmezését, és megállapította, hogy a nyilvánosságnak lehetőséget kell kapnia arra, hogy részt vehessen a különböző büntetőeljárásokon - beleértve a tárgyalásokat,²⁸⁹ a meghallgatásokat²⁹⁰ és az előzetes meghallgatásokat.²⁹¹

A *Richmond Newspapers, Inc. kontra Virginia* ügyben hozott véleményében 1980^{292a} Bíróság kifejezetten összekapcsolta a büntetőeljárásokon való részvétel jogát az Első Alkotmánymódosítás szélesebb körű értékeivel, azzal érvelve, hogy "az ilyen tárgyalásokon való részvétel szabadsága nélkül, amelyet az emberek évszázadok óta gyakorolnak, a szólásszabadság és "a sajtószabadság" fontos aspektusait lehetetlenítenék el".²⁹³ És befolyásos egybehangzó véleményében Brennan bíró szintén hangsúlyozta a hozzáférés jogának funkcionális jelentőségét, a nyílt kormányzati eljárásokat az Első Kiegészítés "strukturális szerepének ... az öngazgatás köztársasági rendszerének biztosításában és előmozdításában" kritikus jellemzőjeként azonosítva.²⁹⁴

284. Lillian R. BeVier, *Az első módosítás és a politikai beszéd: An Inquiry into the Substance and Limits of Principle*, 30 STAN. L. REV. 299, 309 (1978); Thomas I. Emerson, *Toward a General Theory of the First Amendment*, YALE 72 L.J. (877,1963).883

285. Lásd általában Jack M. Balkin, *Digitális beszéd és demokratikus kultúra: A szólásszabadság elmélete az információs társadalomban*, 79 N.Y.U. L. REV. 1 (2004); Kenneth L. Karst, *Equality as a Central Principle in the First Amendment*, U43. CHI. L. REV. 20 (1975); Martin H. Redish, *The Value of Free Speech*, U130. PA. L. REV. 591 (1982).

286. Lásd Bloch-Wehba, *fenti* megjegyzés, 44,153-58. o. (a hozzáférési jog esetjogának áttekintése).

287. Nixon kontra Warner Comm'ns, Inc., 435 U.S. 589, 597

288. Gannett Co. kontra DePasquale, U443.S. 368, 391-92 (1979).

289. Lásd *pl.* Richmond Newspapers, Inc. kontra Virginia, U448.S. (5551980).

290. Lásd *pl.* Press-Enter. Co. v. Superior Court (*Press-Enterprise I*), U464.S. (5011984).

291. Lásd *pl.* Press-Enter. Co. v. Superior Court (*Press-Enterprise II*), U 478.S. (1,19862).

292.448 USA (5551980).

293. *Id.* 580. o. (idézi a Branzburg kontra Hayes, U408.S. 665, (6811972)).

294. *Id.* at (587Brennan, J., egyetértésben).

A kormányzati eljárásokhoz való hozzáférés első kiegészítés szerinti joga megköveteli, hogy az előzetes büntetőeljárást nyilvános bírósági tárgyaláson tartsák.²⁹⁵ *A Press-Enterprise Co. v. Superior Court*²⁹⁶ (*Press-Enterprise II.*) egy kétagú tesztet állapított meg annak meghatározására, hogy a nyilvánosságnak hozzáférést kell-e biztosítani egy adott eljáráshoz, és kimondta, hogy a hozzáférési igényt mérlegelő bíróságnak értékelnie kell, hogy "a nyilvánosság hozzáférése jelentős pozitív szerepet játszik-e a szóban forgó eljárás működésében", valamint hogy "a hely és az eljárás történelmileg nyitott volt-e a sajtó és a nagyközönség számára".²⁹⁷ Ha az első módosítás szerinti jog fennáll, a bezárást támogatóknak szigorú mércének kell megfelelniük.²⁹⁸

Az algoritmikus kockázatértékelés szempontjából fontos, hogy a *Press-Enterprise II* és utódai az óvadéki tárgyalások tekintetében a nyilvánosság véelmét állapították meg. Számos bíróság felismerte, hogy a nyilvánosság funkcionális előnyei, amelyek "a bírósági magatartás ellenőrzésére szolgálnak, és mind a felek, mind a bírói testület teljesítményének javítására irányulnak", ugyanolyan nyilvánvalóak az előzetes letartóztatás előtti szabadlábra helyezési eljárásokban, mint más bírósági eljárásokban.²⁹⁹ Talán még inkább: "Az a döntés, hogy egy bűncselekményben ártatlannak vélt személyt óvadék nélkül tartanak-e fogva, az igazságszolgáltatás szempontjából kiemelkedő jelentőségű", és a közösséget "közvetlenül érintik" ezek a döntések.³⁰⁰

Ugyanígy a sajtónak és a nyilvánosságnak alkotmányos joga van ahhoz, hogy részt vegyen az ítélethirdetésen, és hozzáférjen az ítélethirdetéssel kapcsolatos dokumentumokhoz. Ez a jog szervesen kapcsolódik a bíróságnak az ítélethozatal során az esküdtszéktől független feladataihoz.³⁰¹ Az ítélethozatal során a nyilvánosság hozzáférése különösen fontos, mivel "az ügyész vagy a bíróság által esetleg érzett kísértésnek, hogy kényszerítéssel vagy trükkel bűnösnek vallja magát, vagy önkényes vagy aránytalan büntetést kérjen vagy szabjon ki", ellenáll.³⁰² Hasonlóképpen, az ítélethozatal társadalmi jelentőséggel bír számos közönség számára: "az elítélt vádlott barátai és családtagjai", "a bűncselekmények áldozatai, az áldozatok családtagjai és a közösség tagjai számára, amelyben a bűncselekmény történt".³⁰³ Az ítélethozatal továbbá különösen "ünnepélyes alkalom, amikor a bírónak az a súlyos kötelessége, hogy egy másik emberi lény sorsáról döntsön".³⁰⁴ Ezek a szempontok

---

295. *Press-Enterprise II*, 478 U.S. at 10.296. 478 U.S. 1 (1986).

297. *Id.* 8.

298. *Press-Enterprise I*, 464 U.S. 501, 510 (1984) ("A nyitottság véelmét csak olyan nyomós érdekekkel lehet megdönteni, amely azon megállapításokon alapul, hogy a lezárás elengedhetetlen a magasabb értékek megőrzéséhez, és szűkre szabottan szolgálja ezt az érdeket.")

299. *United States v. Chagra*, 701 F.2d 354, 363-64 (5th Cir. 1983) (idézi *United States v. Criden*, 675 F.2d 550, 556 (3d Cir. 1982)).

300. *Seattle Times Co. v. U.S. Dist. Court*, F845.2d 1513, 1516-17 (9th Cir. 1988).

301. *United States v. Carpentier*, 526 F. Supp. 292, 295 (E.D.N.Y. 1981) ("A büntetőeljárás más aspektusaitól eltérően az ítélethozatal során a bíróság külön hatáskörébe tartozik annak meghatározása, hogy mi minősül megfelelő büntetésnek.")

302. *United States v. Soussoudis (In re Wash. Post Co.)*, F807.2d (383,4th 389Cir. 1986).

303. *Egyesült Államok kontra Alcantara*, F396.3d (189,2d198 Cir. 2005).

304. *Id.* 199.

továbbra is része maradt a nyílt ítélethirdetési meghallgatások tartásának logikájának, annak ellenére, hogy az ítélethozatal egyre inkább tranzakciós jellegű, amely ma "alig tartalmaz megbeszélést az áldozat vagy a vádlott emberi tulajdonságairól, a vádlott bűncselekményének eredendően nem számszerűsíthető erkölcsi vonatkozásairól, vagy arról, hogy milyen típusú szankcióval lehetne a legjobban elérni a büntetés kiszabásának bármelyik célját".³⁰⁵

A nyílt kormányzati eljárásokhoz fűződő első módosítási érdekek arra utalnak, hogy a tulajdonosi algoritmikus kormányzási mechanizmusok sérthetik az alkotmányt. Ahogy egy kommentátor fogalmazott, "amint egy számítógépes algoritmust a kormányzat használ, alkotmányos jogok kapcsolódhatnak hozzá".³⁰⁶ Amikor a kormány egy automatizált döntéshozatali rendszerre támaszkodik a tárgyaláson a bizonyítékok előállítására, az óvadék megállapítása vagy a büntetés meghatározása során, a nyilvánosság első alkotmány módosítási jogai megkövetelik, hogy ezeket az eljárásokat nyílt és átlátható módon folytassák le. Azzal, hogy a kormányzat elzárja a nyilvánosság elől a döntéshozatal módszertanát, aláássa az Első Alkotmány módosítás kritikus feltételeit.

IV. ÁTLÁTHATÓSÁG AZ ALGORITMIKUS ÁTLÁTHATATLANSÁG ELLEN

A peres felek újra és újra közvetlenül szembesülnek a kormányzati döntéshozatal kiszervezéséből vagy privatizálásából eredő fekete dobozos eljárásokkal. Ez az átláthatatlanság gyakran semmibe veszi a nyitottság alkotmányos vagy törvényi követelményeit. Röviden, ezek a kihívások úgy értelmezhetők, mint az embereket közvetlenül érintő kormányzati döntések megértéséhez szükséges kulcsfontosságú információkhoz való hozzáférés megszerzésére irányuló erőfeszítések.

Az algoritmikus döntéshozatalnak a *nyilvánosságra hozatalhoz* fűződő közérdek, nem pedig a *tisztességes eljáráshoz fűződő* tisztán magánérdekként való átfogalmazása egy központi dinamikát hoz előtérbe. Amikor a bíróságok úgy találják, hogy az Alkotmány vagy egy törvény előírja annak közzétételét, hogy a kormány hogyan jut el a döntéseihez, akkor meg kell értenünk, hogy ez a követelmény nem csupán az eljárási eljárási jogi eljárás maradványa. Inkább a nyílt kormányzás alapvető értékeit tükrözi, amelyeket az információszabadságról szóló törvény, annak állami megfelelői és az első módosítás kodifikál. Ezek a mechanizmusok - a hozzáférési jog szövete - ellenségesek a privatizált, tulajdonosi döntéshozatalsal szemben.

Az algoritmikus irányításnak a hozzáférési jog szemszögéből történő vizsgálata új perspektívát nyújt az automatizált döntéshozatali rendszerek elszámoltathatóságának és átláthatóságának megvitatásában. Az algoritmikus irányításnak nem csak azokkal szemben kell elszámoltathatónak lennie, akiket érint, hanem meg kell felelnie, vagy legalábbis nem szabad megsértenie a nyílt kormányzás alapvető értékeit, amelyek demokratikus rendszerünk alapját képezik. Ezek az értékek kétségbe vonják azoknak a kereteknek az életképességét, amelyek az algoritmikus kormányzással kapcsolatos kritikus információk áramlásának korlátozására alakultak ki.

305. KATE STITH & JOSÉ A. CABRANES, FÉLELEM AZ ÍTÉLKEZÉSTŐL: A BÜNTETÉSKISZABÁSI IRÁNYELVEK
A
SZÖVETSÉGI BÍRÓSÁGOK
(851998).

306. *Lásd* Eidelman, *Supra* note at 52,918.

A. Szerződéses titoktartás

Az algoritmikus kormányzás által felvetett átláthatósági probléma, ahogyan azt ma bemutatják, alapvetően a közérdeket nem előtérbe helyező közbeszerzési gyakorlatból fakad. Amint azt Catherine Crump dokumentálta, ez a probléma különösen hangsúlyos a bűnüldözés és a megfigyelés összefüggésében.³⁰⁷ Az állami és helyi kormányzati szervek, amelyek titokban kívánnak felügyeleti technológiákat beszerezni, gyakran vagy azzal szembesülnek, hogy a jogalkotó tisztviselők nem tudnak róla és nem érdeklődnek iránta, vagy pedig teljesen elkerülik a törvényhozói felügyeletet.³⁰⁸

A szellemi tulajdonjog szempontjából az eladók üzleti titoktartási igényei és a felperesek kihívásai közötti érdekpárbaj nem tűnik figyelemre méltónak.³⁰⁹ A közbeszerzési jog szempontjából azonban ennek nem kell így lennie. Az államok nagymértékben eltérnek abban, hogy a közbeszerzési szerződések hogyan kezeljék a szellemi tulajdonjogokat. Egyes államok általában úgy kezelik ezeket a szerződéseket, mint amelyek állami szereplőkre ruházzák át az engedélyeket, míg mások alapesetben a szellemi tulajdon teljes tulajdonjogát az államra ruházzák.³¹⁰ Egyesek bíralták a szellemi tulajdonjognak az államra való átruházását, azt írva, hogy az ilyen tulajdonjognak az állami megrendelőre való átruházása egyszerűen nem szükséges "az ellátások és szolgáltatások hatékony és költséghatékony nyújtásához".³¹¹ Az esetek bányászati részében ez a megállapítás valószínűleg helytálló.

De ahol a szellemi tulajdonjogok valószínűleg ütköznek a kormányok átláthatósági törvények szerinti kötelezettségeivel, ott talán eltérő szerződési feltételeket kell előírni.³¹² A közbeszerzési jog előrevetíti a "kormányzati célokra" használt és a nem kormányzati célokra használt termékek közötti különbségtételt.³¹³ A kormányzati juttatások elosztása és a kritikus polgári jogokkal és szabadságjogokkal kapcsolatos döntések bizonyára "kormányzati célúak". Ez arra utal, hogy ezek az eszközök általában nem "kereskedelmi" rendszerek.³¹⁴ Valójában az automatizált döntéshozatali rendszerek számos szállítójának elsődleges vagy kizárólagos ügyfélkörét kormányzati ügynökségek alkotják.

307. *Lásd általában* Crump, *Supra* note 44.

308. *Id.* 1617.

309. *Lásd pl.* Katyal, *Supra* note. 38.

310. *Lásd általában* RICHARD PENNINGTON, COMPARATIVE REVIEW OF STATE IT PROCUREMENT PRACTICES (2010), https://www.naspo.org/dnn/portals/16/documents/NASPO_IT_Procurement_Whitepaperfinal2.pdf [<https://perma.cc/YAV5-4B2S>].

311. *Lásd: A közbeszerzés átalakítása a 21. században*, IJIS INST. 10 (2009. március), https://www.ijis.org/resource/collection/58A7EE9C-2F96-4E73-8D02-4BA3C9ED76DD/proc_abstct_transforming_procurement_21st_century.pdf [<https://perma.cc/RUA5-KN4S>].

312. *Vö.* Woodrow Hartzog, *Body Cameras and the Path to Redeem Privacy Law*, N96.C. L. REV. 1257, 1259 (2018) (leírja, hogy a testkamerák használatára vonatkozó szabályok hiányában a rendőrségi ügynökségek és a kereskedelmi forgalmazók "saját maguk találták ki a saját szabályaikat"); Peter Swire & Jesse Woo, *Privacy and Cybersecurity Lessons at the Intersection of the Internet of Things and Police Body-Worn Cameras*, 96 N.C. L. REV. 101, 139 (2018) (hangsúlyozva "a szerződéses feltételek fontosságát, amikor a rendőrségi szervek [testre erősített kamerákat] és kapcsolódó szolgáltatásokat szereznek be").

313. Federal Acquisition Regulation, 48 C.F.R. § 2.101 (2019) (a "kereskedelmi" cikkek meghatározása: "olyan típusú cikkek, amelyeket a nyilvánosság vagy nem kormányzati szervek szokásosan nem kormányzati célokra használnak").

314. *Id.*

A kormányok fogyasztóként fellépve ezért szigorúbb szerződési feltételeket követelhetnek meg, amelyek a beszerzési eljárásokat összhangba hozzák a megfelelő eljárás és az átláthatóság követelményeivel. A Washington állam törvényhozása által nemrégiben benyújtott törvénytervezet jól példázza ezt a megközelítést.³¹⁵ A törvénytervezet előírja, hogy az automatizált döntéshozatali rendszereknek számos átláthatóságot és elszámoltathatóságot növelő jellemzővel kell rendelkezniük, többek között azt, hogy az állami szervek és harmadik felek számára nyitva álljanak az ellenőrzés és a vizsgálat előtt, és hogy képesek legyenek érthető magyarázatot adni az általuk hozott döntésekről.³¹⁶ A beszerzés tekintetében a washingtoni törvényjavaslat azt is előírja, hogy az automatizált döntéshozatali rendszerek beszerzési szerződésai nem tartalmazhatnak titoktartási rendelkezéseket vagy az átláthatóság egyéb akadályait.³¹⁷ Washington megközelítése jó iránymutatást nyújt más joghatóságok számára, amelyet követhetnek az algoritmikus kormányzásra vonatkozó beszerzési politikájuk reformja során.

B. Átláthatóság nekem, de neked nem

A növekvő automatizálás és privatizáció légkörében ezek az ügyek az üzleti titoktartáshoz fűződő tulajdonosi érdekeket szembeállítják az átláthatósághoz fűződő egyéni érdekekkel. A nagyobb átláthatóság iránti igényekkel szembesülve a bíróságok és a peres felek néha látszólagos kompromisszumra jutottak: a titoktartási végzésekkel párosuló védelmi végzésekre, amelyek lehetővé teszik a felek számára a nyilvánosságra hozatalt, ugyanakkor megakadályozzák a nyilvánosság számára a nyilvánosságra hozatalt.³¹⁸

Ebben az értelemben számos hozzászóló felvetette, hogy az eladók üzleti titoktartásra vonatkozó állításai nem tudnak egyszerűen felülkerekedni az érintett egyének azon jogán, hogy megértsék és megtámadják az őket érintő döntéseket.³¹⁹ A tudományos konszenzus egységesnek tűnik: nem helyénvaló egyszerűen előnyben részesíteni az eladók üzleti titoktartásra vonatkozó állításait az érintett felek jogaival szemben.³²⁰ Azzal az aggodalommal szembesülve azonban, hogy miként lehet egyensúlyt teremteni a tulajdonosi érdekek és az algoritmikus döntések megtámadására törekvő egyének érdekei között, sokan javasolták, hogy a bíróságok védintézkedéseket alkalmazhatnának annak biztosítására, hogy a szállítók kötelezhetőek legyenek a tulajdonosi információk felfedésére az egyes peres felek előtt, miközben ugyanezeket az információkat a nyilvánosság elől elzárják.³²¹

Ebből a szempontból az algoritmikus átláthatatlansággal az a fő probléma, hogy az érintetteknek elegendő információval kell rendelkezniük ahhoz, hogy megértsék, hogyan értékelik, ítélik meg és pontozzák őket.³²² Csak azáltal, hogy lehetővé tesszük

---

315. *Lásd* H.R. 66th1655, Leg., Reg. Sess. (Wash. 2019).

316. *Id.*

317. *Id.*

318. *Lásd fentebb az I.A. részt (az idahói felperesek védelmi határozat elutasítását ismertetve); lásd a fenti I.B. rész (a HISD védelmi határozatának ismertetése).*

319. *Lásd pl. Citron, 42. lábjegyzet; Citron & Pasquale, 42. lábjegyzet. 29.*

320. *Lásd pl. Brenda Reddix-Small, Credit Scoring and Trade Secrecy: An Algorithmic Quagmire or How the Lack of Transparency in Complex Financial Models Scuttled the Finance Market, 12 U.C. DAVIS BUS. L.J. 87 (2011); lásd még Barocas & Selbst, supra note 28; Ram, supra note 49; Wachter et al., supra note 39; Wexler, supra note 29.*

321. *Lásd Ram, supra note, 49,717-18. o.; Wexler, supra note, 717-18. o.29., 1410.*

322. *Lásd Citron, supra note, 42,30. o.; Citron & Pasquale, supra note, 30. o. 29,5.*

ezen információk nyilvánosságra hozatalával meg tudjuk védeni az egyének méltóságát, autonómiáját és a megfelelő eljáráshoz való jogát. Ebben a paradigmában az eladókkal való olyan alkudozás, amely megkönnyíti ezeket a fontos információkat, gyakran megéri a közvélemény számára, hogy némi árat fizessenek érte.³²³ És bár egyes tudósok aggodalmukat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy ez a megoldás milyen hatással lehet az átláthatósághoz fűződő szélesebb körű érdekekre, mégsem kritizálták ilyen szempontból.³²⁴

Ez a feltételezés, miszerint a védintézkedések megfelelő egyensúlyt teremthetnek a nyilvánosságra hozatalhoz fűződő érdekek és a fejlesztő tulajdonosi érdekeibe való beavatkozás között, figyelmen kívül hagyja azonban az algoritmikus irányítással kapcsolatos információk fontosságát a nyilvánosság egésze számára. Az algoritmikus döntéshozatalt a hozzáférési jog szemszögéből vizsgálva világossá válik, hogy ezek az új eszközök nemcsak azokra vannak hatással, akiket az algoritmikus döntéshozatal közvetlenül érint, hanem a nagyközönségre is. A védett döntéshozatali módszerekre való kiterjedt támaszkodás szembemegy azokkal az elvekkel, amelyek az átláthatóság védelmének alapját képezik, és amelyek az első módosításban foglalt, a kormányzati eljárásokhoz való hozzáférés jogában és a nyílt kormányzati törvényekben, például a FOIA-ban foglaltakhoz kapcsolódnak.

Az algoritmikus átláthatatlanság problémáinak eljárási "megoldásaként" a védintézkedések maguk is komoly problémákat vetnek fel. Először is, ez a keretrendszer kifejezetten feltételezi, hogy a kormányzati tulajdonú döntéshozatal módszertanát csak a megtámadást választó egyéni felperesek számára kell nyilvánosságra hozni. Ez a feltételezés figyelmen kívül hagyja, hogy a bíróságok előtt nem képviseltetett szélesebb népeségszoportok számára nagyobb átláthatóságra és elszámoltathatóságra irányuló felhívások visszhangra találnak.³²⁵ Pedig ezen ügyek következményei a képvisellel nem rendelkező felekre nézve egyértelműek: az előzőekben ismertetett algoritmikus eszközök mindegyike olyan döntéseket hoz, amelyek több ezer személyt érintenek. Ha ezeket az ügyeket csoportos keresetek formájában indítják, mint az egészségügyi ellátással összefüggésben, vagy intézményi felperesek nevében, mint a *HISD* esetében, az részben megoldhatja az összes érintett egyén, vagy a lehető legtöbb érintett egyén érdekeinek képviselétét. A védelmi határozatok azonban eleve akadályozzák az információáramlást az érintettek, valamint a sajtó és a nyilvánosság felé. Ez a kérdés élesen megmutatkozott az idahói ügyben, amelyben a felperesek elutasították az állam védelmi határozatra vonatkozó ajánlatát, ehelyett ragaszkodtak ahhoz, hogy az általuk kért információkat ne csak a megnevezett felperesek, hanem a költségvetési mentességi program minden résztvevője számára is nyilvánosságra hozzák.³²⁶

Valójában az, hogy az egyes felperesekre támaszkodva ad hoc jelleggel támadják meg a védett döntéshozatali eszközöket - és szereznek hozzáférést azokhoz -, komoly társadalmi költségekkel jár.

---

323. *Lásd* FRANK PASQUALE, *BLACK BOX SOCIETY: THE SECRET ALGORITHMS THAT CONTROL MONEY AND INFORMATION* 142-43 (2015) (a "nyilvánosságra hozatal spektrumának" meghatározása); Tal Z. Zarsky, *Transparent Predictions*, 2013 U. ILL. L. REV. 1503, 1530.

324. *Lásd pl.* Wexler, *Supra* 29. lábjegyzet, 1353 n.46. pont (a "védelmi határozatok és a hatodik kiegészítés szerinti nyilvános tárgyaláshoz való jog közötti lehetséges konfliktus felvetése").

325. Ez a cikk egy másik napra hagyja annak vizsgálatát, hogy a társadalmi mozgalmak algoritmikus elszámoltathatóságra vonatkozó felhívásai hogyan bonyolítják ezeket a jogi paradigmákat. *Vö.* Amna Akbar, *Toward a Radical Imagination of Law*, 93 N.Y.U. L. REV. 405, 476 (2018) (felszólítva a jogtudósokat, hogy vegyék figyelembe "a mozgalmak világra vonatkozó elképzeléseit azon túl, amit a jog könnyen felismerhet, vagy annak lencséjén

keresztül, amit az állam elfogad").
326. *Lásd fentebb* I.A. rész.

mivel az ilyen ügyekben a felek valószínűleg nem fognak visszavágni az üzleti titoktartásra vagy egyéb tulajdonosi érdekekre vonatkozó túlságosan széles körű állításokkal szemben. Amint azt a HISD-ügy is mutatja, polgári ügyekben a védelmi határozathoz való hozzájárulásra jellemzően nagy az ösztönzés. Az átláthatatlan algoritmikus döntéseket megtámadó peres felek gyakran megegyeznek, bűnösnek vallják magukat, vagy elfogadják a megtámadott módszertanra vonatkozó kulcsfontosságú információk nyilvánosságra hozatalát olyan védintézkedés hatálya alatt, amely megakadályozza a nyilvánosság hozzáférését.³²⁷ Ez a dinamika még hangsúlyosabb, ha a peres felek szegény magánszemélyek vagy alulfinanszírozott szervezeti felek.³²⁸ Bár a büntetőjogi vádlottak voltak a fekete dobozos eszközökkel kapcsolatos létfontosságú információk közzétételének kikényszerítésére irányuló erőfeszítések élvonalában, sokan mások egyszerűen bűnösnek vallották magukat, amikor az algoritmikus eszközökből származó terhelő bizonyítékokkal szembesültek.³²⁹ Aligha meglepő, hogy a korlátozott anyagi lehetőségekkel rendelkező egyének - mint például Kevin Johnson, az FST-ügy vádlottja, akit a New York keleti körzetének szövetségi védőügyvédjei képviseltek - elfogadják ezeket a kompromisszumokat.³³⁰

Az eredmény az, hogy azáltal, hogy a bíróságok védőhatározatokat alkalmaznak, hogy a felek számára hozzáférhetővé tegyék a feljegyzéseket, de a nyilvánosságtól elzárják azokat, az "információs silók" keretét hozzák létre.³³¹ A siló szemléletesen szimbolizálja az elszigetelt döntéshozatal problémáját, amely áthatolhatatlan falak között, a releváns külső tapasztalatoktól vagy szakértelemtől elszigetelve zajlik.³³²

A védintézkedések silókat hoznak létre azáltal, hogy a nyilvánosságra hozatalt az egyének számára a szélesebb közönség elhallgatásától teszik függővé. Lényegében az információ minden egyes címzettje a saját silójában él, és nem képes közölni az információt másokkal, akiknek esetleg szükségük lenne rá. Pontosan ezt a problémát vetette fel a Dräger által a forráskód nyilvánosságra hozatala, az egyik

---

327. Lásd a *fenti* I.C. rész tárgyalását.

328. Gillian K. Hadfield, *A polgári peres eljárások gazdasági és demokratikus elméleteinek vizsgálata: Differences Between Individual and Organizational Litigants in the Disposition of Federal Civil Cases*, 57 STAN. L. REV. 1275, 1276 (2005).

329. Lásd ProPublica Memorandum, *fenti* megjegyzés. 178.

330. Kirchner, *Supra* note 171.

331. Lásd Richard E. Levy & Robert L. Glicksman, *Agency-Specific Precedents*, 89 TEX. L. REV. 499, 510 (2011). A "siló" kifejezés jellemzően olyan - akár formális, akár informális - akadályokra utal, amelyek megakadályozzák az információ, az adatok vagy a vezetői felelősség áramlását egyik területről a másikra. A kifejezést gyakran használják a vezetői szakirodalomban a vállalkozás különböző területein belüli koordinációs nehézségek leírására. Lásd pl. , James G. Bohn, *Development and Exploratory Validation of an Organizational Efficacy Scale*, HUM21. RESOURCE DEV. Q. (227,2010235) ("Amit gyakran "silóknak" neveznek, az a szervezeten belüli csapatok közötti koordináció hiányát jelenti, és ez a katasztrófa receptje."); Ron Ashkenas, *Jack Welch's Approach to Breaking Down Silos Still Works*, HARV. BUS. REV. (Sept. 2015), <https://hbr.org/2015/09/jack-welchs-approach-to-breaking-down-silos-still-works> [<https://perma.cc/5RVW-GX6G>] (leírja, hogy az információs technológia fejlődése ellenére "sok szervezet még mindig hierarchikus, silózott és széttagolt folyamatokkal és kultúrával rendelkezik").

332. Lásd pl. , Levy & Glicksman, *supra* note 331, 510. o.; lásd még Edgar H. Schein, *Organizational Psychology Then and Now: Néhány megfigyelés*, ANN2. REV. ORGANIZATIONAL PSYCHOL. & ORGANIZATIONAL BEHAV. 1,4 (2015) (leírva egy szellemi terület szétőredezését "számos alkultúrára, amelyek mindegyike saját szakzsargonnal és preferált kutatási módszerekkel rendelkezik, és amelyek mindegyike egy-egy intellektuális silót alakít ki, amely elszakadt akár a központi elmélettől és/vagy más silóktól").

az alkoholszondák forgalmazói.³³³ A Dräger alapelve, hogy minden büntetőeljáráásban nyilvánosságra hozza a forráskódját, amennyiben védelmet kér.³³⁴ A védintézkedés világossá teszi az ördögi alkut: bár a Dräger forráskódja több száz, ha nem több ezer ügy szempontjából lényeges, a szélesebb nyilvánosságnak nagyon keveset szabad megtudnia arról, hogyan működik.³³⁵ Amikor két védelmi szakértő bemutatott egy jelentést, amelyben a kód hibáit ismertették az ittas vezetésen alapuló gépjárművezetés jogászainak éves kongresszusán - akik közül sokan dolgoztak a Dräger forráskódját érintő ügyeken -, a vállalat azt állította, hogy rágalmazzák.³³⁶ Ugyanezzel a kérdéssel szembesültek a Jogi Segély ügyvédjei, akik olyan személyeket képviseltek, akik a Medicaid-mentességgel kapcsolatos ellátások megállapítását akarták megtámadni, vagy a houstoni tanári szakszervezet ügyvédei, akik olyan tanárokat képviseltek, akik a felmondásukat akarták megtámadni.³³⁷

Bizonyos esetekben indokolt lehet az információk nyilvánosságra hozatalának korlátozása az egyes peres felek számára, a nyilvánosság helyett. Könnyen elképzelhető például, hogy bizonyos orvosi információk, amelyek kulcsfontosságúak a Medicaid-ellátásra való jogosultsággal kapcsolatos meghallgatás kimenetele szempontjából, magánjellegűek, és nem tartoznak a nyilvánosságra hozatal hatálya alá. Bizonyos esetekben jogos aggodalomra adhat okot az is, hogy az automatizált rendszereket "kijátszhatják", ha azok túlságosan nyitottak lennének.³³⁸ Ha azonban az információ a kormányzati döntések meghozatalának módszertanát érinti, sokkal nehezebb megérteni, hogy milyen érdekek indokolhatják a titkosságot. A kormányzati eljárásokhoz és iratokhoz való hozzáférés egész jogi kerete azt hivatott biztosítani, hogy a nyilvános vita és felügyelet szempontjából kritikus fontos információk mindenki számára elérhetőek legyenek, ne csak néhány ember számára.³³⁹ Ha az információ kellően fontos ahhoz, hogy az egyének számára nyilvánosságra hozzák, a nyilvánosságra hozatal szélesebb körű hallgatáshoz kötése egyértelművé teszi, hogy a kompromisszum valójában a közérdek jelentős kárára történik.³⁴⁰

Az új jogszabályok mind az alperesek, mind a nyilvánosság érdekeit előmozdíthatják. Mark Takano képviselő 2019 szeptemberében terjesztette elő a 2019. évi igazságszolgáltatás az igazságügyi algoritmusokban című törvényjavaslatot,³⁴¹ amelynek célja, hogy elősegítse a védelem bizonyítékhoz való hozzáférést a büntetőeljáráásokban.³⁴² A Rebecca Wexler és Andrea Roth munkája által befolyásolt törvényjavaslat úgy módosítaná a Szövetségi Bizonyítási Szabályzatot, hogy megtiltaná az üzleti titok kiváltságának kizárólagos használatát.

333. *Lásd a fenti I.C.3. rész tárgyalását.*

334. *Lásd a fenti I.C.3. rész tárgyalását.*

335. *Lásd a fenti I.C.3. rész tárgyalását.*

336. Whittaker, *Supra* note 167 ("A Draeger a kutatóknak távoltartási levelet küldött, amelyben rágalmazásra hivatkozott, és azt állította, hogy ők ketten megsértették a védelmi határozatot, amelynek célja a forráskód védelme a kiszivárgástól.")

337. *Lásd a fenti I.A-B. részek tárgyalását.*

338. *Lásd Frank Pasquale, Restoring Transparency to Automated Authority*, 19. TELECOMM. & HIGH TECH. L. 235, 236 (2011) (kifejtve, hogy a szerencsejátékkal kapcsolatos aggodalmak "az átláthatóságtól való eltávolodást idézték elő").

339. *Lásd fentebb a III. részt.*

340. *Lásd Helen Hershkoff, Szegénységi jog és polgári eljárás: Rethinking the First-Year Course*, 34 FORDHAM URB. L.J. 1325, 1328 (2007) ("A pereskedés nem csupán két szemben álló magánfél közötti verseny. Ez egy államilag szentesített eljárás is, amely közpénzeket használ fel, és alkotmányos korlátozásoknak van alávetve.")

341. H.R. 4368, 116. kong. (2019).

342. *Id. pmb.*

hogy a bizonyítékokat megvédjék a vádlottakkal való közléstől.³⁴³ A törvényjavaslat emellett a Nemzeti Szabványügyi és Technológiai Intézetet bízná meg az igazságügyi szoftverekre vonatkozó szabványok meghatározásával, beleértve a szoftverek "nyilvánosan elérhető dokumentációjára", képzési adataira és tesztelési módszertanára vonatkozó követelmények szabványosítását.³⁴⁴

Az igazságszolgáltatás az igazságügyi algoritmusokban törvény nem foglalkozik a védelmi határozatokkal, de mindazonáltal erőteljesen támogatja az igazságügyi algoritmusok nyilvános szabványosítását, dokumentálását és tesztelését. Ezzel a törvény részben választ ad Ellen Goodman és Robert Brauneis felhívására, hogy a kormányzati szervek követeljenek meg több dokumentációt az algoritmikus rendszerek átláthatóvá tétele érdekében.³⁴⁵ Bár a törvényszéki bizonyítékokkal összefüggésben a tisztességes eljárás és a Brady-ügy kérdései hangsúlyosak, nincs ok arra, hogy a törvény megközelítése kizárólag a törvényszéki algoritmusokra korlátozódjon. Az algoritmikus irányításnak az I. részben ismertetett egyéb alkalmazásai ugyanis ugyanazt az igényt tükrözik az algoritmikus döntéshozatali rendszerek szabványosítására, validálására és nyilvános dokumentálására, hogy azok átláthatóvá és elszámoltathatóvá váljanak. Ha valami, akkor a tulajdonosi algoritmikus döntéshozatal olyan kontextusokban történő alkalmazása, amelyek megfosztják az egyéneket polgári jogaitól, viszonylag kevésbé jelent meg, és a kongresszus sem vette észre.³⁴⁶ A kongresszusnak ezért hasonló megközelítést kellene alkalmaznia az algoritmikus döntéshozatali rendszerek polgári jogi kontextusban való alkalmazásának mérlegelése során, többek között (ha szükséges) a Medicaid-törvény módosításával és a szövetségi finanszírozás korlátozásával olyan kontextusokban, ahol az állami ügynökségek a fekete dobozos, saját tulajdonú döntéshozatali rendszerekre támaszkodnak.

C. Az átláthatósági értékek kihívása

Általánosabban, az algoritmikus eszközök néha úgy tűnik, hogy szembemennek a kormányzati felügyelet hagyományos logikájával - hogy "a napfény állítólag a legjobb fertőtlenítőszer", hogy a nyilvánosság jelenléte előnyös lehet az eljárások számára, és hogy a nyilvános felügyelet előnyös lehet a kormányzás működésének és szerkezetének.³⁴⁷ Ha elfogadjuk azt az előfeltevést, hogy az algoritmikus kormányzás "hatékonyabb, értékesebb, erőteljesebb és objektívebb", mint emberi társai, akkor miért

---

343. *Id.* § 2(b).

344. *Id.* § 2(a)(2). A törvényjavaslat továbbá előírja, hogy a Nemzeti Szabványügyi és Technológiai Intézetnek szabványokat kell megállapítania a bünyügyi laboratóriumok törvényszéki szoftverek validálására és a validálási tanulmányokról szóló nyilvános jelentéstételre vonatkozóan. *Id.* § 2(a)(2)(D)(D).

345. Brauneis & Goodman, 13. lábjegyzet, at (166további dokumentációt kér).

346. Állami és önkormányzati szinten az algoritmikus kormányzás jogalkotási tanulmányozásának és felügyeletének előmozdítására irányuló erőfeszítések még csak most kezdődnek. *Lásd pl.*, *State Artificial Intelligence Policy*, ELECTRONIC PRIVACY INFO. CTR., <https://epic.org/state-policy/ai/> [<https://perma.cc/EF57-MYZQ>] (utolsó látogatás: 2020. február 14.) (dokumentálva a New York, Vermont, Alabama és más országok erőfeszítéseit a felügyelet és tanulmányozás érdekében); *lásd még* Margot K. Kaminski & Andrew D. Selbst, Opinion, *The Legislation That Targets the Racist Impacts of Tech*, N.Y. TIMES (May 2019), <https://www.nytimes.com/2019/05/07/opinion/tech-racism-algorithms.html> [<https://perma.cc/UG2Y-LVGF>] (kritizálva az Algorithmic Accountability Act of mint 2019nem kellően szilárdat).

347. Buckley v. Valeo, U424.S. (1,197667) (idézi LOUIS D. BRANDEIS, OTHER PEOPLE'S MONEY 62 (1933)).

egyáltalán értékeli az átláthatóságot?³⁴⁸ Talán egy olyan jövő felé tekinthetünk, amelyben a gépi kormányzatnak nem kell a FOIA-kérelmekre való válaszadás és a dokumentumok benyújtásának adminisztratív fejfájásával és "terhével" bajlódnia.³⁴⁹ A nyilvánosság megfigyelésének és a demokratikus folyamatban való részvételnek az értéke ugyanis nagyon hasonlít arra a fajta szubjektív, "klinikai" megítélésre, amelyet a biztosításmatematikai intézkedések hívei rossz szemmel néznek. Ha az aktuáriusi mérések már pontosak és tisztességesek, nehéz megérteni, hogy "[a] büntetőeljárás nyilvános ellenőrzése hogyan javítja a ténymegállapítási eljárás minőségét és hogyan biztosítja annak integritását" vagy "hogyan segíti elő a tisztességesség látszatát, ezáltal növelve a bírósági eljárás iránti nyilvános tiszteletet".³⁵⁰

Más szóval, az algoritmikus kormányzás ellenáll a meglévő átláthatósági mechanizmusok egyszerű alkalmazásának, de nem csak a gyakorlati akadályok miatt. Az algoritmikus korszakban a kormányzati átláthatóságra leselkedő legnagyobb veszélyt nem egyszerűen az jelenti, hogy a folyamatok homályossá, automatizálttá és kiszervezetté váltak. Sokkal inkább könnyen belátható, hogy az "objektivitás" ígérete - még ha hamis is - hogyan áthatja alá az átláthatósági törvény alapvető feltételezéseit. Ha a kormányzati döntéshozók lemondhatnak a felelősségről, mert egyszerűen csak elfogadtak egy látszólag semlegesnek tűnő, technológiai eszköz által generált ajánlást, az csökkenti a nyilvánosság azon képességét, hogy a kormányt felelősségre vonja.

Mint ilyen, az algoritmikus kormányzás az átláthatóság és az elszámoltathatósági intézkedések *fokozásának* - és nem minimalizálásának - szükségességét is nyilvánvalóvá teszi. A kormányzati felügyeletnek az átláthatósági joggyakorlatban megnyilvánuló, a nyilvánosságra irányuló perspektívája segít megítélni, hogy mikor van szükség elszámoltathatóságra, miért hasznos az átláthatóság, és hogyan akarjuk megközelíteni az algoritmikus döntéshozatalt a jogban és a kormányzatban.³⁵¹ Miközben a jelenlegi kutatások (talán jogosan) azokra az egyénekre és intézményekre összpontosítanak, akiket az algoritmikus kormányzás közvetlenül érint, e módszerek elfogadása hullámhatást is kivált, mivel a döntéshozatali folyamatot elzárja az érintett felek és a nyilvánosság ellenőrzése elől.³⁵²

Az átláthatósági jognak az algoritmikus korszakhoz való igazítása munkát igényel. Kezdetben a bíróságoknak kritikusan meg kell vizsgálniuk az üzleti titok védelmének alkalmazását a kormányzati döntéshozatali folyamatok vizsgálatától való megóvása érdekében. Amint azt a II.A. részben kifejtettük, ennek a gyakorlatnak nincs alapja az FOIA esetjogában, és jelentős feszültségben áll az FOIA alapvető értékeivel. Ezek az alapvető értékek a kormányzati közbeszerzési és szerződéskötési folyamatok néhány lehetséges változását is sugallják. A nyílt kormányzás elvei alapján az ügynökségeknek és a bíróságoknak el kellene kerülniük, hogy szerződést kössenek a védett döntéshozatali eszközökre olyan szállítókkal, akik széles körű titoktartási rendelkezéseket követelnek meg.

348. Christian Sandvig, *Látva a fajtát: The Aesthetic and-industrial Defense of "The Algorithm"*, MEDIA-N, <http://median.newmediacaucus.org/art-infrastructures-information/seeing-the-sort-the-aesthetic-and-industrial-defense-of-the-algorithm> [https://perma.cc/E68S-MMDG] (utolsó látogatás: 2020. február 14.).

349. *Lásd általában* Pozen, *Supra* note 43.

350. Globe Newspaper Co. v. Superior Court, U457.S. (596,1982606).

351. *Lásd fentebb a III. részt.*

352. *Lásd fentebb a III. részt.*

Az algoritmikus kormányzás megjelenése azt is sugallja, hogy a kormányzat működésével kapcsolatos kulcsfontosságú információk pozitív - és nem reaktív - nyilvánosságra hozatalának egyre fontosabb szerepe lesz. A FOIA és az Első Kiegészítés nem követeli meg a kormánytól, hogy új nyilvántartásokat hozzon létre vagy értelmezze a meglévő irányelveket - csak a meglévő nyilvántartások bemutatását követelik meg egyedi kérésre.³⁵³ Az algoritmikus kormányzás működésére vonatkozó kulcsfontosságú információk pozitív közzététele azonban a nyílt kormányzás értékeit igazolná, még akkor is, ha a hatályos jogszabályok ezt nem írják elő. New York City elfogadta ezt a megközelítést a kulcsfontosságú algoritmikus elszámoltathatósági törvényjavaslatában, amely előírja egy új munkacsoport számára, hogy dolgozzon ki egy "folyamatot az információk nyilvánosságra hozatalára, amely minden egyes ügynökségi automatizált döntéshozatali rendszer esetében lehetővé teszi a nyilvánosság számára, hogy érdemben értékelje, hogyan működik és hogyan használja a város az ilyen rendszert, beleértve adott esetben az ilyen rendszerrel kapcsolatos technikai információk nyilvánosságra hozatalát".³⁵⁴

Az átláthatóságnak ez a pozitív megközelítése előnyösebb, mint egy olyan keretrendszer, amely az egyes igénylőkre hagyatkozik, hogy ad hoc alapon támadják meg az átláthatatlanságot. Az egyéni tisztességes eljárásjogi kifogások nem elegendők az algoritmikus eszközök érdemi nyilvános felügyeletének és elszámoltathatóságának garantálásához.

KÖVETKEZTETÉS

Az igazi algoritmikus átláthatóság messze túlmutat azon, hogy az érintett személynek elmagyarázzuk a megtámadott műveletet. Az algoritmikus kormányzás - amint azt az átláthatatlansággal kapcsolatos kihívások is mutatják - inkább az átláthatósági törvény alapvető értékeit érinti: a kormányzati nyilvántartásokhoz és a kormányzati döntéshozatal megértéséhez szükséges kulcsfontosságú információkhoz való hozzáférést. Ha az algoritmikus kormányzást a hozzáférési jog szemszögéből vizsgáljuk, világossá válik, hogy az automatizálás és a privatizáció komoly veszélyt jelent a meglévő keretrendszerre, amely a meglévő kormányzati nyilvántartások reaktív közzétételét részesíti előnyben az egyes kérelmezők számára. Az algoritmikus kormányzás a kormányzati döntéshozatal új korszakát vetíti előre, és az átláthatóság új formáinak kell kísérniük, hogy megvédjék a közfelügyelet létfontosságú szerepét demokratikus rendszerünkben.

---

353. NLRB v. Sears, Roebuck & Co., U421.S. (132,1975162) (kifejtve, hogy a FOIA nem követeli meg az ügynökségektől, hogy "magyarázó anyagot készítsenek").

354. N.Y.C. Council 2018/049 (N.Y. 2018) (hatályba lépett).